

Robert Schuman-díjjal tüntette ki az Európai Néppárt Tőkés László európai parlamenti képviselőt

A kommunizmus európai bukásának huszadik évfordulóján **Joseph Daal**, az Európai Néppárt európai parlamenti frakciójának elnöke ünnepélyes keretek között **Robert Schuman-díjjal** tüntette ki **Tőkés László** EP-képviselőt a frakció strasbourgi ülésén a Nicolae Ceaușescu kommunista diktatúráját megdöntő, 1989-es romániai forradalomban játszott döntő szerepének elismeréséül.

1989. december 16-án népfelkelés robbant ki Temesváron. Tőkés László lelkes állásából való elmozdítása és a temesvári paplaktól való hatósági kilakoltatása elleni tiltakozás vezetett el az 1989-es romániai forradalom kirobbanásához. A véres, több mint ezer áldozatot követelő forradalom eredményeként Nicolae Ceaușescu megbukott, és Romániában véget ért a kommunista diktatúra. Temesvár népe volt a romániai forradalom szikrája. Az elkövetkező napokban ezrek egyesítették erőiket ország-szerte az akkori világ egyik legbrutálisabb kommunista rezsimje ellen.

A díjat átadó Joseph Daal Tőkés László történelmi szerepét méltatta Románia kommunista uralom alóli felszabadításában. „Európa újjáegyesítését olyan bátor és határozott emberek tették lehetővé, amilyen Ön. Az Önhöz hasonló emberek jelképezik legjobban azt a humnaista társadalomszemléletet, amelyet az Európai Néppárti Frakció eszményül választott, és következetesen képvisel az Európai Atyák idejétől napjainkig. Szívem mélyéből mondok Önnek köszönetet, Románia népe és Európa nevében.”

A Schuman-díjjal azokat tüntetik ki, akik kiemelkedő módon cselekszenek az európai integrációért, a demokráciáért és az emberi jogokért. Tőkés László megtiszteltetéséül fogadta a rangos kitüntetését.

A díj átvételekor Tőkés László a következőket mondta: „Megtiszteltetésnek és kiváltságnak érzem,

Tőkés László és Joseph Daal frakcióvezető

hogy átvehetem a Robert Schuman-díjat, éppen ma, amikor az egyetlen kommunista diktatúra romániai bukásának huszadik évfordulójára emlékezünk, arra, hogy a nép összefogása megdöntötte a rendszert. Kivételes jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a forradalom éppen Temesváron tört ki, egy olyan városban, ahol mintegy tíz nemzeti közösség és ugyanannyi vallási felekezet él együtt a kölcsönös megértés és tisztélet szellemében. A nemzetiségileg és vallásilag sokféle közösség tagjai a közös ellenség, a »Kárpátok Géniusza« ellen egyesítették erői-

ket. Az akkori események varázslatos légkörét – »Temesvár szellemét« – az *egység a sokféleségben* szellemiségének előfutáraként tartjuk számon, melyben mindannyian hiszünk a mai Európában.”

A Schuman-díj megelőző kitüntetettjei között megtalálható Elena Bonner-Sakharov, II. János Pál pápa, Jean Claude Juncker, Valéry Giscard d’Estaing és Michel Barnier.

Strasbourg, 2009. december 16.

Az Európai Néppárt Európai Parlamenti Frakciójának Közleménye

Joseph Daul beszéde a Schuman-díj átadásán

Tisztelt kollégám,
kedves Tőkés László!
Tisztelt kollégák és kolléganők,
Kedves barátaim!

Rendkívüli megtiszteltetés, ugyanakkor nagy öröm számomra, hogy ma átadhatom kollégáknak, **Tőkés László** püspök úrnak az Európai Parlament Európai Néppárt-frakciójának Robert Schuman-díját.

Kollégáknak és barátunknak, Tőkés Lászlónak méltán kijár ez a díj, amellyel már 1953 óta kitüntetik azokat a személyiségeket, akik mind közszereplésükkel, mind egyéni szerepvállalásukkal kiemelkedően cselekszenek a béke, Európa építése és a humanista értékek ügyének érdekében.

Tőkés László 1952. április 1-én született.

Elkötelezett politikus, ugyanakkor a romániai, pontosabban a királyhágómelléki református egyház nemrég leköszönt püspöke, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács alapító tagja és elnöke.

Megannyi funkció, amellyel megtisztelték, és amelyeket a mindannyiunk által elismert szenvedéllyel és igazságérzettel lát el.

De ma este történelmi szerepét szeretném különösképpen hangsúlyozni. És amikor azt mondom, *történelmi*, azokról a tettekről kívánok szólni, amelyek fennmaradnak a történelemkönyvekben, és elsősorban arról a szerepről, amelyet Tőkés László játszott Románia kommunista igaalóli felszabadulásában.

Édesapja példáját követve kollégánk erősen bírálta a Ceaușescu-rezsimet. Dés város lelkészeként közreműködött egy magyar nyelvű szamizdat folyóiratban, és egyik cikkében arról írt, hogy Romániában

nem tartják tiszteletben az emberi jogokat. Ennek következtében a szomorú emlékü titkosrendőrség, a Securitate sorozatos megfélemlítési próbálkozásainak volt kitéve.

Ellenállásáról tudomást szerzett az Amerikai Egyesült Államok Szenátusának Külpolitikai Bizottsága is, ő pedig folytatta a bírálatot Temesváron is, nyíltan állást foglalt a romániai falurombolás kérdésében, a magyar közösség ellen irányuló területrendezési politikáról beszélt.

Tőkés László prédikációi mindig a magyarok és a románok elengedhetetlen szolidaritására szólítottak.

1988 nyarán ellenállási kampányt szervezett a romániai falurombolás ellen, újra maga ellen fordítva a Securitate dühét.

Társunk nem tört meg a titkosrendőrség egyre erősebbé váló nyomása alatt. 1988. március 31-én elrendelték, hogy ne tartson több istentiszteletet Temesváron, de hívei támogatásával a lelkész megtagadta a parancs végrehajtását.

Otthonában elvették az áramot, de hívei segítségével – akik közül többeket letartóztattak, sőt egyiküket holtan találták szeptember 14-én – a lelképásztor kitarzott. Megfélemlítésként édesapját is állandóan zaklatták.

1989. december 15-én – hosszadalmas jogi eljárás következtében – megszületett a döntés a lelkész át-helyezéséről. Hívei azonban őrseget szerveztek a papilak köré, és megakadályozták, hogy a Securitate emberei behatoljanak a lakásba.

Élő lánc ölelte körül a parókiát, és a rendőrség nem tudott bemenni. Az esetleges megtorlást megelőzendő, kollégánk kérte a tömeget, hogy vonuljon vissza, de a sokaság nem mozdult.

Áldott állapotban lévő felesége, bár beteg volt, az orvosi javallat dacára megtagadta, hogy elhagyja otthonát.

A tömeg pedig egyre nőtt, hiába intette óvatosságra az embereket Tőkés László. És akkor megérkezett a város polgármestere, egy ultimátummal: a tömeg 17 óráig vonuljon vissza.

Képzelnék el az egységes, kompakt tömeget, amint vallásos énekeket énekel, majd olyanokat, amelyeket 1947-ben betiltottak.

A magyarok tiltakozása a románok tiltakozásává lett. „Le Ceaușescuval!”, „Le a kommunizmussal!” – kiabálták az emberek.

Másnap a sokaság elhagyta a negyedet, ahol Tőkés László otthona állt, s elindult a városközpont és a helyi kommunista pártszékház felé.

Amikor a rendőrség használni kezdte a vízágyúkat, a tömeg lefoglalta és a folyóba dobta azokat. Kitört a felkelés.

A megmozdulások két napon át folytatódtak. December 17-én a katonák a tömegbe lőttek, december 16–23. között 73 halálos áldozatuk volt, aztán még húsz, mielőtt Ceaușescu megszökött volna.

December 18-án temesvári munkások tízezrei vették át a kezdeményezést, tüntettek, és 20-án a városon teljesen úrrá lett a felkelés.

Ez a felkelés terjedt aztán szét az egész országban, és – mint köztudott – a diktátor Ceaușescu bukásához vezetett.

Íme, kedves kollégák és kolléganők, Tőkés László barátunk történetének egy igen szűkre szabott vázlatát. 1990-ben református püspökké választották, 2004-ben újraválasztották.

László 2007-ben, nyomban országa EU-csatlakozását követően, európai képviselő lett.

Mint mondtam, rendkívüli életút ez, amely fennmarad majd a történelemkönyvekben, és amely megtisztelő Európa és politikai családunk számára.

Kérem, tapsolják meg kollégánkat, akinek most átnyújtom az ENP frakció Schuman-díját.

A díj és az érdemoklevél

Tőkés László beszéde a Schuman-díj átvételekor

Tőkés László „Temesvár szelleméről”

„Megtiszteltetésnek és kiváltságnak érzem, hogy átvehetem a Robert Schuman-díjat, éppen ma, amikor a kegyetlen kommunista diktatúra romániai bukásának huszadik évfordulójára emlékezünk, arra, hogy a nép **összefogása** megdöntötte a rendszert.

Kivételes jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a forradalom éppen **Temesváron** tört ki, egy olyan városban, ahol mintegy tíz nemzeti közösség és ugyanannyi vallási felekezet él együtt a **kölcsönös megértés** és **tisztelet** szellemében.

Annak dacára, hogy a **Ceausescu**-rezsím egymás ellen fordította azokat, akik különböztek egymástól, különösképpen pedig a románokat a magyarok ellen, és a második világháború óta németellenes érzelmet szított, 1989. december 15-én a város egész közössége csatlakozott a templomunkat körülvevő magyarokhoz és két napon át (december 15-én és 16-án) hajnaltól késő estig a szolidaritás élő láncát vont a templomunk köré, elúszva ekként a Securitate embereit, akik hónapok óta zaklatták és terrorizálták családomat és egyházközségünk tagjait.

Mindmáig úgy érzem és hiszem, hogy **csoda** történt Temesváron. Köszönettel tartozom az Úrnak, amiért csodálatos módon lépett fel oldalunkon egyenlőtlen harcunkban, miképpen egykoron, amikor Dávid került szembe Góliáttal.

A nemzetiségileg és vallásilag sokféle közösség tagjai a közös el-

lenség, a »Kárpátok Génusza« ellen egyesítették erőiket. Az akkori események varázslatos légkörét – »**Temesvár szellemét**« – az *egység a sokféleségben* szellemiségének előfutáraként tartjuk számon, melyben mindannyian hiszünk a mai Európában.

Néhány óra leforgása alatt templomom az ország első szabad, »területévé« vált, ahogyan december 20-án Temesvár is Románia **első szabad városa** lett. Néhány napon belül a felkelés áterjedt az egész országra, és december 22-én Bukarest is a diktátor ellen fordult, akinek menekülnie kellett. Ily módon hét nap alatt megdőlt az utolsó sztálinista diktatúra, a dominó-effektus részeként teljesítve ki a berlini fal leomlását.

Románia szabadná vált.

Temesvár népe, azé a városé, ahol **1989**-ben a magyar református egyház lelkészeként szolgáltam, bátran fellázadt az elnyomás, emberi méltóságuk és alapvető jogaik oly sok éve tartó lábbal tiprása ellen. Sokan életüket vesztették azért, hogy mi ma demokratikus társadalmat építhessünk.

Ahogyan **Tunne Kelam** képviselőtársam szokta mondani: a kommunizmus tartópillérei a **félelem** és az **erőszak**. Mi, Temesváron nem a magunk erejéből voltunk bátrak: az Úr és a hit segítségével sikerült legyőznünk félelmünket. Ahogyan akkoriban mondtuk, áttörtük »**a hallgatás falát**«, amely a félelem légkörét övezte.

Ajánlom ezt a díjat a hősök és mártírok emlékének, mert áldozatukkal a demokrácián, a törvény uralmán és az emberi jogok tisztelt tartásán alapuló egyesült Európához járultak hozzá, amelyben ma élünk.

Köszönettel tartozom **Istennek** és Egyháznak, amiért mellettem álltak. Ugyancsak köszönettel tartozom **családomnak**, feleségemnek és tágabb családomnak, protestáns családból származó hét testvéremnek éppúgy, mint szüleimnek, teológus professzor édesapámnak. Támogatásuk nélkül nem lettünk volna képesek felkelni a kisebbségellenes nacionálkommunista zsarnokság ellen.

Engedjék meg, hogy végezetül felidézsem Robert Schuman emléket és példáját, a hit emberét, aki – társaival egyetemben – egyként hirdette a demokratikus és a keresztény értékeket, és akinek alapvető szerepe volt Franciaország és Németország háború utáni megbékélésében. A közép-kelet-európai régióban további erőfeszítéseket kell tennünk a hagyományos román-magyar szembenállás megfékezéséért. Ezen a téren mutat nekünk példát Robert Schuman, az európai egység egyik atyja. És ebben az értelemben kell Temesvár hősies példájának lényegét és üzenetét tekintenünk.

Strasbourg, 2009. december 17.

„... Ajánlom ezt a díjat a hősök és mártírok emlékének, mert áldozatukkal a demokrácián, a törvény uralmán és az emberi jogok tiszteletben tartásán alapuló egyesült Európához járultak hozzá, amelyben ma élünk...”

1989–2009. Húsz év szabadság

A rendszerváltozásra emlékeztek Strasbourgban

Néppártosok: Tőkés László beszédét Szájer József, Jerzy Buzek és Theodor Stolojan értékeli

A román néppárti delegáció Strasbourgban, 2009. december 14–16. között az „1989–2009. Húsz év szabadság” című rendezvénysorozattal tisztelt meg a romániai rendszerváltozás 20. évfordulója előtt. A megemlékezés december 14-én **Ştefan Bertalan, Florin Mitroi és Ion Grigorescu** művészek „Self-Punisher” [Önsanyargatás] című kiállításának megnyitójával vette kezdetét, amely kiállításra az alkotók a „kommunista érából” válogattak fényképeket, vázlatokat, illetve egyéb műalkotásokat.

December 16-án koradélután **Cristian Mungiu** Aranypálma-díjas román rendező „Emlékek az aranykorból” című filmjét vetítették le az Európai Parlament strasbourgi épületében. A román újhullám kiemelkedő egyénisége producerként és íróként jegyzi a filmet, a szegmensek egyikét is ő rendezte, a többi pedig **Răzvan Mărculescu, Constantin Popescu, Ioana Uricaru és Hanno Höfer**.

Ezután került sor arra az ünnepélyes megemlékezésre, amelynek díszvendége **Jerzy Buzek**, az Európai Parlament lengyel elnöke volt. A Szolidaritás-mozgalom egykori alapító tagja beszédében, az 1989. december 16-i temesvári események 20. évfordulóján, kiemelten köszöntötte **Tőkés László** EP-képviselőt. Az EP elnöke úgy fogalmazott: „1980-ban, Gdanskban az én nemzedékem harcolni kezdett a szabadságért. Tudtuk, hogy minden napunk az utolsó lehet. Nem volt könnyű, de meg kellett tennünk, mert ez volt a köte-

lességünk. Nem magunkért, hanem a gyermekeinkért, és a gyermekeink gyermekeiért. Akárcsak Budapest, majd Prága, Berlin, Szófia, Temesvár és Bukarest népe, azt hittük, kevesen vagyunk, és kudarcra ítélttünk. De lassacskán ráébredtünk, hogy sokan vagyunk, és úgy rendeltetett, hogy százegek millióit nyissuk meg. A legelső jelszavak, amelyeket a tömeg Temesváron és Bukarestben skandált, ezek voltak: »Ne féljete! A kommunizmus megbukik!« És úgy is történt.” Beszéde végén Jerzy Buzek az Európai Unió jövőjét tekintve kifejezte abbéli reményét, hogy „az eljövendő nemzedékeknek nem kell megélniük azt, amin nekünk keresztül kellett mennünk. Emlékeznünk kell, értük és magunkért, hogy a képek, amelyeket itt láthatunk, soha többé ne ismétlődjenek meg Európában.”

Tőkés László EP-képviselő beszédében kiemelte: „Számunkra, románok, lengyelek, magyarok, csehek, szlovének számára gyilkos rendszer volt a kommunizmus. És nem csupán azért, mert embereket gyilkoltak meg, hanem azért is, mert a rezsim a reményt és a szabadságot is megpróbálta kiölni belőlünk. Ez híven szemlélteti, hogyan működött, és miért volt emberellenes a kommunizmus. Minden parancsuralmi rendszer az emberi lét és az emberi méltóság ellen irányul. A kommunizmust és a náciizmust azonos módon kell megítélnünk. A náciizmus bukását a nürnbergi per követte, a kommunizmus bukása után ellenben elmaradt és mindmáig várat magára a nemzetközi igazságtétel.”

A volt temesvári lelképásztor Strasbourgban is összefoglalta az előző nap, Temesváron közzétett politikai nyilatkozatának lényegét: „Javaslom egy Európai Büntetőbíróóság felállítását, hogy ítéletet hozzon a kommunizmusban elkövetett bűntettek ügyében. A »nürnbergi per« analógiájára nevezzük »temesvári pernek«. Ez lehetővé tenné a kommunista rezsim idején elkövetett emberiség elleni bűntettek törvényes kivizsgálását és a nemzetközi jogszabályoknak megfelelő ítélethozatalt.”

Tőkés ugyanakkor emlékeztetett: számos volt kommunista országban él egyfajta nosztalgia az átkos rendszer iránt; ami viszont ennél is szomorúbb: az országos és a helyi hatóságok hallgatólagosan vagy aktívan támogatják is ezt, és példaként hozta fel a **Nicolae Ceauşescu** diktátornak, valamint tömeggyilkos tábornokának, **Ştefan Guşănak** állítandó szobrok esetét. „Ha nem büntetjük meg a kommunista gyilkosokat, ha nem ítéljük el a kommunizmust, egészen nyilvánvaló módon, vagy rejtett formában visszatér; ezt tapasztalhatjuk a posztkommunista visszarendeződés hosszúra időszakában” – mondotta a püspök.

Tőkés László arra is felhívta a figyelmet, hogy a volt kommunista országok többségében még mindig nem rehabilitálták és nem kárpóolták az áldozatokat, valamint hogy a nemzetközi jog a kommunizmus visszahúzó örökségét még mindig nem képes kezelni.

A megemlékezésre a romániai EP-képviselők meghívták a magyar, bolgár és cseh delegációvezetőket is, mintegy jelképesen „összefogva” a volt szovjet tömb rendszerváltoztató országainak európai képviselőivel. Ilyenképpen **Cristian Preda** román néppárti képviselő mint főszerző, valamint **Horia Roman Patapievic**, a Román Kulturális Intézet igazgatója mellett **Zuzana Roithová**, a cseh, **Szájer József**, a magyar és **Andrey Kovatchev**, a bulgáriai delegációk vezetői is beszédet mondtak az emlékünnepeken.

Strasbourg, 2009. december 16.

Jerzy Buzek EP-elnök megnyitó beszéde

Jó napot kívánok!

Kedves Kollégák! Kedves Barátaim!

Nagy öröm és megtiszteltetés számomra, hogy itt lehetek, és köszönhetem Önöket ezen, a román nemzet számára oly fontos napon, december 16-án, hiszen húsz éve éppen ezen a napon kezdődött el a romániai forradalom.

Azon a napon tiltakozás robbant ki Temesváron, amiért a kormányzat ki akarta lakoltatni Tőkés László lelkipásztort, kollégánkat, akit ma körünkben üdvözölhetünk.

Hívei összegyűltek otthona körül, hogy megvédjék a zaklatástól és a kilakoltatástól. Sok járókelő csatlakozott hozzájuk spontánul, Temesvár népe ekképpen a román forradalom szikrájává vált.

A rákövetkező napokban más városok lakosai is szembeszálltak a hatalmon lévő legszarnokibb kommunista rendszerek egyikével.

Egyik oldalon a nép, a másikon a rezsim teljes ereje. A letartóztatások, a verések, a gyilkosságok sem bátorítanították el az embereket, és nem oltották ki szabadságvágyukat.

Több mint ezer embert gyilkoltak meg. Majd' négyezret összeverték. De a nép győzött!

1980-ban, Gdanskban az én nemzedékem harcolni kezdett a

Jerzy Buzek, az EP elnöke

szabadságért. Tudtuk, hogy minden napunk az utolsó lehet. Nem volt könnyű, de meg kellett tenni, mert ez volt a kötelességünk. Nem magunkért, hanem a gyermekeinkért, és a gyermekeink gyermekeiért.

Akárcsak Budapest, majd Prága, Berlin, Szófia, Temesvár és Bukarest népe, azt hittük, kevesen vagyunk, és kudarcra ítéltünk.

De lassacskán ráébredtünk, hogy sokan vagyunk, és úgy rendeltetett, hogy megnyissuk százmilliók közösségünk börtönét. A legelső szlogenek, amelyeket a tömeg Temesváron és Bukarestben skandált, ezek voltak: „Ne féljete! A kommunizmus megbukik!” És úgy történt.

Ma adtuk át a Gondolkodás Szabadságáért Saharov-díjat a Memorial elnevezésű orosz emberi jogi szervezetnek. Nem tudom, büszkének vagy szomorúnak kellene lenni, amiért a díj húsz év elteltével tér vissza Oroszországba.

Az Európai Unió megadja nekünk a reményt, hogy az eljövendő nemzedékeknek nem kell megélniük azt, amin nekünk keresztül kellett mennünk. Emlékeznünk kell, értük és magunkért, hogy a képek, amelyeket itt láthatunk, ne ismétlődjenek meg soha többé Európában.

Strasbourg, 2009. december 16.

Tőkés László beszéde a román néppárti delegáció strasbourgi ünnepségén

Szolidaritás

Ma ünnepeljük a kommunista rendszer bukását Romániában.

Számunkra, románok, lengyelek, csehek, magyarok, szlovének számára gyilkos rendszer volt a kommunizmus. És nem csupán azért, mert embereket gyilkoltak meg, hanem azért is, mert a rendszer megpróbálta megölni a reményt és a szabadságot is. Ez tökéletesen szemlélteti, hogyan működött a rendszer, és miért volt emberellenes a kommunizmus.

Minden parancsuralmi rendszer az emberi lét és az emberi méltóság ellen irányul. A kommunizmust és a nácizmust egyformán kell kezelni. A nácizmus bukását a nürnbergi per követte, a kommunizmus bukása nem végződött a rendszer valódi nemzetközi elítélésével.

Ennek okán javaslom egy Euró-

► pai Büntetőbíróság felállítását, hogy ítéletet hozzon a kommunizmusban elkövetett bűntettek ellen. Nevezük a „nürnbergi per” analógiájára „temesvári pernek”. Ez lehetővé tenné a kommunista rezsim idején elkövetett emberiség elleni bűntettek törvényes kivizsgálását és a nemzetközi jogszabályoknak megfelelő ítélethozatalt. Csatolom a 2009. december 15-én, az 1989-es forradalom huszadik évfordulója alkalmából Temesvárott tartott megemlékezésen kelt politikai nyilatkozatot egy nemzetközi büntetőjogi rendszer megalakításáról a kommunizmus bűneinek vizsgálata érdekében.

Számos volt kommunista országban a hatóságok hallgatóságosan vagy cselekvően támogatják a kommunista rendszer iránti nosztalgiát. Szomorú, hogy Romániában kezdeményezték, hogy szobrot emeljenek az egykori diktátornak, Nicolae Ceaușescunak, és Ștefan Gușă tábornoknak, aki húsz esztendővel ezelőtt parancsba adta, hogy a hadsereg a tömegbe lőjön. Mindkét kezdeményezést támogatja a helyi önkormányzat. Helyhatósági választásokon megválasztott tanácsstagok szavazták meg e szobrok felállítását. Ezért fogadtam nagy örömmel az Európai Néppárt (ENP) múlt heti bonni nyilatkozatát, amely elítéli az említett jelenséget.

Ha nem büntetjük meg a kommunista gyilkosokat, ha nem ítéljük el a kommunizmust, az lassanként visszatér. Akárcsak a náciizmus.

Számos volt kommunista országban még mindig nem rehabilitálták és nem kárpóolták az áldozatokat. A nemzetközi jog még mindig nem képes kezelni a posztkommuniz-

musnak, ennek az európai jelenségnek a következményeit.

Kedves barátaim, kedves kollégák!

A posztkommunizmus nem csupán a mi országainkat érinti, hatással van egész Európára. Átmenetben él Európa és az Európai Unió.

Együtt kell harcolnunk, hiszen közösek a céljaink! Ha összefogunk, Isten segítségével győzedelmeskedhetünk.

Ezzel szolgáltunk igazságot a millióknak, akik a diktatúrákban sínylődtek.

Európa képes megtenni ezt, Európának meg kell tennie ezt!

Végezetül engedjék meg, hogy megidézzem II. János Pál pápa emlékét és megvilágosító példáját. Őszentsége fontos szerepet játszott országa felszabadításában, a parancsuralmi diktatúra összeomlásában, aminthogy hozzájárult az Európát kettéosztó berlini fal ledöntéséhez is.

Wojtyła atya harca a hit harca volt az Istent nem ismerő gyűlölet embertelen rémuralma ellen. A harcnak ugyanez a fajtája jellemezte Temesvár népét húsz évvel ezelőtt, amikor megtörte a hallgatás és a félelem falát, és ezzel kirobantotta az 1989-es forradalmat azon a megváltó karácsonyon. „Ne féljete!” – mondotta Krisztussal II. János Pál pápa, és Jerikó falai lehullottak, Európa elnyomott népe szabaddá lett.

A Tiananmen téri mézárásra is emlékezve a huszadik évfordulón, folytassuk egyetemes harcunkat bátran és összetartóan mindaddig, amíg a kínai nagy Fal is leomlik, és minden elnyomott nép szabaddá lesz.

A kelet-közép-európai rendszerváltás győzelmének huszadik évfordulóján kövessük annak szellemét!

Strasbourg, 2009. december 16.

Tőkés László
EP-képviselő

Őshonos nemzeti kisebbségek jogainak védelméről fogadott el politikai nyilatkozatot az ENP

Az őshonos nemzeti kisebbségek jogainak védelméről fogadott el politikai nyilatkozatot az Európai Néppárt (EPP) kongresszusa 2009. december 9–10-én tartott bonni ülésén, az RMDSZ és a Magyar Koalíció Pártjának (MKP) kezdeményezésére. A politikai nyilatkozat, amelyet egyhangúlag fogadott el a legnagyobb európai politikai alakulat kongresszusának plénuma, az őshonos kisebbségeket az európai kultúra, a nemzeti és regionális hagyományok értékközösségében védi. A dokumentum szerint az Európai Unió lakosságának 10 százalékát kitevő őshonos nemzeti kisebbségek fontos kulturális, intellektuális, gazdasági és szociális értékei az Európai

Uniónak, védelmük, kultúrájuk és nyelvi sokszínűségük megőrzése alapvető érdeke az egységét kereső Európai Uniónak.

A legnagyobb páneurópai politikai szervezet első alkalommal beszél az őshonos kisebbségekhez tartozó személyek közösségi normarendszeréről és ajánlja, hogy az Európai Unió fokozatosan dolgozzon ki kisebbségvédelmi keretrendszert. A dokumentum leszögezi, hogy a tagállamok felelőssége segíteni az őshonos és a regionális kisebbségeket, hogy megőrizzék és fejlesszék identitásukat, kultúrájukat és nyelvüket.

MTI

Az Európai Néppárt határozata az őshonos kisebbségek jogainak védelméről

Politikai határozat, elfogadta az Európai Néppárt kongresszusa, Bonn, 2009. december 9-10.

Őshonos, nemzeti kisebbségek jogai – a kultúra, nemzeti és regionális hagyományok európai tisztelete

Az európai modell az értékeken, kultúrán és történelmen alapul; a nemzeti kisebbségek, nyelvük és kultúrájuk része európai értékeinknek. Ezek az értékek közösek valamennyi tagállamban, azokban a társadalmakban, ahol a pluralizmus, a diszkriminációellenesség, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás és a nemek közti egyenlőség elsőbbséget élvez. Az európai lakosság 10 százalékát kitevő őshonos, nemzeti kisebbségek fontos kulturális, szellemi, gazdasági és szociális értékei az Európai Uniónak. Az európai kulturális tér középpontjában a kulturális és nyelvi sokszínűség tiszteletben tartása és ösztönzése áll, amely hozzájárul az Európai Unió alapelveihez: összefogja az európai polgárokat és népeket kultúráik, nemzeti és regionális hagyományaik tiszteletben tartása révén.

Az Európai Néppárt,

1. Hivatkozva érvényben lévő jogi eszközökre, sajátosan az Európa Tanács 1995. február elsején elfogadott Keretegyezményére a nemzeti kisebbségek védelméről és az 1992. november 5-én elfogadott Európai Regionális és Kisebbségi Nyelvek Chartájára;

2. Megerősíti az alapvető értékek felfrissítésére, újraélesztésére és korszerűsítésére vonatkozó ajánlását, beleértve a nemzeti kisebbségekhez

tartozó személyek jogait, ugyanakkor ösztönzi a kisebbségvédelem területén meglévő legjobb eljárások terjesztését;

3. Folyamatos párbeszédet javasol a tagállamok kormányainak a nemzeti kisebbségekkel biztosítva részvételüket a helyi, regionális és nemzeti szintű demokratikus döntéshozatali folyamatban és a közéletben; továbbá a civil szervezetekkel, hogy rögzítsék és erősítsék az Európa sokszínűségét szavatoló kisebbségek fontosságát, valamint azok pozitív hozzájárulásukat az új Európa felépítéséhez;

4. Rámutat arra, hogy az Európai Unió szintjén fokozatosan kialakítható a kisebbségekhez tartozó személyek védelmét szolgáló, jogilag kötelező érvényű közösségi szabványok és normák rendszere, tekintetben véve, hogy a Lisszaboni Szerződés tételesen utal a kisebbségekhez tartozó személyekre, mint alapvető európai értékekre;

5. Megerősíti, hogy a hagyományos kisebbségi és regionális nyelv-

vi csoportok esetében az államok alapvető felelőssége segíteni identitásuk, kultúrájuk és nyelvük védelmét és fejlesztését. A kisebbségekhez tartozó személyek és csoportok védelmét célzó pozitív döntések és politikák nem számítanak diszkriminációnak, ugyanakkor a meglévő jogok és eljárások átértékelése diszkreditálja a szolidaritás és közös értékek európai értelmezését;

6. Megismétli, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó minden egyes személynek joga van megtanulni anyanyelvét és anyanyelvén részesülni oktatásban megfelelő számú és minden szintű állami tan- és oktatási intézményben;

7. Üdvözli az Európai Bizottság elnökének szándékát, hogy létrehoz egy olyan EU-biztosi posztot, amelynek feladatai között lesz a kisebbségi kérdések, hiszen az identitás szabad választása, az identitásbeli sokszínűség és soknyelvűség a 21. századi modern európai demokrácia alappillérei.

Újra Orbán Viktor az Európai Néppárt alelnöke

Orbán Viktort a negyedik legtöbb szavazattal újra megválasztották az Európai Néppárt alelnökének – közölte csütörtökön Sziijjártó Péter, a Fidesz elnöki stábjának vezetője. Az alelnökök megválasztásával folytatódott 2009. december 10-én, csütörtökön Bonnban az európai kereszténydemokrata és konzervatív pártokat tömörítő Európai Néppárt (EPP) kongresszusa.

A küldöttek immár hagyományosan 10 alelnököt választanak. A jelöltek között volt Orbán Viktor, a Fidesz elnöke is, aki 2002 óta tölti be az egyik alelnöki tisztséget. A szervezet elnökévé még előző nap ismét a volt belga kormányfőt, Wilfried Martenst választották.

Az Európai Néppárt a kommunista jelképek ellen

A diktátor-házaspár büszkje

Amint azt a sajtó már hírül adta, a német egység helyreállításával, valamint az európai integrációval kapcsolatos történelmi döntések helyszínén, a bonni parlament egykori épületében kezdte meg kongresszusát az **Európai Néppárt** ma, 2009. december 10-én (EPP).

Az 1989-es sorsfordító, az Európai Parlamentben „a változás éveként” nevesített esztendő után két évtizeddel **Milan Zver** szlovén néppárti EP-képviselő nyilvánosan adott hangot felháborodásának amiatt, hogy a szlovén államfő állami kitüntetésben részesítette a volt kommunista nómenklatúra egy tagját. Mivel ilyen irányú tapasztalatával a szlovén képviselő nincs egyedül a volt kommunista blokk EU-hoz csatlakozott országainak EP-képviselői közül, többen csatlakoztak egy olyan határozati javaslatához, amelyben az Európai Néppárt – az **Európai Parlament** tavaly évvégi, a kommunizmus bűneit elítélő határozatát erősítve, a kommunista múlt továbbélését megakadályozandó – elítéli a kommunista önkényuralmi jelvények újbóli használatát, és a kommunista diktátorok emléke előtt való hódolást. **Tőkés László** javaslatára a határozattervezet eredetileg két romániai vonatkozású eseményt is elmarasztalt, nevezetesen a Scornicești-ben felállítandó **Ceaușescu-szobor**, és a marosvásárhelyi **Gușă-szobor** felállításának tervét.

Tőkés László a forradalmi emlékező eseményein vesz részt, ezért Bukarestben, a Társadalmi Dialógusért Csoport emlékredezvényén kapta a hírt, miszerint az eredeti határozattervezetből a Román Néppárti Delegáció vezetőjének, **Marian-Jean Marinescunak** döntése nyomán kivették a Nicolae Ceaușescu volt kommunista diktátornak, illetve Ștefan Gușă temesvári mézárosnak állítandó szobrok ellen tiltakozó bekezdését.

Az erdélyi magyarok európai képviselője ennek kapcsán ezért levélben fordult **Wilfried Martenshez**, az Európai Néppárt újráválasztott elnökéhez, illetve **Joseph Daul** néppárti frakcióvezetőhöz: „Döbbenettel értesültünk arról – írja –, hogy a román néppárti delegáció vezetője, **Marian-Jean Marinescu** nyomására a román vonatkozású rész teljes egészében kikerült a határozati javaslat szövegéből. Természetszerűleg vetődik fel a kérdés: Marinescu úr eképpen kívánja támogatni a diktátor és tábornoka kultuszát?” A Gușă-szobor marosvásárhelyi felállítása végletesen aggasztónak tartja Tőkés László, hiszen az 1989-es események után épp Marosvásárhelyen követelt halálos áldozatokat is a magyarellen erőszakhullám 1990 márciusában. „Éppen ezért félreérthetetlen magyarellen provokációként kell tekintenünk a szobor felállítására, és aggodalmunknak adunk hangot, hogy ismét magyarellen agressziót szít a szobor felállításának ügye.” – figyelmeztet levelében a püspök.

Az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** elnöke levelében kéri a Néppárt vezetőit, hogy a rendelkezésükre álló eszközökkel tegyenek lépéseket a román néppárti delegációnál és a nemrégiben újráválasztott **Traian Bănescu** elnöknél – aki egyébként 2006 decemberében elítélte a kommunista rezsimet a Tismăneanu jelentés alapján –, hogy a két véreskezű kommunista vezetőnek ne állíthassanak szobrot országunkban. „A forradalom mintegy 1200 halálos áldozata iránti kegyelet indít arra, hogy szót emeljek, hiszen a szobrok felállítása a demokráciáért síkra szálló polgártársaim arcucsapása, és az 1989-es Forradalom mártírjai emlékének meggyalázása volna” – írja Tőkés László.

Temesvár–Nagyvárad,
2009. december 10.

Gál Kinga vezetésével megalakult az EP kisebbségi munkacsoportja

Az Európai Parlamentben 2009. december 17-én újjáalakult a frakcióközi Kisebbségi Munkacsoport a fideszes **Gál Kinga** és liberális **Carl Haglund** vezetésével. Az újjáalakulás folyamata komoly politikai egyeztetések eredményeként született meg, és öt politikai frakció vesz részt annak munkájában.

A komoly sikernek számító széles politikai támogatottság a Munkacsoport felépítésében is megnyilvánul. A néppárti és liberális elnökök mellett, a zöldek és a szabad szövetség koalíciója, a szociáldemokraták és a konzervatívok is egy-egy alelnöki széket tudhatnak magukénak.

Gál Kinga elnöki szerepe, a szakmai előéletének köszönhetően, biztosítani fogja a jövőben, hogy a Munkacsoport munkájába nemcsak a politikai döntéshozók, hanem kisebbségi csoportok, releváns kutató intézetek és a kérdéssel foglalkozó más nemzetközi intézmények is bekapcsolódhassanak, ezzel egyedi lehetőséget teremtve a témával való foglalkozásra.

A Munkacsoport célja, hogy az Európai Parlamentben megjelenítse a történelmi nemzeti kisebbségek, a regionális nyelvek és más nemzeti közösségek érdekeit, és hogy a döntéshozókat arra ösztönözze, az említett közösségek problémái foglalkozást, megoldást igényelnek.

Az EP egyik „legöregebb” Munkacsoportja újjáalakulásának első ülésén egy nyilatkozatot is elfogadott, amely üdvözli a Lisszaboni Szerződés életbelépését; és egyúttal az új szerződés nemzeti kisebbségek védelmére és támogatására vonatkozó lehetőségeire irányítja a figyelmet.

<http://fidesz-eu.hu>

Az orosz Memorial átvette az EP Szaharov-díját

Szergej Kovalev, az oroszországi Memorial emberi jog-védő szervezet munkatársa, egykori politikai fogoly december 16-án Strasbourgban szívhez szóló beszédben emlékezett meg meggyilkolt emberi jog-védő kollégáiról, felszólítva Európát: gyakoroljon nyomást Oroszországra. Kovalev, **Oleg Orlovval és Ljudmila Alekszejevával** együtt, az EP 2009. december 16-i ünnepélyes ülésén **Jerzy Buzek** házelnöktől vehette át az Európai Parlament 2009-es emberi jogi elismerését.

A három díjnyertes jogvédő személyesen megjelent Strasbourgban, hogy Jerzy Buzek házelnöktől átvegyék az Európai Parlament emberi jogi elismerését.

„Büszke vagyok erre a döntésre, és arra, hogy azt egyhangúan hoztuk meg. **Natalia Estemirovának** és **Anna Politkovszkájának** ma itt kellene lenniük: gyilkosaikat bíróság elé kell állítani” – jelentette ki Jerzy Buzek az Európai Parlament elnöke.

„Ez a díj halott barátainké is”

A díjnyertes oroszországi emberi jogi szervezet nevében felszólaló Szergej Kovalev elmondta: „Biztos vagyok benne, hogy amikor a Memorial szervezetnek ítélték oda a Szaharov-díjat, az Európai Parlament szem előtt tartotta őket – elsősorban halott barátainkat, fegyvertársainkat, rokonlelleinket. Ez a díj jogosan illeti meg őket. Az első név, amelyet említenem kell: az idén nyáron Csecsenföldön meggyilkolt emberi jogvédő Natalia Estemirováé, a Memorial munkatársáé.”

„De nem folytathatom anélkül, hogy további neveket ne említenék: a Moszkvában meggyilkolt Sztanislav Markelov ügyvéd, Anna Politkovszkaja és Anasztazia Baburova újságírók, a Szentpéterváron lelőtt Nyikolaj Girenko etnológus, a Dagesztánban meggyilkolt Farid Babayev, és sokan mások – sajnos a listát hosszan folytathatnám” – tette hozzá.

„Andrej Szaharov egy kiváló gondolkodó”

A díj névadójáról, **Andrej Szaharovról** szólva Kovalev elmondta: „Andrej Szaharov, aki pontosan húsz évvel ezelőtt halt meg, nem csak az emberi jogok kiváló

bajnoka, hanem egy kiváló gondolkodó is volt. Az Európai Közöség, amelynek parlamentje még Szaharov életében létrehozta a Szaharov-díjat, ma talán a legközelebb áll ahhoz a jövőben egységes emberiség modelljéhez, amelyről Andrej Szaharov Dmitrijevics álmódott”.

Oroszország kapcsán az egykori politikai fogoly Kovalev kifejtette: „Országunkban a helyzet nem olyan egyszerű, mint amilyennek az a felületes szemlélőnek tűnhet. Sok szövetségesünk van a társadalomban – az emberi jogokért és a sztálinizmus elleni küzdelmünkben egyaránt. Mindazonáltal az orosz hatóság sem olyan homogén, mint amilyennek első látásra tűnhet”.

„Oroszországnak ma támogatás és nyomásgyakorlás kell”

„Mit várhatunk az európai politikusoktól és az európai közvéleménytől? Andrej Szaharov Dmitrijevics több mint húsz évvel ezelőtt már megfogalmazta ezen elvárásokat: »Hazámnak ma támogatásra és nyomásgyakorlásra van szüksége«”.

Európáról szólva Kovalev úgy fogalmazott: „Mit tegyen tehát Európa Oroszországgal kapcsolatban? A mi szempontunkból a válasz egyszerű: úgy kell fellépnie Oroszországgal szemben, mint bármely más európai országgal szemben, amely bizonyos kötelezettségeket vállalt és felelősséggel tartozik azok teljesítéséért”.

„A gondolatszabadság minden más szabadságjog alapja”

„Európa kötelessége, hogy ne maradjon csendben, hanem újra és újra emlékeztessen arra, és tisztelettel, határozottan ragaszkodjon ahhoz, hogy Oroszország teljesítse kötelezettségeit” – tette hozzá.

„A gondolatszabadság minden más szabadságjog alapja. Ezért olyan találó a Szaharov-díjat a gondolat szabadsága díjának nevezni. Büszkék vagyunk arra, hogy ma ezt mi kaphatjuk meg.”

Kovalev beszédét állótapssal üdvözlötték a képviselők.

www.europarl.europa.eu

Letartóztatták a Szaharov-díj 2009-es kitüntetettjét

Megdöbbenésének adott hangot Jerzy Buzek, az Európai Parlament elnöke amiatt, hogy az orosz hatóságok december 31-én Moszkvában őrizetbe vették Ljudmila Alekszejeva emberi jogi harcost, a Szaharov-díj 2009-es kitüntetettjét. Az azóta már szabadlábra helyezett idős asszony havonta tüntet a szabad és békés gyülekezés jogának oroszországi biztosításáért.

„Teljesen aránytalan” volt az orosz rendőrség fellépése – vélte az esemé-

nyeket követően közzétett állásfoglalásában Jerzy Buzek az Európai Parlament elnöke, aki emiatt mély csalódottságának és megdöbbenésének adott hangot. „Egy demokratikus országban az embereknek joguknak kell lenni tiltakozások szervezéséhez, még a kormányok vagy a hatóságok ellenében is. A szólás- és a kifejezés szabadsága az egyik legalapvetőbb emberi jog” – szögezte le Buzek.

„Személyesen is mélyen megindított, hogy ennek a tiszteletré méltó, 82 esztendő asszonynak orosz őrizetben kellett töltenie a szilveszter éjszakát” – tette hozzá. Alekszejevát

és vele együtt több tucat ellenzékit – a hatóságok által nem engedélyezett tüntetés résztvevőit – december 31-én vették őrizetbe Moszkva központjában. A Szaharov-díjjal jutalmazott idős asszonyt időközben szabadlábra helyezték.

A Memorial orosz jogvédő szervezet munkatársaként és egyben a moszkvai Helsinki-csoport elnökeként tevékenykedő Alekszejeva havonta szervez demonstrációt az orosz alkotmányban is lefektetett szabad és békés gyülekezés jogának oroszországi biztosításáért.

www.europarl.europa.eu

Tőkés és Andreescu vehették át a Petőfi-díjat

Tőkés László és **Gabriel Andreescu** kapta a Terror Háza Múzeumot is működtető Közép és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány idén alapított **Petőfi-díját**.

A Terror Házában 2009. december 17-én tartott ünnepségen **Schmitt Mária** hősnek nevezte a romániai forradalom két szimbolikus alakját, olyan történelmi személyiségeknek, akik eredményesen harcoltak a közép európai népek szabadságáért. Románia budapesti nagykövete ha-

zája nevében mondott köszönetet Tőkésnek és Andreescunak, hogy 20 évvel ezelőtt, a romániai forradalom idején példát mutattak tisztességből és emberségből.

Tőkés Lászlónak volt bátorsága kiállni az igazságért, jogaiért, egy ország szabadságáért. Hálával tartozik neki mindenki, aki hisz a demokráciában. Ezt írta **Bajnai Gordon** miniszterelnök Tőkés Lászlónak a romániai forradalom 20. évfordulója alkalmából. A volt református püspök szerint máig érvényes akkori hitvallása.

„Ilyen értelemben a romániai felkelés nem volt klasszikus értelemben vett forradalom, mert elsősorban lázadás és ellenállás volt a létező rendszer ellen. Később alakult át programatikusan mozgalmá, az első része csodálatosan sikerült, a második része torzóban maradt, megszakadt vagy nagyon lassan halad előre. Ideje, hogy húsz év után újabb lendület adjunk neki” – hangsúlyozta Tőkés László EP-képviselő.

Duna TV/Hír TV

Tőkés László laudációja Gabriel Andreescu tiszteletére a Petőfi-díj átadásakor

Gabriel Andreescu talán egyike az utolsó igazi értelmiségieknek, a szó legnemesebb értelmében. Eltűnően lévő embertípus, aki nem fél kimondani mindazt, amit igaznak gondol, és van bátorsága ahhoz is, hogy saját állításait kritikusan felülvizsgálja.

Gondolkodik.

Párbeszédbe bocsátkozik.

Így válik egykori disszidensből napjainkra neves emberjogi és kisebbségvédő harcosná, olyan román közíróvá, aki ugyan fizikusi végzettséggel rendelkezik, de mégis a nemzeti kisebbségek témakörében végzi tudományos tevékenységét. Aki a Ziua napilap publicistájaként ugyan olyan eredményes munkát végez, mint a bukaresti Politikatudományi és Államigazgatási Nemzeti Iskola (SNSPA) Politikatudományi Intézetének professzoraként. Buzăui születésű emberként, **Molnár Gusztáv** erdélyi filozófussal társszerzőségben ír könyvet „az erdélyi kérdéstről”. Rendszeres résztvevője a Bálványosi Nyári Szabadegyetemnek, de nem elvakult hungarofil – hibáinkat is látja és láttatja.

A „Romániai Üldözöttek Emlékezete” Nemzeti Intézet Tudományos Tanácsának tagja, csakúgy miként az Altera és a Helsinki Bizottság Tanácsadó Testületének is. Számos romániai alapítvány és egyesület alapítója.

Gabriel Andreescu közéleti és tudományos munkásságát talán az

Gabriel Andreescu (fülhallgatóval) és Tőkés László

eleven, élő fogalommal jellemezhetnénk a legtalálóbban. Prózája életteli, mivel ő meg is éli, amit gondol: a holt betűk Gabriel Andreescu személyén átszűrődve nyernek életet.

A Társadalmi Dialógusért Csoport egyik, 1992-es kerekasztal-beszélgetésére visszaemlékezve idézi **Richard Rorty** neves filozófust: „Az emberi jogok szenvedélyt és bátorságot igényelnek, nem rációt és elméletet.”

Ez a szenvedély és bátorság életeti az egész tevékenységét. És ez a „szendvedély” nem más, mint ahogyan egy másik jelentős filozófus, **Leo Strauss** fogalmazza meg még 1956-ban a politikai filozófiára vonatkozóan, de esetünkben is érvényes módon: a tiszta észreflexiót valami egészen szenvedélyes alapozza meg: az igazság szeretete.

Az igazságnak ez a fajta szeretete határozza meg Gabriel Andreescu alapállását és egész mentalitását. Nem fél őszintén szembenézni a múlttal, ami most, a romániai rendszerváltozás 20. évfordulóján mindnyájunk számára követendő példa.

Kényelmetlen igazságokat mond ki, példának okáért közös országunk, Románia etnopolitikai történetének háttéréről. Idézzünk kissé hosszabban az „Orosz Rület. Románok és magyarok 1990–2000” című, az ezredfordulón megjelent tematikus naplójából: „A homogenizáló mentalitás megcsorbította az etnikai sokféleséget és előítéleteket vitt a román lakosság gondolkodásába, tisztánlátásába és magatartásába. A román demokrácia modelljeként felidézett két világháború közötti időszak egésze a multietnicitás el-

► leni támadás volt. Legyen bár szó az adminisztratív politikáról, vagy akár a sztárértelmisség műveiről – mint például **Nae Ionescu** írásai esetében, akit azért említek, mivel a műfaj paradigmáját képviseli –, valamennyi tagadni próbálta a multikulturális szellemet. A 60-as évektől kiteljesedő nemzeti kommunizmus nem tett mást, mint hogy mindezt – három évtizeden át – kiegészítette annak a gondolkodásnak a vulgarizálásával és agressziójával, amelyet az ellenőrzés és az egységesség határozott meg.”

Az igazság kimondása egyben lehetőség arra is, hogy a társadalmi

valóságainkon változtassunk. Ha feltérképezzük közös problémáinkat, ha nem hazudjuk mítosszá történelmünket, ha kérlelhetetlen szigorral gondoljuk végig a logikai láncolatokat – akkor „rendezhetjük végre közös dolgainkat”. Ma, amikor az egységesülő Európa egyik alapértékeként a „multikulturalitást” és a többnyelvűséget helyezük előtérbe, Gabriel Andreescu, a román közélet markáns személyisége Magyarországon, a bűnös múltat megidéző budapesti Terror Házában Petőfi-díjat vesz át.

Ez Európa. A díj névadója ezért az Európáért áldozta életét az 1848-

49-es forradalom és szabadságharc vérbefojtásakor.

Ez a mi örökségünk: az igazság szeretete és a szabadság szeretete.

Az elhallgatásból és a feledtetés fogságából kiszabaduló Temesvár üzenete ugyanez. Ezt az üzenetet mondja tovább halk szóval, a kimondott igaz szó erejével, töretlen következetességgel: Gabriel Andreescu.

Budapest, 2009. december 17.

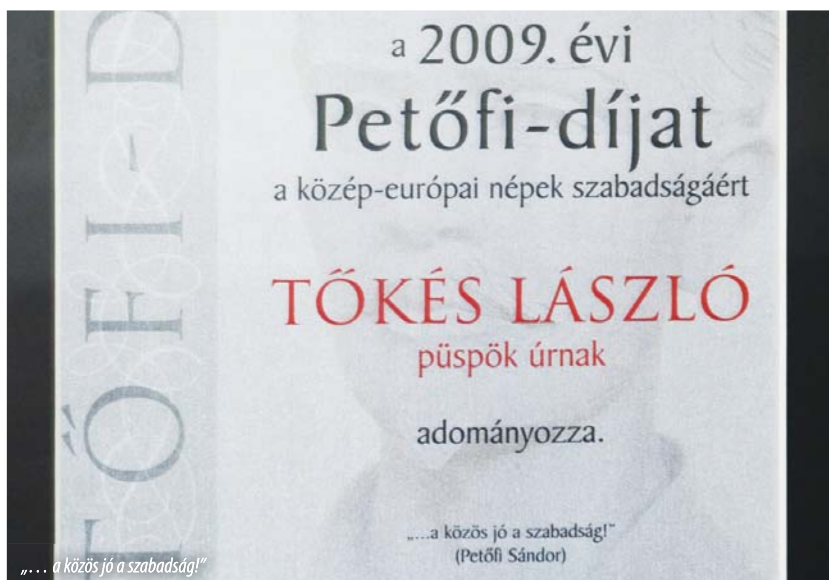
Tőkés László
EP-képviselő

Gabriel Andreescu laudációja Tőkés László tiszteletére a Petőfi-díj átadásakor

A Petőfi-díj átadása alkalmat kínál, hogy ünnepeljünk: egy embert és egy jelképet. Kiváltságnak érzem, hogy én mondhatom ki azokat a szavakat, amelyek megrajzolják Tőkés Lászlónak, a lelkésznek, a későbbi püspöknek, a jelenlegi európai parlamenti képviselőnek a lényegi arcképét.

Nagyon sokak számára **Tőkés László** az az ember, akinek a **bátorságából** hősiességüket merítették előbb hívei, majd a temesváriak, aztán azok, akik megfutamították a kommunista vezetőket, hogy helikopterre szállván elinduljanak a történelem által nekik kijelölt cél felé. Nem a pillanat bátorsága ez. Fiatalságától kezdve szembeszállt az önkényességgel. A '80-as évek közepén a rendszer már úgy intézte, hogy minél Isten háta mögöttibb helyekre kerüljön. Ellenállt a ceaușista szervek nyomásának az egész 1989-es évben, amikor az elnyomóknak szembesülniük kellett azzal, hogy a református gyülekezet szolidarizál lelki vezetőjével. A temesvári paplakbéli 1989-es ellenállás csak a végpont, nem a kezdet.

De ami megmagyarázza, és kiteljesíti Tőkés László bátorságát, az a **méltóságérzet**. Példát mutatott méltóságból a nacionálkommunizmus nehéz időszakában. És kifejezésre juttatta, mint nem sokan mások, a Ceaușescu-rezsimet követő, nem kevésbé kínzó esztendőök során.

Voltak évek, amikor a magyar közönséget ért sértések és fenyegetések nemcsak a magyarok, hanem a becsületes románok számára is viszsztatató, elviselhetetlen formákat öltöttek. Tőkés László püspök akkori fellépése, nyilatkozatai visszaadták sárba tiport közössége biztonságát. Román közszereplő értelmiségiek és politikusok vádolták Tőkés Lászlót kimondott szavainak és az eseményekről alkotott ítéletének radikalizmusa miatt, sőt ezt tette a magyar politikusok némelyike is. Hangsúlyozni szeretném: igen fontos a **sértett méltóság** összefüggésében értelmezni határozottságát bizonyos helyzetekben.

Úgy megértjük azt is, hogy miért lehet Tőkés László a szó legszorosabb értelmében az **igazság** embere. Nem azért, mert mindig és mindenben igaza van, hiszen ez senkire nem áll. Hanem azért, mert életet lehel az igazság lényegébe, azaz **igazság iránti kegyességbe**. Tőkés Lászlóról biztos tudható, hogy ha meg van győződve valamiről, azt kimondja, még a legsúlyosabb körülmények között is. És biztos tudható, hogy nem fogja az ellenkezőjét mondani annak, amiben hisz, bármilyen előnye származnék is abból.

Az európai képviselő Tőkés László emlékeztet bennünket, hogy nem létezik igazság addig, amíg a világ el-

► felejtí vagy átlépi a **kommunizmus gaztetteit**. Hogyan felejtethetné el ő, az igaz ember, hűséges **Újvárossy Ernőjét**, akit megfélemlítésben tartott és zaklatott a Securitate, hogy aztán eltűnjön és holtan bukkanjanak rá? Senki nem hallotta bosszút emlegetni Tőkés Lászlót és bajtársait a múlttal vívott harcban. De nem lehet ráépíteni egy jóvá nem tett igazságtalanságra egy tiszta, erkölcsös világot. Őurasága 2009-ben olyan polgári összefogást kezdeményezett az Európai Parlament égisze alatt,

amely nem csupán a kommunizmus mindmáig be nem teljesedett jelképes elítélésére lenne képes, hanem ennek gyakorlati következményeit is elérné. Tőkés László egyike azoknak, akik biztosítják az erkölcsi nyugalmunkat, hogy a világ nem hagyja feledésbe veszni a szenvedésnek, a kegyetlenségnek és az ember kigúnyolásának eme rendszerét.

Tőkés László közösségének, általában a magyaroknak és ezen belül az erdélyi magyaroknak a képviselője. Egy neveltetés, egy kultúra, egy

civilizáció képviselője. De jelképévé lett a román forradalomnak is. Egy adott pillanatban egyesített két közösséget, elérvén, hogy együtt nyerjenek bátorságot szabaddá válni. A Terror Háza által ma átadott Petőfi-díj azt üzeni, hogy Tőkés László nem csupán a sajátos önazonosság értékeit kifejező történelmi személyiség, hanem az, aki ezen értékeket egyetemes értelmezéssel egyesíti.

Budapest, 2009. december 17.

Gabriel Andreescu

Újvárossy Ernő kapta a Szabadság-díjat, posztumusz

Fazakas Csaba esperes átveszi a díjat Szájer Józseftől

A három éve alakult **Szabadság Kör**t budapesti jobboldali politikusok hozták létre, azzal a céllal, hogy az emberi szabadságjogok megalapítás nélküli képviselését lássa el. A kör tagjai az idej **Szabadság-díjat** egyhangúlag a Temesváron mártírhalált halt **Újvárossy Ernőnek** ítélték oda, posztumusz. A **Jogtipró-díjat Robert Fico és a szlovák nyelvtörvény** kapta.

Szájer József, a Fidesz európai parlamenti képviselője elmondta, hogy Újvárossy Ernő az életét adta a szabadságért. A temesvári presbitert a Securitate megpróbálta rávenni, hogy a szabálytalanul végezzen el egy templomfelújítást, s így a közvélemény előtt be lehessen feketíteni **Tőkés László** püspököt. Ő nem volt hajlandó erre, s mindent szabályosan végzett. A Securitate ezért egy Temesvár mellett erdőben megölte 1989 szeptemberében – idézte fel a díjazott tragikus életútját. A nép-

párti képviselő szerint itt az ideje, hogy azokat a hősokeket, akik életüket áldozták a szabadságért, kiemeljék. Azt szeretnék, ha megindulna egy mozgalom Magyarországon és Európában, hogy ezeknek a hősokeknek a nevét a történelem megismerje és megőrizze – tette hozzá. A Szabadság-díjat, amelyet két év felé tartott kéz jelképez, egyhangúlag ítélték oda Újvárossy Ernőnek.

Tőkés László európai parlamenti képviselő azt mondta, nehéz elvonatkoztatnia attól, hogy Újvárossy Ernő jó barátja volt, aki hosszú ideig a Kárpátokon túl dolgozott, s egyfajta hitbéli és nemzeti megtérés útján érkezett a temesvári gyülekezethez. Ő az első hősi áldozata a temesvári népfelkelésnek – tette hozzá.

A Jogtipró-díj odaítéléséről a szabadsagkor.blog.hu weboldalon lehetett szavazni. A díjra idén három jelölt volt: Robert Fico és a szlovák államnyelvtörvény, a BKV és vezetői,

valamint a Heves megyei közgyűlés és Hospinvest. A szavazás végeztével Robert Fico és a szlovák nyelvtörvény a beérkezett 3502 voksból 1625-tel lett első.

A díj – amelyet egy fekete bakancs jelképez – a meghirdetők megfogalmazása szerint nem csupán a demokrácia vagy az alapvető emberi és szabadságjogok semmibevevését jelképezi, hanem egy életérzést, amit egy következmények nélküli országban élhetnek át az érintettek.

Az indoklás szerint a Robert Fico vezette „szociáldemokrata Smer és a fasiszta **Jan Sloba** vezette Nemzeti Párt” koalíciója a szlovák államnyelv védelmét szolgáló hivatott törvénnyel beteljesítette azokat a félelmeket, melyeket sokan már a szlovák választások után megfogalmaztak. A közintézményekben a magyar nyelv használatát több ezer euróval büntetni rendelő törvény szövege nem csupán az európai szabadságjogi normákkal, egyezményekkel ellentétes, de a szlovák-magyar alapszerződést rendelkezéseit is sérti. A kisebbségi nyelvhasználat állami szintre emelt üldözése sem a felvidéki magyar közösség alapvető szabadságjogaival, sem a határait lebontó Európa értékeivel és céljaival nem egyeztethető össze.

Hegedűs Zsuzsa szociológus azt mondta, arra számított, Fico „kiütéssel győz” majd a szavazáson. A szlovák kormányfő úgy viselkedik, mint egy piromán, amikor egy égő gyufával egy benzines hordó fölé ül, és azzal fenyegetőzik, hogy beledobja – fogalmazott.

MTI

Tőkés László EP-képviselő eseménynaptára

2009. december

December 2.

Brüsszel: Az egyházak szerepe a cigányok társadalmi befogadásában – konferencia **Járóka Livia** néppárti EP-képviselő szervezésében, jeles magyarországi egyházi emberek részvételével.

December 4.

Budapest, Magyar Tudományos Akadémia: „Húsz év Temesvár ígézetében” – nemzetközi konferencia, díszvendég: Tőkés László EP-képviselő.

További előadók: **Balog Zoltán**, az Országgyűlés Emberi Jogi, Kisebbségi, Civil- és Vallásügyi Bizottságának elnöke; **Emil Constantinescu**, Románia volt elnöke; **Lee Edwards**, a Kommunizmus Áldozatainak Emlékhelye Alapítvány elnöke; **Orbán Viktor** a Fidesz-Magyar Polgári szövetség elnöke; **Németh Zsolt**, az Országgyűlés Külügyi és határon túli magyarok bizottságának elnöke.

Este a Duna TV műsorában közös fellépés Emil Constantinescu volt román államfővel.

December 5.

Kolozsvár: az Erdélyi Unitárius Egyház által rendezett, az 1989. évi népfelkelés 20. évfordulóján tartott emlékünnepe.

Délután, Nagyváradon: „Egy a nemzet” – megemlékezés a 2004. december 5-i gyászos népszavazás ötödik évfordulójára. Tőkés László EP-képviselő és **Schmitt Pál**, az EP elnöke nyitották meg. Díszmeghívott: **Szűrös Mátyás**, a Magyar Köztársaság elnöke.

December 7.

Brüsszel: a Magyar Házban, a Magyar Hullám Társaság által, a temesvári felkelés 20. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezés.

December 9.

Bukarest: **Varga Andrea** történész 1989-ről szóló kiállítása.

Délután a **Romániai Kommunizmus Büneit Vizsgáló Intézet** és a **Társadalmi Dialógus Csoport** közös rendezvénye, a temesvári forradalom 20. évfordulója alkalmából.

Este a Magyar Köztársaság Nagykövetségén díszvacsora a népfelkelés 20. évfordulójának tiszteletére.

December 10.

Temesvár: a Magyar Házban sajtótájékoztató a temesvári forradalom huszadik évfordulójára tervezett eseményekről.

Délután: „1989 – Kezdet és vég: Kommunizmus, neokommunizmus, posztkommunizmus” – nemzetközi konferencia. Este Az Új Ezredévért című képzőművészeti tárlat megnyitója.

December 11.

Budapest, Reménység Szigete: „Emlékezés 1989 Megváltó Karácsonyára” – ünnepi műsor; **Fábián Ernő** naplójának bemutatója.

December 13.

Nagyvárad-Rét: **Pálfy József** lelkipásztor könyvbemutatója.

Nagyvárad-Újváros: **Sulyok István** születésének 150. évfordulója – megemlékezés és koszorúzás az emléktáblánál.

December 14.

Temesvár: „Küzdelem és építés – húszéves a romániai rendszerváltás” – a forradalmi emlékévkem temesvári emlékhetének ünnepélyes megnyitója; '89 Retro ifjúsági megemlékező rendezvény; Temesvári Memento című kiállítás megnyitója; a Rev. Revolution angol nyelvű kötet bemutatója; Évfordulós rendkívüli Sajtóklub. (A Temesvári Emlékhétről bővebben a Mellékletben!)

December 15.

Temesvár: „1989–2009: Húsz évvel a kommunizmus bukása után” – kerakasztal-konferencia, ünnepi fórum. **Szöczy Árpád** Drakula árnyékában című dokumentumfilmjének vetítése.

Este, az Operában, az Évfordulói Galaest – 1989 keretében, **Eckstein-Kovács Péter** elnöki tanácsos a **Traian Basescu** román államfő által adományozott **Románia Csillaga Érdemrendet** nyújtotta át Tőkés Lászlónak. Díszelőadás a temesvári forradalom emlékére, **Koltay Gábor** rendezésében.

December 16.

Strasbourg: az **Európai Néppárt** ünnepi ülése; a **Robert Schuman-díj** átadása Tőkés László EP-képviselőnek (átadta **Joseph Daul** frakcióvezető).

December 17.

Budapest, Terror Háza: **Petőfi-díj**

átadása – **Schmidt Mária** főigazgató által – Tőkés Lászlónak és **Gabriel Andreescunak** – a XXI. Század Intézet idén alapított díja a közép-európai népek szabadságáért.

December 18.

Temesvár: emlékező kerakasztal-beszélgetés; a templompalota ünnepélyes felavatása.

Este Verdi: Rekviem-koncert a főtéren. Központi városi rendezvény; A Temesvári Emlékhét folytatásában: gyülekezeti és családi kerakasztalok

December 19.

Temesvár: könyvbemutató az Új Ezredév Református Központ frissen felavatott gyülekezeti termében – **Vincze Gábor** Gúzsba kötött kisebbség. Magyarok a 20. századi Romániában című kötete.

Délután, a belvárosi református templompalotában: ökumenikus istentisztelet temesvári-bánsági egyházi méltóságok részvételével; koszorúzás az emléktáblánál.

December 20.

Temesvár: a temesvári RMDSZ 20. évfordulója – a szervezet ti. elnöke: Tőkés László

December 21.

Arad: Tóth Sándor hódmezővásárhelyi önkéntes gépkocsivezető (a magyarországi segélyek szállítója) halálának 20. évfordulójára rendezett megemlékezés.

Belvárosi emlékünnepe, Tőkés László prédikált. Közéleti fórum: „1989–2009”.

December 25.

Nagyvárad-Olaszi: karácsonyi ünnepi istentisztelet és úrvacsoraosztás.

December 26.

Szilágycseh: **Molnár Kálmán** nyugalmazott esperes Szilágysági Szabadító Karácsony című könyvének bemutatója; emlékünnepe az egykori, a felszabadulást követő **szilágycsehi hálaadó istentisztelet** 20. évfordulóján.

December 27.

Menyői Zarándoklat – hálaadó istentiszteleti ünnepély; az 1989-es események 20. évfordulójára szervezett Forradalmi Emlékév záró rendezvénye; Karácsony Harmadnapján ünnepi istentisztelet; keresztelés.

A Lisszaboni Szerződés esély a nemzeti közösségek jogérvényesítéséhez is

Az elszakadt nemzetrészek képviselői

A Magyar Nemzeti Kisebbségek Európai Képviseleti Irodája (HUNINEU) szervezésében 2009. december 1-én, a Lisszaboni Szerződés életbelépésének napján tartottak sajtótájékoztatót a Magyarország határain kívül élő magyar közösségek vezető képviselői Brüsszelben, az Európa Parlament épületében.

A szervezők nevében **Zákonyi Botond**, az érdekképviseleti iroda vezetője szolt elsőként a megjelenetekhez. Ismertette a rendkívüli sajtótájékoztató célját, majd bemutatta a megszólaló európai, illetve határon túli képviselőket.

Bauer Edit felvidéki európai parlamenti képviselő történelmi napnak nevezte a Lisszaboni Szerződés életbelépésének napját, amely egy olyan Európa alapjait rakja le, amelyben érték a nemzeti közösségek nyelve.

Dévavári Zoltán, a Vajdasági Magyar Szövetség alelnöke elmondta: Szerbia megtette az első lépéseket a Unióhoz való csatlakozás útján, a vajdasági magyarok ezért reménytel figyelik, hogy milyen távlatokat kínál a Lisszaboni szerződés, amely az uniós kisebbségvédelmi normák kötelező betartását is előrevetíti számukra.

Winkler Gyula, RMDSZ-es európai parlamenti képviselő gratulált a Kárpát-medencei Képviselek Fórumának a brüsszeli iroda létrehozásához, illetve a HUNIEU vezetőjének a sajtótájékoztató példás megszervezéséhez. Az Unión kívül élő magyar közösségekkel együtt kell kihasználnunk a Lisszaboni Szerződés kínálta

lehetőségeket – mondotta a képviselő.

Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, erdélyi európai képviselő azt emelte ki, hogy Európában még nincs egységes kisebbségvédelmi rendszer, de a Lisszaboni szerződés jó alapot teremthet ennek megvalósítására. Az EU az ún. harmadik országokban szigorúan követi az emberi jogok betartását, az uniós tagországokban azonban nem követeli ugyanolyan szigorúsággal az emberi és kisebbségi jogok betartását. Ezt a hiányosságot hivatott pótolni a lisszaboni dokumentummal együtt – és annak mellékletként – törvényerőre emelkedő **Európai Alapjogi Charta** – jelentette ki. Ugyanakkor sajnálattal állapította meg, hogy a múlt heti szavazáson még a kereszténydemokrata elkötelezettségű Európai Néppárt 265 képviselője közül is csupán 44 (!) részesítette támogatásában a kisebbségvédelmi frakcióközi munkacsoport (am. kisebbségi intergroup) létrehozását – ami egyebekkel együtt a kisebbségek ügyének gyenge európai támogatottságára vall. Ezen a kedvezőtlen helyzetben érdemi módon csak egy átfogó európai kisebbségvédelmi rendszer kiépítése segíthet.

Erdélyi képviselőnk külön üdvözölte a **Kárpátaljáról** és **Délvidékről** érkezett magyar vezetőket, kihangsúlyozva, hogy sorsunk közös, következésképpen nemzetközi érdekérvényesítésünk is közös kell, hogy legyen. Köszönettel üdvözölte, hogy ebben szolgál segítségünkre a

Zákonyi Botond irányításával útjára indult brüsszeli érdekképviseleti iroda.

Arra az újságírói kérdésre, hogy jogsérelmek esetén miként lehet felépni, azt a választ adta, hogy a Nizsai Szerződés 2000-ben az Alapjogi Chartát nem emelte törvényerőre, az csak egy politikai nyilatkozatnak számított, ezután viszont a Lisszaboni Szerződésben foglaltak megsértése esetén az Európai Bírósághoz lehet fordulni

A határon túl élő magyar közösségek képviselői sajtótájékoztatójuk alkalmából közös nyilatkozatot tettek közzé, melyben a Lisszaboni Szerződés hatályba lépését üdvözlük (lásd mellékelve).

A december 1-i dátum hadd legyen egy rossz emlékeztető évforduló azzal ellentétes értelmű **mentója** a külföldi magyarságunk számára.

Brüsszel, 2009. december 1.

A magyar kisebbségek brüsszeli nyilatkozata a szerződés hatályba lépésének köszöntésére

A Magyar Nemzeti Kisebbségek Európai Érdekképviseleti Irodája (HUNINEU) kezdeményezésére a romániai és a szlovákiai magyar kisebbségi közösségek európai parlamenti képviselői, valamint a szlovéniai, szerbiai és ukrain magyarság jelen lévő vezető politikusai 2009. december 1-én Brüsszelben áttekintették a Lisszaboni Szerződés életbelépésével kialakult új helyzetet, különös tekintettel annak kisebbségpolitikai vonatkozásaira. Megbeszélésük során a következőket állapították meg:

- Történelemformáló jelentőségűnek és az általuk képviselt közösségek sorsa szempontjából is meghatározónak tartják, hogy a tagállamok a korábbinál erősebb, működését tekintve pedig demokratikusabb és hatékonyabb Európai Uniót hívtak életre.

- Üdvözlük az Európai Unió jogi személyiséggel való felruházását és ezáltal annak lehetővé tételét, hogy az Unió a jövőben a klímapolitikától kezdve, a gazdasági válság kezelé-

► sén át az erőteljesebb külpolitikai szerepvállalásig a polgárokat leginkább érintő, tartalmi kérdésekre koncentráljon.

- Megállapítják, hogy a tagállamokban élő magyar kisebbségi közösségek tagjai – hasonlóan a tagállamokban élő összes többi nemzeti kisebbség, valamint a többségi nemzetek tagjaihoz – az EU polgáraiént személy szerint részesülhetnek a hatékonyabban működő Európai Unió előnyeiből.

- Kiemelt jelentőségűnek tartják, hogy az Európai Unió alapját képező értékközösség a Lisszaboni Szerződés által módosított EU Szerződés 2. cikke értelmében a korábbi szerződéshez képest bővített tartalommal jelenik meg a következők szerint:

„Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.”

Üdvözlük továbbá, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája, mely a Lisszaboni Szerződés hatályba lépésével jogerőre emelkedik, különösen fontosnak tartja a nemzeti kisebbséghez tartozás alapján történő megkülönböztetés elleni küzdelmet az alábbiak szerint:

„Tilos bármiféle megkülönböztetés nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi eredet, genetikai jellegzetesség, nyelv, vallás vagy hit, politikai vagy más meggyőződés, nemzeti kisebbséghez tartozás, tulajdon, származás, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján.”

- A magyar nemzeti kisebbségek képviselői ezáltal megerősítve érzik azon álláspontjukat, hogy a kisebbségi helyzetű nemzeti és etnikai közösségek Európa számára értéket és erőforrást jelentenek. A kisebbség jelenléte a tagállamokban nélkülözhetetlen része annak a kulturális sokszínűségnek, amely évszázadok óta gazdagítja Európát.

- A Lisszaboni Szerződés hatályba lépése magától értetődővé teszi, hogy a szerződés maradéktalan érvényesülésének érdekében az EU és a tagállamok döntéshozóinak minden döntésnél szem előtt kell tartaniuk és gyakorlattá kell tenniük a 2. cikkben összefoglalt értékeket. A magyar kisebbségek képviselői javasolják, hogy ezt az elvet az EU intézményei testületileg is erősítsék meg.

- Közös megítélésük szerint a Lisszaboni Szerződésnek a kisebbségekhez tartozó személyek jogaira vonatkozó része hosszú távon megvetheti az őshonos, nemzeti kisebbségeket érintő, hatékony uniós jogvédelmi rendszer alapjait. Továbbá megszüntetheti a kettős standardot, miszerint a csatlakozó országokkal szemben a kisebbségvédelmi elvárásokat a kopenhágai kritériumok

tartalmazzák, a tagországok esetében viszont e téren nincsenek rögzített elvárások.

- Az aláírók felkérlik a 2010 elején felálló új Európai Bizottságot, hogy a Lisszaboni Szerződés szellemében nézzenek szembe az Európai Unióban élő őshonos nemzeti kisebbségek problémáival, és érdemben segítsék azok megoldását. Ezért kiemelten fontosnak tartják, hogy az új Bizottság egyik biztosa az alapjogokért fog felelni, fontos, hogy hatáskörében megjelenjen a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelme is, amelynek egyaránt ki kell terjednie az őshonos nemzeti kisebbségek, a bevándorló kisebbségek és a romák jogainak hatékony védelmére is.

- Az Európai Unió szomszédságában élő nemzeti kisebbségek – így a szerbiai és az ukrainai magyar közösségek – számára kiváltképpen fontos, hogy az Európai Unió külpolitikájának új rendszere hatékonyabb működést tesz lehetővé. Ilyenképpen az uniós tagságra jelentkező, valamint a szomszédságpolitika által érintett államok a korábbiaknál is körültekintőbb, következetesebb, éppen ezért kiszámíthatóbb partnerként tekinthetnek az Európai Unióra.

- Ennek fényében különösképpen fontos, hogy az Európai Unió bővítési- és közös külpolitikájában – immár az EU belső jogrendjét is kiindulópontnak tekintve – továbbra is fordítson kiemelt figyelmet a demokrácia és a stabilitás erősítésére az emberi és a kisebbségi jogok teljes körű érvényesítése által.

Mindezek alapján úgy látjuk: a Lisszaboni Szerződés életbelépésének napja, 2009. december 1., egyaránt ünnepnek számít az Unió, a tagjelölt, és a szomszédos országok állampolgárai számára, mert biztosabb és szabadabb közös jövőjük perspektíváját jelenti.

Brüsszel, 2009. december 1.

Sógor Csaba, Tőkés László, Winkler Gyula (ENP, Románia), **Bauer Edit, Mészáros Alajos** (ENP, Szlovákia), **Brenzovics László** (KMKSZ-alelnök, Ukrajna), **Köszeghy Elemér** (UMDSZ-alelnök, Ukrajna), **Göncz László** (országgyűlési képviselő, Szlovénia), **Sepsey Gábor** (külügyi képviselő, VM DP, Szerbia), **Dévavári Zoltán** (alelnök, VMSZ, Szerbia)

Tőkés László: „... még nincs egységes kisebbségvédelmi rendszer.”

Emberi jogokról az Európai Parlamentben

2009. november 30–december 1. között, Brüsszelben az Európai Parlament **Emberi Jogi Bizottsága (DROI)** a bizottsági hét keretében megtartotta soron következő munkaülését, amelyen – annak rendes tagjaként – **Tőkés László** EP-képviselő is részt vett. A hétfői ülésen sorra került tartalmas eszmecsere a svéd soros elnökség számolt be az emberi jogok terén végzett munkájáról, az idén augusztusban – szintén a DROI ülésén – közzétett munkatervnek megfelelően. **Elinor Hammarskjöld**, az elnökség képviselője hangsúlyozta, hogy a kitűzött célok szellemében – többek között – sikerült láthatóbbá tenni az EU emberjogi akcióit, hatékonyabban felhasználni a rendelkezésére álló eszközöket, és ilyen módon erőfeszítéseik eredménnyel jártak. Az óriási kihívások ellenére a Kínával, valamint Oroszországgal folytatott párbeszédet sikerült előremozdítani. Továbbá kijelentette, hogy az emberi jogok terén az Unió csupán akkor válhat látható globális tényezővé, ha iránymutatásainak következetes végrehajtására törekszik a világ minden régiójában.

A beszámolót követően „Az emberi jogok helyzete **Törökországban** az Unió csatlakozás kapcsán” című meghallgatást tűzték napirendre. **Héline Flautre** (EFA/Zöld) képviselőasszony bemutatta a külügyi bizottság (AFET) Törökországról szóló jelentését. Elmondta, hogy Törökországban EU-s és belső igény hatására komoly reformok indultak. Ez a folyamat viszont megosztotta a

török társadalmat, ezért az Uniónak döntő szerepe lehet a konszenzus kialakításában. E demokratikus nyitás vonatkozásában több érzékeny és megkerülhetetlen kérdést is felvetett. Ide sorolhatók a megoldásra váró kurd, örmény és ciprusi ügyek, a nők és férfiak közötti egyenlőség hiánya, a szólás- és a véleménynyilvánítási szabadság sérelmei stb. Történetek ugyan előrelépések, az eddigi lépéseket viszont tetteknek kell követniük ahhoz, hogy Törökország megfeleljen a nemzetközi elvárásoknak.

A meghallgatáson részt vett **Selim Kunalp** törökországi EU-nagykövet, aki elmondta, Törökország számára a csatlakozás évtizedek óta stratégiai célnak számít, és ugyanakkor mozgatóereje a folyamatban lévő politikai reformoknak. Ennek köszönhetően az emberi jogok terén javulás történt: több ízben módosították a polgári büntetőjogi törvénykönyvet, sőt 2001-ben a halálbüntetést is eltörölték. A vita során több képviselő és nemzetközi emberi jogi szervezet képviselője is arra szólította fel a csatlakozásra igyekvő Törökországot, hogy következetesebben figyeljen oda az emberi jogok érvényesítésére.

A hétfői ülés utolsó napirendi pontja az 1989-ben kíméletlenül elfojtott Tienanmen-téri diáktüntetés bemutató **film** megtekintése volt, melyet egy, az emberi jogok terén fennálló kínai helyzetről szóló **megbeszélés** követett.

A hatalmi erőszakkal és kivégzések százaival terhes kínai kommu-

nista diktatúra valóságát bemutató képsorok után **Gao Wenqian**, az Emberi Jogok Kínában szervezet politikai főtanácsadója, **Mi Ling Tsui**, a szervezet kommunikációs igazgatónője, valamint **Antoine Madelin**, az Emberi Jogok Nemzetközi Szövetségének (FIDH) képviselője nyújtottak tájékoztatást a Kínában uralkodó állapotokról és a romló emberi jogi helyzetről. Egyebek mellett különleges hangsúly esett arra, hogy mit tehet a „szabad világ” a diktatúra üldözöttei és áldozatai érdekében. Ebből a szempontból rendkívül fontos az **Európai Unió** kiállása – éppen az aznap zajló EU–Kína csúcstalálkozó rendjén –, valamint az Amerikai Egyesült Államok emberi jogi politikája. A kínai emberi jogi szervezetek ezért is fordultak legutóbb nyílt levélben a hazájukba látogató **Barack Obama** elnökhöz.

Tőkés László felszólalásában meghatórással idézte fel a húsz évvel ezelőtti Tienanmen-téri drámát, melynek idején megfélemlített temesvári gyülekezetével vívta a legkegyetlenebb kelet-közép-európai, poszt-sztálini kommunista diktatúra, a Ceaușescu-rezim elleni harcát. Mélységes együttérzését nyilvánítva a szenvedők, a „Tienanmen Anyái” („Tienanmen Mothers” polgári szervezet) iránt, rámutatott, hogy a világ több részén a kommunizmus még nem a múlté, hanem húsba vágó, kegyetlen valóság, mellyel szemben együttes erővel kell felvonnunk a harcot.

December 1-én, kedden a Bizottság a Kína emberi jogi helyzetéről szóló **közmeghallgatással** folytatta munkáját. A november 30-án megtartott EU–Kína csúcstalálkozót követően, **Ian Nordlander**, a svéd elnökség képviselője részletesen beszámolt a találkozóról, melynek során hangsúlyosan is felvetették az emberi jogok kérdését.

A meghallgatáson ezúttal is részt vett Gao Wenqian, az Emberi Jogok Kínában szervezet tanácsadója, aki köszönetet mondott az Európai Parlamentben novemberben elfogadott, Kínát elítélő határozatért, melynek kezdeményezői – amint erről már korábban beszámoltunk – Tőkés László, **Winkler Gyula** és

Tienanmen-tér

Tüntetés a tolerancia érdekében

► **Sógor Csaba** képviselő, a néppárti erdélyi magyar delegáció tagjai voltak. Hangsúlyozta, hogy ez által az Unió fontos üzenetet – szolidaritást és reményt – küld a kínai népnek. Ugyanakkor keményen bírálta Kínát, hiszen a kínai kultúrára hivatkozva az autoriter hatalom azt sugallja, hogy Kína más, mint a Nyugat, és ezért rá nem vonatkoznak a nemzetközi emberi jogi normák.

David Kilgour nemzetközi jogász a Falun Gong hagyományos kínai tanításon alapuló meditációs mozgalom híveinek üldözéséről szolt, akiknek ezrei – számuk ma Kínában 70-100 millióra tehető – gyűjtőtáborokban élnek.

Brad Adams (Human Rights Watch) súlyos társadalmi problémának minősítette, hogy Kínában, egyszerűen a szabad véleménynyilvánításért, börtön vagy akár halálbüntetés jár. A csendes, zárt ajtók mögött folytatott diplomácia a nyilvános, széles körű közbeszédre épülő diplomácia nélkül nem visz eredményre – jelentette ki a szakértő.

Az EP-képviselők mindannyian egyetértettek azzal, hogy az Uniónak felül kell vizsgálnia Kína-stratégiáját. **Edouard Kukan** képviselő végezetül javaslatot tett arra, hogy ezzel egyidőben erősíteni kell a kínai EU követséget. A kínai hatóságokra való hatásgyakorlás végett az emberi jogi párbeszédet is folytatni kell.

Ezután az ún. **Kérdések Órája** következett, melynek keretében Tőkés László az üldözött **indiai keresztények** ügyében intézett írásban előzetesen benyújtott kérdést az Európai Bizottsághoz (lásd keretes anyagunkat). Szintén a vallásszabadság megsértésére vonatkozott **Elisabe-**

th Jeggie néppárti német képviselőasszony kérdése, aki a **vietnámi buddhista szerzetesek** védelmében emelte fel a szavát.

Az Európai Bizottság illetékes képviselője válaszában arról nyújtott tájékoztatást, hogy az EB mind a folyamatos kétoldalú párbeszéd, mind a magas szintű EU-India találkozási keretében, időről-időre és alkalomról-alkalomra felveti az Indiában élő, zaklatásnak vagy üldözöttségnek kitétt keresztények – és más vallásúak – helyzetét, sorsuk rendezését sürgetve. Legutóbb a tavalyi, Marseille-ben megrendezett EU-India csúcstalálkozón tették szóvá a vallásüldözések kérdését, melyek az Orissa tartománybeli keresztény közösséget kiváltképpen sújtják. Tényfeltáró csoportot is küldtek az egyes helyszínekre, sőt pályázati pénzeket is juttattak az üldözöttek jogvédelmének a támogatása céljából.

Vizontválaszában Tőkés László sajnálattal állapította meg, hogy a vallásüldözések ügyében történő európai közbenjárás rendre nem éri el a célját. A valamikori erdélyi kisebbségi és vallási elnyomás emlékét felidézve, párhuzamot vont az egykori és a mostani helyzetek között. A nyugati „csendes diplomácia” eszközei sem a Ceaușescu-rezsimmel, sem a mostani – ázsiai – diktatórikus rendszerekkel szemben nem bizonyultak célravezetőnek. Éppen ezért az eddiginél határozottabb és hatékonyabb fellépésre szólította fel az Európai Bizottságot és az Európai Parlamentet.

A Kérdések Óráját követően a **DROI-szakkbizottság bővített bü-rölésére** került sor, mely – egyebek mellett – a bizottság 2010 első félévi

Kérdések Órája az Emberi Jogi Bizottságban Brüsszel, 2009. november 9-én Tőkés László EP-képviselő

Indiában súlyos erőszak esett az ott élő **keresztény közösségen** 2008-ban, aminek következtében 50.000 keresztény volt kénytelen elmenekülni otthonából. Sokan közülük még mindig menekülttáborokban élnek, bizonytalanságban és félelemben.

A közelmúltban egy úgynevezett megtisztulási szertartás keretében 6000 keresztényt „térítették át” a hinduizmusra. Ez az esemény jelzi, hogy a 2008-as erőszakos támadások óta a kormányzat csekély előrelépést tud felmutatni a **hindu nacionalizmus** elleni harc, illetve az indiai vallási kisebbségek megvédése terén. A tovább folytatódó keresztényüldözés **az emberi jogok megsértését** jelenti, amit sem a térségben, sem a világ bármely más sarkán nem szabad megtűrni.

Hozzá fűződő kétoldalú kapcsolataiban az **EU** hogyan jár közben és milyen lépéseket tesz az indiai kormánytól a nagyobb vallási szabadság kikényszerítése és a közösségi béke erősítése érdekében?

Milyen lépéseket tesz az **EU** annak érdekében, hogy a keresztény közösség iránti tiszteletre ösztönözze a kormányzatot? Az **EU** hogyan segíti elő, hogy az egyházak pozitív szerepet játszanak a társadalomban, hozzájárulván a stabilitáshoz és a nemzetiségek békés együttéléséhez?

munkaprogramját állította össze és beszélte meg.

A kubai, afganisztáni, kolumbiai és észak-koreai emberi jogi helyzet vizsgálatának kiegészítéseképpen Tőkés László a **bolíviai helyzet** napirendre tűzését is javasolta, tekintettel arra az áprilisi terrorisztikus rendőrségi akcióra, melynek – társával együtt – **Magyarósi Árpád** erdélyi fiatalember is áldozatul esett. Európai képviselőnk az EU sürgős közbelépését sürgette, mivel az Evo Morales-rezsim hatóságai azóta is embertelen körülmények között tartják fogságban **Toásó Előd** hon-

fitársunkat, valamint **Milovan Tadic** horvát állampolgárt.

A DROI-szakbizottság ülésével párhuzamosan tartotta tanácskozá- sát az **EP-Délkelet Európai Inter- parlamentáris Delegáció**, Eduard Kukan elnökletével. A gyűlésen a soron következő 3. EP-Szerbia parla- mentközi találkozót készítették elő. A fennálló programtorlódás miatt Tőkés László képviselőnk **Szilágyi Zsolt** kabinetfőnök képviselte.

Az ülés meghívott vendége volt Szerbia EU-nagykövete, **Roksanda Nincic**, aki üdvözölte a vízumköte- lezettség megszüntetését a szerb ál- lampolgárok és az EU országai között. A nagykövetség ugyanakkor be- számolt országa jelenlegi helyzeté- ről, kiemelve a nemrég elfogadott, a Vajdaság autonómiáját szentesítő új alaptörvényt.

Jelko Kacin szlovén és **Victor Boștinaru** román képviselők, vala- mint **Stanimir Ilchev**, a bizottság bolgár tagja felhívták a figyelmet arra, hogy Szerbiának biztosítania kell a kisebbségek jogait. Ennek kapcsán Victor Boștinaru külön is üdvözölte az alaptörvény elfogadását, hiszen, mint rámutatott, az a román kisebbségnek is javára szolgál.

Szilágyi Zsolt informális úton az Európai Bizottság fokozott figyelmét

kérte a **délvidéki magyarverések** ügyében, és azt kérte, ne engedjék, hogy a magyarokat etnikai alapon inzultáló tettesek büntetlenséget élvezzenek. Ennek kapcsán az EMNT alelnöke emlékeztetett: a két évvel ezelőtti tényfeltáró bizottság szerbiai látogatása után sem szűnt meg a ma- gyar nemzetiség megfélemlítése, sőt, azóta is további erőszakos cselekmé- nyek történnek.

December 2-án Tőkés László részt vett a **Járóka Lívia** képviselő asszony által szervezett „Az egyházak szerepe a romák társadalmi befogadásában” című konferencián. A rendezvényt **Schmitt Pál** és Tőkés László EP-képvi- selők nyitották meg, majd ezt követő- en előadást tartották – többek között – **Székely János**, Esztergom-Buda- pest Főegyházmegye segédpüspö- ke, **Gáncs Péter**, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke, **Nagy József Barna**, a nagyváradai Cigánymissziós Központ igazgatója, **Gelsei Gábor**, a Hodász Görög Katolikus Egyházköz- ség esperese, **Dúl Géza**, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ci- gánypasztorációs referense, valamint **Hofher József** és **Kiss Ulrich** jezsuita szerzetesek.

Schmitt Pál az egyház integrálói szerepét hangsúlyozta a romák társa- dalmi befogadásában. Az egyháznak

széles körű szolidaritást kell tanúsíta- nia a roma kisebbségi közösséggel, és folyamatosan, kitartóan e párbe- széd erősítésére kell törekednie –fej- tette ki a képviselő.

Tőkés László megnyitó be- szédében elmondta, hogy a cigány- kérdés egyaránt európai, valamint magyar nemzeti kérdés. A Lisszabo- ni Szerződés jogerőre emelkedése új párbeszéd kezdeményezésére ad lehetőséget, mely a cigánykérdés megfelelő szintű és komolyságú megvitatását is lehetővé teszi. Nem- zeti szempontból a cigánykérdés a nem-cigány magyarok számára is életbevágó fontosságú. A társadal- mon belül az egyházi szerepvállalás nem nyitott kérdés, hanem lsten Igé- jéből fakadó kötelesség.

Európai képviselőnk **Ésaiás** profé- tát idézte: „Így szól az Úr, a te Terem- tőd és a te alkotód, Izrael: Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy!” (És. 43,1) Amint **Böjte Csaba** mondotta volt: „egy új- szülött cigánypurdé is a Teremtőnek egy remekműve”. A „választott nép” öszövétségi kizárólagosságát elvetve, nekünk tudnunk kell, hogy a Krisztus általi egyetemes kiválasztottság vala- mennyi népre, ezenképpen a cigány- ságra is érvényes.

Brüsszel, 2009. december 2.

Toásó Előd védelmében

Tőkés László EP-képviselő mint az **Emberi Jogi Szakbizottság (DROI)** néppárti koordinátora, a keresztényi és nemzeti szolidaritás jegyében, 2009. december 14-én levélben fordult a bizottság elnö- kéhez, **Heidi Hautala** (EFA/Zöldek) képviselőasszonyhoz a **2009. ápri- lisában, Bolíviában** történt rendőr- ségi akció kapcsán. Mint ismeretes, 2009. április 16-án, a Santa Cruz-i Las Americas szállodában kora haj- nalban bolíviai belbiztonsági kom- mandósok agyonlőtték a bolíviai- magyar-horvát állampolgárságú **Rózsa Flores Eduardót**, az erdélyi Szovátáról (Románia) származó **Ma- gyarosi Árpádot** és **Michael Dwyer** ír állampolgárt. A magyar állampol- gárságú, szintén erdélyi születésű **Toásó Elődöt** és a bolíviai-horvát **Mario Tadicot** letartóztatták.

Európai képviselőnk levelében felhívja arra a figyelmet, hogy Toásó

Elődöt jogtalanul és szabálytalan eljárás során tartóztatták le, majd letartóztatása után megkínózták, és ártatlanságának véelmét nem biztosítják. Tőkés László a decem- ber 1-től hatályba lépett Lisszaboni Szerződés, és ennek szerves kiegé- szítője, az Alapjogi Charta vonatko- zásában kiemeli: „emberi jogokon alapuló, közös jövőt tervezünk az Európai Unióban. Ennek szellem- ében a jövőben fokozott mértékben felelősök vagyunk az Unió minden polgáráért. Védjük meg őket, bárhol is vannak a világon, hiszen ez már nem csupán tagállami kötelesség, hanem összeurópai felelősség is egyben.”

Az EP-képviselő folyamodványá- ban az Unió sürgős közbenjárását kéri, hogy az Európai Unió minden tekintélyével és befolyásával támo- gassa egy független kivizsgáló bi- zottság felállítását.

Addig is, amíg erre sor kerülhet, írja a püspök, az Unió intézményei

„hassanak oda, hogy Toásó Előd és Mario Tadic európai polgárok em- beri jogait ne sértsék, emberi méltóságukban ne bántásák őket. Min- denekelőtt az a legfontosabb, hogy két európai polgártársunk emberi és törvényes bánásmódban része- süljön, hogy egyáltalán megérhes- sék a bírósági tárgyalásokat.”

EP-képviselőnk levelét az Európai Parlament Andok Közösség kapcsola- lataival foglalkozó Küldöttség elnö- kének, **José Manuel García-Mar- gallo y Marfil** spanyol néppárti kép- viselőnek is továbbította, valamint a bizottság két alelnökének, **Daciana Octavia Sarbu** román (Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövet- sége) és **Izaskun Bilbao Barandica** spanyol (Néppárt) képviselőknél. Továbbá az Európai Bizottság elnö- kének, **José Manuel Barroso**nak és alelnökének, **Jacques Barrot**nak, az igazságügyért, szabadságért és biztonságért felelős biztosnak is fi- gyelmébe ajánlotta az ügyet.

A Magyar Néppárti Delegáció 2009. decemberi híreiből

Szajér József és Gál Kinga
Az erdélyi származású képviselőnő 2009-ben elnyerte az Év Képviselője címet

December 2.

Az Európai Parlament Költségvetési Bizottsága nagy többséggel elfogadta **Surján László** néppárti európai parlamenti képviselő jelentését az Európai Unió 2010. évi költségvetéséről.

A Surján-jelentés, néppárti és liberális támogatással, elkötelezi magát a Nabucco gázvezeték megépítése mellett. A jelentés üdvözli, hogy a project kivitelezésében a tagországok kormányai megállapodtak. A bizottsági szavazáson az Európai Szocialista Párt újra nemet mondott a gázvezetékre, de a néppárti és liberális képviselők szavazatai révén a Nabucco-project kiemelt fontosságának deklarálása a jelentés része maradt.

December 3.

- **Gyürk András** fideszes európai parlamenti képviselő december 3-án kérdéssel fordult **Andris Piebalgs** energetikai biztoshoz az uniós gazdaságélénkítési csomagról szóló európai parlamenti vitában. A néppárti képviselő választ vár azzal kapcsolatban, hogy az Európai Bizottság tervezi-e a kelet-közép-európai energetikai fejlesztések fokozottabb pénzügyi támogatását, miután azok méltatlanul háttérbe szorultak a jelenlegi támogatási tervben.

- A **Fidelitas** Brüsszelben ülésező elnöksége üdvözölte, hogy több évnyi tárgyalássorozat után ezen a héten életbe lépett a Lisszaboni Szerződés. Jelentős fejleménynek tekintik, hogy az új alapdokumentum fontos emberi jogi rendelkezéseket

tartalmaz, és egyben megerősíti a nemzeti parlamentek szerepét is.

December 4.

- **Áder János** kezdeményezésére hat kelet-közép-európai tagállam képviselői közös sajtónyilatkozatban hangsúlyozták, hogy ragaszkodnak az országaik által korábban képviselt állásponthoz a koppenhágai klímátárgyalások során. A magyar, lengyel, román, litván, szlovák és cseh – néppárti és szocialista – képviselők által aláírt nyilatkozat kiemeli, hogy a nemzetközi klímafinanszírozás Unión belüli tehermegosztásának tükröznie kell a kevésbé fejlett tagországok gazdasági teljesítőképességét és a kibocsátás-csökkentés terén elért eddigi eredményeit.

December 15.

Szavazott az Európai Parlament strasbourgi plenáris ülésén az Európai Mikrofinanszírozási Eszköz megteremtéséről. Mint az **Joseph Daul**nak, a néppárti frakció vezetőjének, **Öry Csabának**, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság néppárti koordinátorának, valamint **Traian Ungureanu** néppárti árnyék-jelentéstevőnek közös sajtóközleményéből kiderül, a Néppárt a többi parlamenti frakcióval folytatott tárgyalások során sikeresen érvényesítette álláspontját a mikrofinanszírozási eszköz mielőbbi megteremtése érdekében. Jóllehet a dosszié jelentéstevője a szintén magyar európai parlamenti képviselő **Göncz Kinga**, nem felejtkezhetünk meg a tényről, hogy eredetileg néppárti javaslatról

van szó. 2009 tavaszán **Becsey Zsolt** néppárti európai parlamenti képviselő saját kezdeményezésű jelentése szólította fel az Európai Bizottságot a mikrofinanszírozási eszköz megteremtésére, amelynek segítségével a konvencionális hitelpiacról kiszorult emberek is pénzügyi segítségben részesülhetnek, legyen szó akár mikro-vállalkozások elindításáról vagy fejlesztéséről.

December 16.

- **Györi Enikő** fideszes európai parlamenti képviselő kedd késő este, a strasbourgi plenáris ülésen tett felszólalásában az euró zónán kívüli kelet-közép-európai régió gazdasági kilábalásának szolidaritáson alapuló közösségi elősegítése érdekében emelt szót.

- **Áder János** európai parlamenti képviselő felszólította az Európai Bizottságot, hogy a Koppenhágában zajló klímátárgyalásokon olyan uniós álláspontot képviseljen, ami megfelel a tagállamok akaratának és a Kiotói Jegyzőkönyvben foglaltaknak.

A néppárti képviselő bírálta az Európai Bizottságot, amiért szűklátókörűen, érthetetlen módon meg akarja tiltani ezen kvótatöbblet átvitelének jogát, büntetve ezzel az érintett tagállamok szerződészerű magatartását. A volt szocialista országok ugyanis nemcsak hogy betartották, de még túl is teljesítettek a kiotói vállalásaikat, ezért az érintett tagállamoknak, köztük Magyarországnak is, ez a kvótatöbblet jár.

December 17.

Az újraalakult Disability Intergroup elnökévé választották **Kósa Ádámot** december 16-án Strasbourgban. A fogyatékosügyi frakcióközi csoport, az előző parlamenti ciklusban informális szereppel és jogkörrel rendelkezett, de a néppárti képviselő célja, hogy most jelentősebb szerephez jusson az Európai Parlamentben. Megválasztásának különlegessége, hogy első alkalommal fordult elő, hogy fogyatékossgal élők, és ráadásul az Európai Parlamentben újként bekerült képviselő tölti be az elnöki tisztséget.

- Az Európai Unió Grúziával való kapcsolata a szolidaritás, az emberi

▶ jogok és a demokrácia erőpróbája – ezzel a mondattal nyitotta meg a grúzai helyzetről szóló vitát az Európai Parlament tegnapi strasbourgi plenáris ülésen **Schöpflin György** néppárti képviselő. A fideszes politikus hangsúlyozta Grúzia Európa melletti elkötelezettségét és a dél-kaukázusi térség kiemelkedő energiastratégiai jelentőségét. Európának kötelessége Grúzia mellett kiállnia, hiszen, ha egy európai értékeket valló államot magára hagy az EU, azzal saját hitele válik kérdésessé. Ráadásul az EU gyengesége éppen ellenfeleit erősíti – zárta érvelését Schöpflin György.

• Az Európai Parlament 2009. december 17-i plenáris ülésén nagy többséggel megszavazta **Surján László**-jelentését a 2010. évi uniós költségvetésről. Ezzel először fordult elő az EU történelmében, hogy egy „új”, kelet-közép európai tagország képviselője vezetésével szülessen meg az Európai Unió költségvetése.

• **Gál Kinga**, az Európai Parlament néppárti képviselője üdvözölte, hogy elérkezett immáron az a pillanat, amikor a nyugat-balkáni országok viszonylatában is valósággá válhat a vízummentesség. Gál Kinga magyar képviselőként fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy ennek köszönhetően Szerbiában a vajdasági magyarok kapcsolata is közvetlenebbé válhat az anyaországgal. Azon polgárok esetében, akik a határok egyik vagy másik oldalán élnek, azonos nyelvet beszélnek, szoros családi, kulturális kapcsolatokat ápolnak – nem lehet eléggé nyomatékosan kifejezni azt, milyen értéket jelent az akadálymentes, vízummentes határátkelés. A fideszes képviselő hangsúlyozza: „Külön örömet jelent, hogy az akadálymentes utazás lehetősége már Karácsony előtt több szabadságot, boldogságot eredményez a vajdasági magyarok számára.”

<http://fidesz-eu.hu>

Megemlékezés a „lelki Trianonról” Nagyváradon

Egy a nemzet!

Zsúfolásig megtelt 2009. december 5-én, szombaton este a nagyváradi református püspöki palota díszterme, ahol Egy a nemzet címmel rendezett az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** (EMNT) és Tőkés László európai parlamenti képviselő irodája a külföldi magyarok kettős állampolgárságáról szóló, az elhíresült 2004. december 5-ei népszavazás ötödik évfordulója alkalmából megemlékező találkozót.

Az ezelőtt öt esztendővel Magyarországon megtartott és az egész magyarságra nézve csúfos kudarcot eredményező népszavazásra azzal a céllal emlékeztek, hogy közösen megtalálják azt a megoldást, amely a trianoni, soha nem gyógyuló és 2004-ben felszakított sebeket begyógyítsa. A rendezvény rövid áhítattal kezdődött, **Pálfi József** váradreáti lelkipásztor, a teológiai tudományok doktora igei alapon mutatott rá a fájdalmas múlton való túllépés és a cselekvő önmeghaladás szükségességére. A Szózat eléneklését követően a meghívott neves politikai személyiségek mondták el véleményüket a kettős állampolgárságról, illetve villantottak fel politikai és társadalmi diagnózisokat mind az anyaország, mind az elcsatolt részek múltjáról és jelenéről.

Az est moderátora **Nagy József Barna**, az EMNT Bihar megyei szervezetének elnökségi tagja volt, aki üdvözölte a szép számú közönséget, és bemutatta a meghívott vendégeket. Elsőként **Schmitt Pál** kétszeres olimpiai bajnok vívó, a Fidesz-Ma-

gyar Polgári Szövetség és egyben az Európai Parlament alelnöke szólalt fel, aki beszédében rámutatott arra, hogy a 2004-es decemberi népszavazás valójában egy második, egy úgynevezett „lelki Trianon” volt, és olyan következményekkel járt, amelyek legalább annyira súlyosak, mint az egykori országcsonkolás, ugyanis elvették az elcsatolt részekben élő magyarságnak azt a hitét, hogy minden baj, politikai helyzet ellenére az anyaország mellettük van. A kisebbségbe került magyarok ezen csalódását helyre kell hozni, vélekedett Schmitt, majd kifejtette azt is, hogy meglátása szerint az összmagyarság pillanatnyilag kétszeresen adventben él, az Úr eljövételére és a magyarság megváltására vár. A megvalósulásában hinni kell és mindent megtenni ezért. A fideszes politikus nem titkolta, hogy pártja, amennyiben újra Magyarország élére kerül, sürgősen orvosolni szeretné a kisebbségben élő magyarok kettős állampolgárságának ügyét.

A nagy sikert aratott beszéd után a Varadinum vonósnégyes adott elő két zenedarabot. Ezután **Szűrös Mátyás**, volt magyar köztársasági elnök lépett a pulpitusra, érdekes és tanulságos előadásában rámutatott arra, hogy egyetlen politikai harcban sem lett volna szabad eljutni odáig, hogy ennyire aktuálissá váljon „a magyart a magyartól kell megvédeni” típusú feszültséggerjesztés. Ez azoknak a malmára hajtja a vizet, akiknek az a céljuk, hogy ártsanak a magyar nemzetnek, s akik álliberalizmusok

► doktrínájának takarása alatt akarják elhíttetni, hogy a nemzeti radikalizmus valójában ártalmas szélsőség. Márpedig ez nem így van, mutatott rá Szűrös, aki szerint még soha nem volt a magyarságnak annyira szüksége az erős és józan nemzeti radikalizmusra, mint jelenleg.

Két igen szépen előadott és a rendezvény szellemiségéhez nagyon illő szavalat következett **Péterffy Lajos** és **Gáll Annamária** színművészek előadásában.

Éhn József, a Társaság a Kárpát-medence Magyarságáért elnöke arról a „magyar diagnózisról” beszélt, amelynek alapkonklúziója az, hogy a magyarországi politikában tapasztalható erkölcsi hanyatlás igencsak kihat, illetve kihatott a határokon kívül rekedt magyar közösségekre is, és ezt a folyamatot sürgősen meg kell állítani, még mielőtt visszafordíthatatlan eltávolodást eredményez magyar és magyar között.

Páll Sándor, a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közösségének elnöke a délvidéki magyarok elmúlt évtizedeiről beszélt, rámutatva a háborús borzalmakra, a szerb hatóságok rémtetteire és arra is, hogy a szerbiai magyarok hivatalos érdekképviselete nem igazán áll a helyzet magaslatán például olyan esetekben, amikor közönséges háborús bűnösöktől kellene megvédenie a felvidéki magyarokat.

Ismét egy szavalat következett **Dánielfy Zsolt** debreceni színész tolmácsolásában, s Kotzián Rudolf „Ahogy szavaztál, úgy bánjanak veled” című poémája (pontosabban alkalmi versezete), amelyet az állítólag erdélyi illetőségű költő a 2004-es népszavazás ihletése alatt írt, szemmel láthatóan óriási hatást gyakorolt a váradi közönségre is.

Berényi Károly, Hódmezővásár-

hely önkormányzatának képviselője ismertette annak a kezdeményezésnek az eredményeit, amely lehetővé tette, hogy a határon kívüli magyarok Hódmezővásárhely díszpolgárai, illetve tiszteletbeli állampolgárok legyenek. Az ötlet nagy népszerűséget örvendett, s mind megtudtuk, az ötvener lelkét számláló dél-alföldi város ma húszezer határon túli díszpolgárt jegyez. Berényi felolvasott azokból a köszönőlevelekből, amelyeket az elcsatolt részek polgáraitól kaptak.

Sor került egy olyan énekszám előadására is, amelyet a kettős állampolgárság megszavazásának kudarcra ihletett, ezt **Lászlóffy Zsolt** vezényletével a Partiumi Keresztény Egyetem kórusa adta elő.

Antal János, az EMNT figyelőszolgálatának vezetője bemutatta az *Egy kifejezés – és ami mögötte van* című kiadványt, amely **Tőkés Lászlónak** egy 1993-as tanulmányát tartalmazza a Trianon óta az erdélyi magyarság ellen folytatott „vértelen népiirtás” adatairól, kiegészítve az 1993-tól napjainkig terjedő időszakra vonatkozó adatokkal.

Az utolsóként szóló EP-képviselő rávilágított arra a sok félreértésre alapot adó jelenségre, miszerint a magyarországiak zöme nem is ismeri valójában sem Erdélyt, sem a többi elcsatolt részt. Tőkés kezdeményezte, hogy hirdessenek meg egy olyan össznépi zárandoklatot, amelynek során minden magyarországinak legalább egyszer el kellene jönnie Erdélybe, hiszen az egymás életének, múltjának, jelenének megismerése az egyetlen lehetőség arra, hogy közös jövője lehessen a Kárpát-medencei magyarságnak.

A rendezvény a Himnusz eléneklésével zárult.

Szőke Mária, *Reggeli Újság*

A brüsszeli Magyar Házban a temesvári eseményekre emlékeztek

A **Magyar Néppárti Delegáció** és a **Magyar Hullám** 2009. december 7-én, a **Kállay Oszkár** által vezetett Brüsszeli Magyar Házban egy pódiumbeszélgetéssel egybekötött ünnepi műsor keretében közösen emlékezett meg a romániai demokratikus átalakulást elindító Temesvári Forradalom 20. évfordulójáról. Az est házigazdájaként **Szajer József**, a Magyar Néppárti Delegáció vezetője látta vendégül **Tőkés László** EP-képviselőt, a Magyar Néppárti Delegáció tiszteletbeli elnökét. A beszélgetést **Ókovács Szilveszter**, a Hír TV műsorvezetője vezette. A rendezvényen fellépett **Szvorák Katalin** előadóművész, aki dalaival ajándékozta meg az est vendégeit, a brüsszeli magyar közösséget, EP-képviselőket, EU-s tisztviselőket. A rendezvényen részt vett a Tőkés László meghívására Brüsszelbe látogató **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** (EMNT) vezetősége, akik aznap az Európai Parlamentben tartották alakuló elnökségi ülésüket.

A beszélgetésen felidéztek a temesvári eseményeket. Tőkés László beszámolt személyes élményeiről, a decemberi események napjairól. Ókovács Szilveszter a beszélgetés során a 2004. december 3-i vita emlékét is felidézte, amikor Tőkés László egy karácsonyi énekkel lepte meg a rosszemlékű egykori miniszterelnököket. Tőkés László ehhez kapcsolódva, a „Szent Család” befogadásáról szóló ének alaphelyzetéből kiindulva – „...szállást keres a Szent Család, de senki sincs, ki helyet ad” – **Halmos Sándort**, a debreceni zsidó hitközség képviselőjét idézte, aki akkori rádióbeszédében a testvérek egymás általi befogadását elemi hitbeli-erkölcsi kötelességnek tartotta. Ennek megfelelően a határon inneni és túli magyaroknak testvéri szeretettel kell egymáshoz viszonyulniuk és evangéliumi módon egymást befogadniuk – mondotta a volt temesvári lelkipásztor.

Tőkés László közölte: az EMNT a 2010-es esztendő Trianoni Emlékévként nyilvánította, a szervezőbizottságot már megalakították, és készítik az emlékévké programját. Az

Schmitt Pál, az EP magyar alelnöke

► Európai Parlament Magyar Néppárti Delegációjának tiszteletbeli elnöke azt is megerősítette: az erdélyi magyarok készen állnak arra, hogy összegyűjtsenek egy millió aláírást. Ennyi kell ugyanis ahhoz, hogy a Lisszaboni Szerződés értelmében polgári kezdeményezésre az Európai Bizottság új uniós jogszabályt készítsen elő a kisebbségek helyzetének javítása érdekében. Tőkés László szerint egyelőre arról nincs döntés, hogy milyen területre vonatkozzon a kezdeményezés. Mint mondta, a nyelvhasználat jogánál jelentősebb, legalább az autonómiát célul kitűző szabályozást javasolnak majd. Az EMNT elnöke kifejtette: „Magasra kell helyezni az igény szintet. Például, hogyha azt mondják, hogy a zsidó békének az alapja a »területért békét«, akkor mi azt mondjuk, hogy területért – jogokat. Szégyen, hogy már kilencven éve állandóan csak kunyeráljuk az engedményeket, és közben porlik a magyar, mint a szikla, amint azt a Székely Himnuszban énekeljük. Ez nem mehet tovább.”

Szájer József fideszes EP-képviselő, az Európai Néppárt frakcióelnöke hozzászólásában arról a reményről beszélt, amely az 1989-es sorsfordító esztendőben született és amely nem teljesedett be. Akkor mindenki azt hitte, hogy a románok és a magyarok végre békében tudnak egymással élni, tisztázni tudják vélt vagy valós sérelmeiket, és ezáltal meg is haladják azokat. Itt volna az ideje, hogy hosszan tartó visszacsúszás nyomán, végre ezen a téren is előre lépünk – „Temesvár szellemében”. Két évtized elmúltával láthatjuk, hogy ezen a téren rengeteg még a tennivaló, ezért dolgozik ma Tőkés László.

A Magyar Néppárti Delegáció vezetője kiemelte: ezt a munkát az Európai Néppárt is elismeri. Strasbourgban az európai keresztény-konzervatív pártszövetség soron következő kongresszusán ugyanis **Robert Schuman**-díjjal tüntetik ki az erdélyi magyarok európai képviselőjét.

Brüsszel, 2009. december 7.

Tőkés László
EP-képviselő
Sajtóirodája

Az EP plenáris ülése

2009. december 14–17., Strasbourg

Az év utolsó plenáris ülésén az EP elfogadta az uniós 2010-es költségvetését, a képviselők méltatták a svéd EU-elnökséget, valamint vitát tartottak az EU afganisztáni és pakisztáni szerepéről. Az ülésen átadták az EP emberi jogi elismerését, a Szaharov-díjat a Memorial oroszországi emberjog-védő szervezetnek.

Elfogadta az EP a 2010-es EU-költségvetést

Az EU 2010-es költségvetése 141 milliárd 453 milliárd euró lesz a kötelezettségvállalások és 122 milliárd 937 milliárd euró a kifizetések szintjén. A számokat csütörtökön fogadta el az EP. Az Európai Parlament témafelelőse a néppárti Surján László.

„Ha azt akarjuk, hogy 2010-ben növekedjék az európaiak biztonságérzete, akkor ezt a költségvetést hatékonyan, ügyesen végre kell hajtani, hiszen ezért növeltük meg az energiabiztonságot, támogatjuk a munkahelyteremtést, vezetjük be a mikrofinanszírozási eszközt. Támogatjuk a kutatás-fejlesztést, az élethosszig tartó tanulást. Segíteni akarunk a tejágazaton, lehetőségekhez képest mérsékeljük a klímaváltozás káros hatásait” – mondta a költségvetés plenáris vitájában Surján László, az EP jelentéstevője.

Az elfogadott 2010-es költségvetés tagállami nemzeti jövedelmek összességének 1,04 százalékának felel meg (a kifizetések tekintetében).

Háttér

A főbb számokban november 18-án egyezett meg az EP és a Tanács delegációja. Az összesen 5 milliárd eurós gazdaságélénkítési tervhez még szükséges 2,4 milliárdot a második (főleg mezőgazdaság) és az ötödik fejezetben (adminisztráció) lévő 2009-es és 2010-es tartalékokból és maradványösszegekből csoportosították át. A rugalmassági eszközön keresztül a tagállamok további 120 milliárd eurót is rendelkezésre bocsátanak. Ebből támogatják a bulgáriai kozloduji atomerőmű bezárását is. Az EP szakbizottsága a második olvasatban december 2-án fogadta el a plenáris ülés elé terjesztett számokat.

A mostani az utolsó költségvetés, amelyet még a nizzai szerződés alapján fogadnak el. Eszerint a képviselőknek nem lenne hatáskörük a mezőgazdasági költségvetés módosítására. Ezzel együtt sikerült elérni, hogy az EP kérésére bekerüljön a költségvetésbe egy 300 milliárd eurós összeg a tejtermelők támogatására. A jelentéstevő Surján László szerint ez már „Lisszabon szelleme”. A december 1-jén hatályba lépett lisszaboni szerződés szerint ugyanis a parlament hatásköre költségvetési kérdésekben teljessé vált.

A képviselők méltatták a svéd EU-elnökséget

A svéd elnökség és a Tanács december 10–11-i ülésének eredményeit értékelő szerda délelőtti vitában a képviselők méltatták Stockholm teljesítményét. Az elmúlt hat hónap értékelése mellett az EP-képviselők érintették az éghajlatváltozás, valamint az új 2020-as uniós stratégia kérdését is.

Fredrik Reinfeldt a parlamenti vita elején elmondta: amikor Svédország július 1-én átvette az EU elnökségét volt egy új Európai Parlament, ám az Európai Bizottságnak még nem volt új elnöke, és nem történt meg az ír népszavazás. „Nem volt világos, hogy az összes tagállam ratifikálja-e a lisszaboni szerződést, és hogy az hatályba léphet-e a svéd elnökség ideje alatt. Majd a dráma megoldódott”. Reinfeldt az EU legfőbb prioritásai között említette az éghajlatvédelmet, a gazdasági válság kezelését és a lisszaboni szerződés végrehajtását.

2020-as EU-stratégia

Az Európai Bizottság 2010 elejére stratégiai javaslatot kíván tenni annak érdekében, hogy az EU teljes mértékben kilábalhasson a válságból, felgyorsítva az intelligens és zöld gazdaság felé történő elmozdulást. Az EU 2020-as stratégiája azt pótolná tehát, amit a lisszaboni stratégiának nem sikerült megvalósítania.

www.europarl.europa.eu

Tőkés László Évfordulói Nyilatkozata

Karácsony, Óév és Újesztendő alkalmából,
a Temesvári Népfelkelés 20. évfordulóján

Krisztus Urunk születésének szent ünnepén Isten iránti hálaadással emlékeztünk meg **1989** adventi váradalmainak csodálatos beteljesüléséről és **Megváltó Karácsonyáról**: az ateista-kommunista diktatúra „egyiptomi fogságából” való **szabadulásunkról**.

Az 1989-es Emlékév keretében a **Vég** és a **Kezdet** polarításában vetjük számba a **szolgaság** lerázásának, valamint a **szabadság** kivívásának kezdetét jelentő egykori felkelésünk eseményeit.

A **Temesvári Évforduló következtetéseit** és **üzenetét** ekképpen foglalhatjuk össze:

- **Szolgáltassék igazság** a szabadságharc hőseinek, vértanúinak és áldozatainak! Botrányos és tartarhatatlan, hogy két évtizeddel a forradalom után még mindig nem tudjuk, hogy kik voltak az ún. terroristák, kik voltak a népellenes gyilkosságok és vérengzések elkövetői.

- Európai, egyetemes szinten szembe kell néznünk a kommunista múlttal. A múlt megítélésének kettős mércéjével szakítva, a **Nürnbergi perhez** hasonlóan a totalitárius kommunista rezsim **„Temesvári perét”** is le kell folytatnunk.

- A kelet-közép-európai, volt kommunista országokban intézményesült **posztkommunista folytonossággal** szemben az 1989-ben elkezdődött **rendszerátváltás** folytonosságát kell képviselnünk. **1956** és **1989** befejezetlen forradalmát be kell fejeznünk.

- A volt szovjet országokban a **kommunizmus örökségével** le kell számolnunk. A világ több részén **tovább élő kommunizmus** (Kína, Észak-Korea, Kuba stb.) ellenében egyetemes összefogással kell fellép-nünk.

- A **Ceauşescu-diktatúra** megdöntése 20. évfordulójának jelentős hozadéka: **Temesvár** forradalmi szerepének és szellemének a **rehabilitációja**. A posztkommunista és nacionalista restauráció és történelemhamisítás eleven cáfolata: Lech Walesa és Jerzy Buzek, Orbán Viktor

és Traian Bănescu, Sólyom László és Emil Constantinescu, James Baker, Barack Obama és Joseph Daul, valamint a romániai/bánsági egyházak és forradalmi szervezetek együtttható és egyértelmű állásfoglalása.

- Temesvár forradalomban játszott szerepének egyetemleges elismerése egyben az 1989 utáni lopakodó **ellenforradalmi politikai kurzus** végét is jelenti.

A rendszerváltás kontinuitásának jegyében tiltakozunk a román kommunista „Führer” – a „Konduktőr” –, valamint a temesvári tüntetők közé lövető **Ştefan Guşă** tábornok szobrának a felállítási kísérlete ellen.

- A **temesvári forradalommal** szembeni ellenforradalmi eseményként értékeljük **Marosvásárhely 1990-es „Fekete Márciusát”**. Guşă tábornok szobrának felállítási szándékát magyarellenés célzatú provokációnak minősítjük, mely a forradalom 20. évfordulójának a megszenteltetésére irányul.

- A demokratikus rendszerváltás nem lehet teljes a **kisebbségpolitika** terén kívánatos rendszerváltoztatás nélkül. A temesvári népi felkelést elindító magyar – református – ellenállás jelképes módon hívja fel a figyelmet, hogy: végképp szakítani kell a román nacionálkommunizmus örökségeként tovább érvényesülő kisebbségellenességgel.

- **Elie Wiesel** és **Herta Müller** zsidó, illetve sváb közösségének a fájdalmas kipusztulása sokkoló erővel hívja fel a figyelmet arra, hogy a kétmilliónyi erdélyi magyar közösség a Nobel-díj talmi értéke fejében sem

kíván a romániai németek és zsidók sorsára jutni.

- „A román forradalmat ellopták” – tartja a népi mondás. **„Temesvár szellemében”** vissza kell szerez-nünk azt az **erkölcsi tőkét**, melyet 1989 decemberében a forradalmi város etnikai és vallási közösségeinek – románoknak, magyaroknak és németeknek, reformátusoknak, ortodoxoknak, katolikusoknak és baptistáknak – az összefogása jelentett.

- A **Berlini Fal** le-döntésének 20. évfordulóján Temesvár – egykori – interetnikus és ökumenikus szellemét a Románia tagságát megelőlegező, hiteles **európai szellemiségként** és **értékként** szükséges tovább éltetnünk.

- A temesvári, erdélyi és bukaresti szabadságharcosok és hősök példája arra indítson bennünket, hogy az ő állhatatosságukkal és lelkesedésükkel folytassuk jogos **küzdelmünket** egy új, szabad Romániaért, és húsz év után töretlen erővel fára-

dozzunk országunk demokratikus társadalmának **felépítésén**.

Barack Obama amerikai elnök megállapítása szerint – két évtizeddel ezelőtt – „Románia történelmében új fejezet kezdődött”. A forradalom 20. évfordulója hadd jelentse az egykor elkezdődött romániai rendszerváltozás **új fejezetét**, annak újult erővel való folytatását.

Budapest, 2009. december 23.

Tőkés László
EP-képviselő

„... Európai, egyetemes szinten szembe kell néznünk a kommunista múlttal. A múlt megítélésének kettős mércéjével szakítva, a Nürnbergi perhez hasonlóan a totalitárius kommunista rezsim »Temesvári perét« is le kell folytatnunk...”

Tőkés László EP-képviselő eseménynaptára

2010. január

Január 3.,

Zilah: újévi istentisztelet, a 20 évvel ezelőtti ünnepi szolgálat évfordulója alkalmából.

Január 8.

Marosvásárhely: Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum.

EP-irodavezetők munkaülése.

Január 9.

Marosvásárhely: az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács bővített elnökségi ülése.

Délután: A Bod Péter Diakóniai Központban Báthori-díjak kiosztása: Tőkés László képviselő és Hantz Péter, a Bolyai Kezdeményező Bizottság alelnöke. Tanácskozás a MOGYE képviselőivel és tanáraival

Január 10.

Marosvásárhelyi Vártemplom: istentisztelet, a 20 évvel ezelőtti ünnepi szolgálat évfordulója alkalmából.

Január 11–14.

Brüsszel: Európai Parlament.

Január 13.

Előadás a Kuba jövője, az emberi jogok, valamint az Európai Unió Kuba

irányában követendő politikája tárgyában rendezett politikai szemináriumon, melyet a varsói **Lech Walesa Intézet** szervezett

Január 15.

Nagyvárad, Lorántffy Zsuzsanna Egyházi Központ Múzeumterme: Nagy József Barna Várad lelke című könyvének bemutatása.

Január 16.

Nagyvárad-újvárosi református templom: Csűry István megválasztott királyhágómelléki püspök beiktatása.

Hagyományos újévi fogadás.

Este, Királyhágómelléki Református Egyházkerület székháza: a Partiumi Keresztény Egyetem Sportklubjának jótékonyági bálja.

Január 18–21.

Strasbourg munkahét az Európai Parlamentben.

Az üldözött keresztény közösségek védelme – EP-határozat.

Január 22.

Nagyvárad: munkaülés a Királyhágómelléki Református Egyházkerületnél.

Fogadónap, megbeszélések a Partiumi Keresztény Egyetemen; munka-

ülés az Európai Parlamenti Irodában.

Január 24.

Nagyvárad-olaszi református templom: ígéhirdetés; Nagyvárad-újvárosi templom: kortárs nagyváradi költők matinéja. A Magyar Kultúra Napjai.

Január 25–28.

Brüsszeli munkanapok az Európai Parlamentben.

Január 26.

Verespataki konferencia. Felszólalás (kiállítás) az erdélyi természeti örökség védelmében.

Január 27.

Brüsszel: megemlékezés a temesvári népfelkelés 20. évfordulója alkalmából, a Konrad-Adenauer-Alapítvány rendezésében.

Január 29.

Kolozsvár, temetés: Csetri Elek professzor, akadémikus, az EMNT alapító támogatója, a PKE tanára.

Január 30.

Budapest: a Szabadság Kör díjátadó ünnepsége – a Szabadság-díj átadása post mortem Újvárossy Ernő egykori temesvári presbiternek.

Csűry István megválasztott és Tőkés László leköszönt püspök

Spanyol EU-elnökség lisszaboni újításokkal

János Károly spanyol király találkozott José Manuel Barroso EB-elnökkel

Január 1-jétől, immár negyedszer, Spanyolország áll az Európai Unió Tanácsának élén. A lisszaboni szerződés tavaly decemberi hatályba lépése azonban jelentősen megváltoztatja az eddig megszokott félévenkénti elnökségi rendszert. Spanyolország lesz az első ország, amely az elnökségét az unió állandó elnöke és külügyi főképviselője mellett fogja végezni. Madrid továbbá Belgiummal és Magyarországgal együtt, ún. „trió-rendszerben” látja majd el feladatát.

Ami változik...

Spanyolország elnöksége meglehetősen egyedi lesz: a december 1-jén hatályba lépett lisszaboni szerződés értelmében munkaprogramját Belgiummal és Magyarországgal is egyeztetnie kell, hiszen 2010 elejétől 2011 első félév végéig ez a két ország következik majd a soros elnöki tisztség betöltésében, az úgynevezett „trió elnökség” formájában.

A spanyol elnökséget érintő további változás, hogy az unió reformszerződése alapján a tagországok állam-, illetve kormányfőit összefogó Európai Tanácsnak egyszemélyi állandó elnöke is van, a belga Herman Van Rompuy személyében. Így José Luis Rodríguez Zapatero miniszterelnök – az eddigi soros elnök országok vezetőivel ellentétben – nem fog elnökölni az Európai Tanács ülésein.

A lisszaboni szerződés életbe

lépésével valamelyest csökken az aktuálisan elnöklő ország külpolitikai hatásköre is: az unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének kiválasztott brit Catherine Ashton egyfelől az EU „kormányának”, az Európai Bizottságnak az alelnöki tisztét is betölti majd, másfelől több ezer fős uniós külügyi apparátus (Európai Külügyi Szolgálat) fogja segíteni munkáját.

...és ami marad

Mi marad tehát a most elnöklő spanyolok asztalán? A többi szakminiszter változatlanul elnököl majd az egyes szakosított tanácsüléseken, például az igazságügy-miniszterek, agrárminiszterek, pénzügyminiszterek, stb. tanácskozásán. Az elnökség betöltése lehetővé teszi a soros ország számára, hogy befolyásolja a napirendet, és bizonyos témákat előtérbe hozzon.

A soros tanácsi elnökség szoros együttműködést jelent az unió többi intézményével, különösen az Európai Bizottsággal és Parlamenttel. A spanyol miniszterek rendszeres vendégei lesznek tehát az Európai Parlament szakkbizottságainak és plenáris üléseinek, ahol a jogalkotás két ága által eldöntendő kérdésekről tárgyalnak majd a képviselőkkel.

Részvétel a plenáris ülésen

Az állam- vagy kormányfő a hathónapos időszak elején és vé-

gén ellátogat a parlamentbe, hogy programismertető/értékelő beszédet tartson, és részt vegyen az azt követő vitában. Zapatero spanyol miniszterelnök január 20-án mutatja be az EP-ben a spanyol elnökség programját.

Az elnökségi tiszteket betöltő ország egyik minisztere a hat hónap alatt jelen van minden plenáris ülésen, ahol beszédet tart, illetve válaszol az EP-képviselők kérdéseire.

A nem hivatalos találkozók is fontosak

A soros elnökség miniszterei és képviselői nemcsak a parlamenti bizottságokkal tartják a kapcsolatot, hanem egyéb hivatalos és nem hivatalos formában is érintkeznek az EP-képviselőkkel.

Az együttdöntési jogalkotási eljárás során gyakran kell értekezni a parlament előadóival és a frakciókkal. Mivel az elnökség vezeti a Miniszterek Tanácsának üléseit, fontos szerepe van a jogalkotási viták során a megegyezésben.

A spanyol elnökség prioritásai

A spanyol elnökség fő feladatai közé fog tartozni a gazdasági válságból való kilábalás és a munkahelyteremtés, ideértve a lisszaboni stratégia 2010 utáni időszakára vonatkozó „EU 2020” stratégia elfogadását.

Az elnökség másik prioritása a lisszaboni szerződés által bevezetett újdonságok végrehajtása, ideértve az úgynevezett „polgári kezdeményezést”, ami egymillió uniós állampolgár támogatása esetén lehetőséget ad a törvényhozási folyamat beindítására.

A spanyol elnökség egy cselekvési terv kidolgozását is tervezi a „Stockholmi Program” végrehajtásának érdekében, ami a szabadság, a biztonság és az igazságosság kiterjesztéséért felelős az unión belül. Ezen belül Madrid elfogadtatna egy diszkriminációellenes irányelvet is.

Spanyolország további prioritása az európai külügyek megerősítése annak érdekében, hogy az unió potenciális globális szereplővé váljon.

Kuba jövőjéről az Európai Parlamentben

Az Európai Parlament brüsszeli központjában 2010. január 13-án **Jerzy Buzek** EP-elnöke védnökségével **Kuba** jövője, az emberi jogok, valamint az Európai Unió Kuba irányában követendő politikája tárgyában rendezett politikai szemináriumot a varsói **Lech Walesa Intézet**.

Az Intézet névadójának nevében **Jaroslav Walesa** európai képviselő – a volt lengyel államfő fia – köszöntötte a népes közönséget. A tanácskozás levezető elnökeként **Jacek Saryusz-Wolski** lengyel EP-képviselő tartott megnyitó beszédet, és mutatta be az ügy iránt elkötelezett, többségükben spanyol és kubai előadókat. A Lech Walesáról elnevezett alapítvány hivatásának tartja a világ kommunista országai, köztük a kubai rezsim ellenzékével folytatott párbeszédet, valamint szabadságharcuk támogatását. Ugyanezt kívánják elérni az EP-ben tartott, figyelemfelkeltő konferenciájukkal.

Ryszard Schnepf, a spanyolországi lengyel nagykövet, **José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra**, az EP Európa–Latin-Amerikai Interparlamentáris Delegációjának vezetője és **Jaime Mayor Oreja**, az EP spanyol néppárti frakciójának elnöke – a többi előadóval egyetemben – a kubai kommunista diktatúra elnyomottjai védelmében emelték fel szavukat. A **Fidel Castro** utáni korszak valóságát elemezve az Unió fokozott felelősségvállalását sürgették Kuba vonatkozásában. „Európaizálni” kell a kubai kérdést – vonta le a következtetést Saryusz-Wolski, a lengyel néppárti küldöttség rangidős képviselője. Valamennyien állást foglaltak a kubai politikai foglyok szabadon bocsátása mellett, valamint az emberi jogok következetes számonké-

rését és a politikai nyomásgyakorlás fokozását szorgalmazták.

Tőkés László európai képviselőnk a szovjet kommunizmus bukásának 20. évfordulója kapcsán Lech Walesa decemberi látogatásának felidézésével kezdte beszédét, elismerését fejezve ki a kommunizmus-elleni harcnak a nevét viselő szervezet általi folytatásáért. Erdélyi magyarként kiemelte, hogy ennek a küzdelemnek a lengyelek és a magyarok mindig élenjáró zászlóvivői voltak, példaként említve az 1956-os magyar forradalmat, valamint a lengyel Szolidaritás-mozgalmat.

Aromániai **Tismăneanu-jelentés** „gyilkos rendszernek” bélyegezte a kommunizmust – folytatta beszédét Tőkés László. Nekünk – túlélőknek – erkölcsi és politikai kötelességünk tehát, hogy azoknak a segítségére siessünk, akik ennek a „gyilkos rezsimnek” az igájában élnek. A volt szovjet tömb egyes országainak uniós csatlakozása révén a kommunizmus kérdése **európai üggyé** vált. Tekintetbe véve azonban azt, hogy a világ számos országában a kommunista diktatúra továbbra is hatalmon maradt – ez a kérdés **globális üggynek** számít, mely ellen közösen kell felvinnünk a harcot. **Kína**, illetve Tibet és Kelet-Turkesztán, **Észak-Korea** és **Kuba** esetében éppen az emberi és közösségi jogok európai követelményei, nem utolsó sorban pedig a totalitárius elnyomó rendszereket elítélő – tavalyi – EP-határozat értelmében kell az Uniónak az eddigieknél is határozottabban fellépnie – fejtette ki európai képviselőnk. Kubát illetően ugyanakkor elégtétellel állapította meg, hogy Fidel Castro visszavonulásával a rezsim látható módon meggyengült,

és kénytelen-kelletlen engedmények tételére kényszerül. Az **Európai Uniónak** erkölcsi kötelessége – és kedvező lehetősége –, hogy minden erejével hozzájáruljon az ottani változások felgyorsításához, másfelől pedig a demokratikus rendszerváltozás vérontás és erőszak nélküli beindulásához – zárta a beszédét Tőkés László.

A tanácskozás második részében maguk az érintettek és érdekeltek, az emigrációban működő ellenzéki, antikommunista szervezetek, a volt politikai foglyok és elűldözöttek képviselői tartottak beszédet – köztük is az a **Blanca Reyes** asszony, aki a Szaharov-díjjal kitüntetett „Ladies in White” [Asszonyok Fehérben] elnevezésű szervezet elnöke. A kubai felszólalók mondanivalója híven foglalható össze **Maciej Stasinski** volt kubai lengyel tudósítójával, aki a szigetországot egy „nagy börtönnek” nevezte, amelyet egy „gazdasági csódtömeg” taszít a tönk szélére. Egybehangzóan az a vélemény jutott kifejezésre, hogy az elnyomottak számára életbevágóan fontos a nemzetközi – európai – szolidaritás, és hogy a szavakon, nyilatkozatokon túlmenően cselekedetekre, konkrét akciókra van szükség.

Utolsó felszólalóként, a témakör legilletékesebb előadójaként **Heidi Hautala** finn képviselőnk, az Emberjogi Bizottság (DROI) elnöke asszonya foglalta össze a konferencia tanulságait. Sajnálattal hozta a résztvevők tudomására, hogy a kubai rezsim az emberi jogok kérdésének a pusztán felvetését is eleve visszautasítja; brüsszeli nagykövete pedig a Bizottság tiszteletteljes meghívásait sem hajlandó elfogadni. Ennek ellenére nem lehet kérdéses, hogy a DROI-bizottság, illetve az EP az információ szabad áramlása vagy a véleményszabadság, illetve az alapvető emberi jogok tiszteletben tartása terén egy jöttányit sem engedhet. A **Lisszaboni Szerződés** ebben a tekintetben megnöveli az EP érdekérvényesítési lehetőségeit, Catherine Ashton külügyi főképviselő hivatalba lépése pedig az európai külpolitika számára szintén nyereséget jelent.

Brüsszel, 2010. január 14.

Kubai életkép

A spanyol főmegbízott az Emberi Jogi Bizottság ülésén

Madrid: Európa fővárosa (Képeinken a királyi palota)

Az Európai Parlament **Emberi Jogi Bizottságának** (DROI) mai napirendjén a január 1-jével hivatalba lépett **spanyol EU-elnökséggel** folytatott eszmecsere szerepelt, a demokrácia és az **emberi jogok** területén követendő programjáról.

Az emberi jogi célkitűzések részét képezik az egymást követő spanyol, belga és magyar elnökségek 18 hónapra szóló átfogó programjának, melynek bevezetőjében – egyebek mellett – ez olvasható: az elnökségek „fokozottan együttműködnek majd az Európai Parlamenttel, amelynek szerepét a Lisszaboni Szerződés nagy mértékben megnövelte”.

A DROI-bizottság ülésén elhangzott előterjesztésében **Duarte Cuadrado** spanyol emberi jogi főmegbízott bevezetéképpen elmondta, hogy **Spanyolország** sorrendben 4. alkalommal tölti be az Európai Unió elnöki tisztségét. A Lisszaboni Szerződéssel elkezdődött reformfolyamat, illetve az ezzel járó átmeneti időszak nehézségei különleges próbatételt jelentenek országa számára – mondotta az előadó.

A spanyol elnökség **prioritásai** között emelte ki az emberi jogok védelmét. Ennek az „egyetemes ügynek” az EU élharcosa (am. „leader”) kell hogy legyen a világban – hangsúlyozta. Szerteágazó programismertetésében kiemelten foglalkozott a halálbüntetés eltörlésének, a népiirtások és kegyetlenkedések elleni fellépésnek, a nők és a gyermekek elleni erőszak feltartóztatásának és a szexuális orientáció szabadságának a kérdéseivel. Ez utóbbi

kérdés – a leszbikusok, homoszexuálisok, bi- és transzszexuálisok védelme – feltűnően tág teret nyert hosszúra nyúló beszédében.

Heidi Hautala finn bizottsági elnök az előző napi kubai konferenciára való visszautalással annak fontosságát hangsúlyozta, hogy az EP, illetve az Emberi Jogi Bizottság következetesen és határozottan lépjen fel az ún. harmadik országokban előforduló emberi jogi sérelmek ellenében.

Laima Andrikiene litván bizottsági alelnök a **Kubával** kötendő új kétoldalú megállapodás vonatkozásában firtatta, hogy ez – és általában véve az európai gazdasági és kereskedelmi érdekek – hogyan egyeztetethetők össze az emberi jogi követelmények hatékony érvényesítésével.

Ana Gomes portugál képviselő nő üdvözölte a spanyol elnökségnek a nők és férfiak egyenjogúságára vonatkozó elképzeléseit, másfelől viszont azt is szóvá tette, hogy nemcsak a „harmadik országokban”, hanem az Unión belül is fel kell lépni az emberi jogok megsértése ellen.

Raimon Obiols spanyol EP-képviselő a menekültügy kérdését hiányolta az előterjesztett programból.

Janusz Wladyslaw Zemke lengyel DROI-alelnök kevesellte azt, hogy csak általánosságban, pragmatikus módon szóljanak az emberi jogokról, és – ezzel szemben – a konkrét esetekben való aktív fellépést szorgalmazta.

Tőkés László európai képviselőnk elismeréssel szólt a szinte minden fontos kérdésre kiterjedő spa-

nyol programról. Külön is méltatta a spanyol elnökség halálbüntetéssel szembeni határozott álláspontját, ennek kapcsán azt is megemlítve, hogy tavaly novemberben a DROI-bizottság kezdeményezésére az EP plénuma határozatban mondott ítéletet kilenc **kínai ujgur** aktivista kivégzése felett. Örvendetesnek tartotta, hogy **Oroszország** a kivégzések január 1-jei beszüntetésével hajlik a halálbüntetés – végleges – eltörlésére.

Tőkés László egészében véve hiányolta a **kisebbségi jogoknak** az emberi jogokról szóló előterjesztésből való kimaradását. A nők és a férfiak „sokaságán” kívül az **etnikai** és a **vallási kisebbségek** tekinthetők a legnépesebb kategóriáknak – mondotta –, számuk százmilliókban mérhető, emberi és közösségi jogaik védelméről tehát semmiképpen sem szabad megfeledkezni. Különösképpen fontos a **volt kommunista országokban**, valamint a **tovább élő kommunizmus államaiban** fellépni a durva jogsértések, a kisebbség-, illetve vallásellenes diszkrimináció ellen. Az emberi jogok tiszteletben tartása az európai csatlakozásnak is kizáró jellegű előfeltétele kell hogy legyen olyan országok esetében, mint **Szerbia**, távlatilag pedig **Ukrajna** – szorgalmazta európai képviselőnk. **Szlovákia** és **Románia** vonatkozásában viszont az Unión belüli emberi jogi helyzetre tért ki, elégtétellel üdvözölve az Európai Bizottságban az igazságügyi és alapjogi biztos hivatalba állítását.

A hozzászólásokra adott **válaszában** Duarte Cuadrado elismerte, hogy sokszor valóban eléggé szegyeteljes, hogy miközben az EU az emberi jogsérelmek miatt rápirít a rajta kívül álló országokra, ezzel szemben hallgat arról, hogy a saját házatáján – vagyis a tagállamokban – sincs minden rendben.

A spanyol főmegbízott erdélyi képviselőnk kérdésére kitérő választ adott. Általában véve viszont egyetértett azzal, hogy mind az Unión belül, mind az Unión kívül élő kisebbségek helyzetére oda kell figyelni.

Brüsszel, 2010. január 14.

A biztosjelöltek meghallgatása – Androulla Vassiliou

Brüsszelben 2010. január 11–14. között került sor az Európai Parlament szakbizottságaiban a 26 európai biztosjelölt meghallgatására. Január 14-én, csütörtökön **Androulla Vassiliou** jelöltet hallgatta meg a Kulturális és Oktatási Bizottság, akiknek az oktatási, kulturális, többnyelvűségi és ifjúsági tárcát szánja **José Manuel Barroso** az Európai Bizottságban.

Említésre méltó, hogy a többnyelvűség kérdése – amelyet eddig külön biztosi tisztségben a román **Leonard Orban** felügyelt – ide került, tehát kisebbségi szempontból megnőtt ennek a biztosi területnek a súlya. Szintén ide kapcsolódik, hogy a Tőkés László EP-képviselő által is kezdeményezett új kisebbségügyi tárca helyett – mely önmagában végül is nem jött létre – az Európai Bizottság a kérdéskört az igazságügyi és alapjogi biztos hatáskörébe utalta át, ami ugyancsak előrelépést jelent a kisebbségi jogok érvényesítése terén.

A **Doris Pack** CULT-elnök által vezetett meghallgatást nagy érdeklődés övezte. Számos kérdés hangzott el többek között a diákok és tanárok mobilitásáról, az európai oktatás és képzés jövőjéről, valamint az Európai Innovációs és Technológiai Intézetéről. Ez utóbbi létrehozásával az EU megpróbálja egységesíteni a „tudásháromszöget”, összehangolva az egyetemek, kutatóintézetek és a vállalatok tevékenységét, fejtette ki a biztosjelölt. Továbbá hangsúlyozta az oktatási rendszer átalakításának fontosságát is, mely elengedhetet-

len feltétele a tudásalapú európai társadalom létrehozásának, valamint a fiatalok képzését, illetve az egész életen át tartó tanulás erősítését, ugyanakkor gazdag kulturális örökségünk ápolását is előtérbe helyezte.

Schmitt Pál, az Európai Parlament alelnöke a szlovák nyelvtörvény diszkriminatív jellegére hívta fel Androulla Vassiliou figyelmét. Mit kíván tenni a jelölt annak érdekében, hogy az Európai Unióban egyetlen nyelvi kisebbséget se érhesen hátrányos megkülönböztetés – kérdezte a fideszes politikus. A leendő biztos láthatóan felkészült a problémára, úgy fogalmazott, hogy ismeri az ügyet, és az Európai Bizottság figyelemmel kíséri a törvényalkalmazását, de csak akkor léphet közbe, hogyha az uniós jogot sért. A kisebbségi és nyelvi jogok az alapvető emberi jogok közé tartoznak, amelyek tiszteletben tartását számos nemzetközi egyezmény garantálja, így azt minden tagállamnak kötelessége betartani – tette hozzá. Schmitt Pál válaszában reményét fejezte ki, hogy az önálló többnyelvűségi biztosi poszt megszüntetése ellenére ez a terület továbbra is kiemelt figyelmet fog élvezni az Európai Bizottság részéről.

Tőkés László kérdésfelvetésében (amelyet mellékelünk) kárpát-medencei regionális összefüggésben, **egységes magyar nemzeti** ügyként közelítette meg az utódállamokba szakadt kisebbségi magyar közösségek nyelvi, kulturális és vallási önazonosságának kérdését – a Trianoni békediktátum 90. évfor-

dulójáról is megemlékezve egyben. Az idénre meghirdetett **Trianoni Emlékév** kapcsán nem csupán az Európa több országában fennálló kisebbségellenes diszkriminációra kérdezett rá, hanem az ezután csatlakozni kívánó államok Unióba való felvételének szempontjából is a jelölt figyelmébe ajánlotta a kisebbségvédelem kérdését.

Európai képviselőnk felszólalását furcsa és váratlan fejlemény „zárta rövidre”. Szokatlan módon, az európai „játékszabályokkal” szöges ellentétben Doris Pack elnök félbeszakította képviselőnk utolsó mondatát, udvariatlan nyersséggel zárva ki annak lehetőségét, hogy a ciprusi biztosjelölt választhasson a feltett kérdésekre. Ezzel együtt az elnökasszony annak a vélekedésének is hangot adott, hogy a közmeghallgatás során „túl sok szó esett a magyar-kérdésről”. A valóság viszont az, hogy Schmitt Pál szlovákiai nyelvtörvénnyel kapcsolatos – érdemi – felszólalását kivéve, a többi magyar EP-képviselő – Sógor Csaba és Mészáros Alajos – kérdésfelvetéseikben legfeljebb csak érintették az úgynevezett magyar ügyet.

Az ezen a héten véget érő közmeghallgatások nyomán az egyes szakbizottságok értékeléseit **Jerzy Buzek** EP-elnök, valamint a politikai képviselőcsoportok vezetői foglalják össze és értékelik. Tervek szerint az Európai Parlament plénumán, 2010. január 26-án szavaznak majd a biztosok kinevezésének jóváhagyásáról.

Brüsszel, 2010. január 14.

Kérdés Androulla Vassiliou, az Európai Bizottság oktatási, kulturális, többnyelvűségi és ifjúságpolitikai tárcájának biztosjelölti meghallgatásán

Kilencven esztendővel ezelőtt, a trianoni békeszerződés nyomán **Magyarország** elvesztette területének hetven százalékát, és lakosságának több mint hatvan százalékát. E trianoni diktátum következményeként ma is több mint **hárommillió magyar** él az Magyarországgal határos országok területén. Ezen kisebbségi magyar

közösségek továbbra is a **nyelvi és kulturális asszimiláció** áldozatai bizonyos utódállamokban, hiszen napjainkban is súlyosan korlátozzák **anyanyelvük** használatát, **hagyományaik** ápolását és **vallásuk** gyakorlását. Mindez pedig egyértelmű bizonyítéka a nemzeti identitásuk megsemmisítését célzó törekvéseknek.

Személy szerint miképpen kíván hozzájárulni annak az Unió politikájának a gyakorlatba ültetéséhez, amely intézményesen felfedné és **megakadályozná** a tagországok területén gyakorlatban lévő, hasonló **diszkri-**

minatív bánásmódot, hovatovább, a multikulturalitás gazdagító különbözőségének európai szellemében inkább **védelmezné és népszerűsítene** a kisebbségi nyelveket és kultúrákat?

Miképpen szavatolná, hogy az európai csatlakozás küszöbén álló, illetve a későbbiekben csatlakozni kívánó országokban – például Szerbiában és Ukrajnában – sem alkalmaznak hasonló, hátrányos megkülönböztetést a kisebbségi magyar közösségekkel szemben?

Tőkés László
EP-képviselő

Az EP plenáris ülése

2010. január 18–21., Strasbourg

Biztosjelöltek meghallgatása – Az Európai Bizottság négy további biztosjelöltjét hallgatták meg a képviselők Strasbourgban. Bombaként robbant a hír kedden, hogy a személyét ért támadások nyomán visszalépett **Rumjana Zseleva** bolgár biztosjelölt. „Működik a demokratikus folyamat a meghallgatásokon” – így kommentálta a hírt Jerzy Buzek az EP elnöke.

Bemutatkozott a spanyol elnökség – Bemutatta programját a spanyol elnökség az EP-ben: a válságból való kilábalás a fő cél. Az energiafüggettség csökkentése, az e-kereskedelem erősítése, elektromos autók gyártása, az európai egyetemek színvonalának emelése – ezeket a prioritásokat emelte ki szerdai beszédében **José Luis Rodríguez Zapatero**, spanyol kormányfő.

EP-vita Haitiről – **Jerzy Buzek** hétfőn az Európai Parlament együttérzését tolmácsolta Haiti népével a rengeteg áldozatot követelt földrengés miatt. A földrengés következtében kialakult helyzetéről tartott vitát az EP kedd délután, az EU külügyi főképviselője, Catherine Ashton részvételével.

Embercsempészet – „A rabszolgaságot már több mint 200 évvel ezelőtt eltörölték Európában, de ma több ezer embert adnak el” – nyilatkozta az EP weboldalának **Anna Hedh** svéd szocialista képviselőnő, aki a szexuális szolgáltatások vásárlásával kapcsolatos svéd modellt javasolta megfontolásra. „Svédországban kevesebb az emberkereskedelemmel kapcsolatos probléma, mint az EU többi tagállamában” – tette hozzá.

Újraavasztották az ombudsmant – A görög **Nikiforosz Diamanduroszt** 340 szavazattal választotta ombudsmannak az EP szerdán. A régi-új ombudsman 2014-ig töltheti be hivatalát. A belga **Pierre-Yves Monette** 289, az olasz **Vittorio Bottoli** 19 szavazatot kapott.

A képviselők elítélték Irán nukleáris programját – Az EP keddi strasbourgi vitájában a képviselők elítélték az iráni rezsim nukleáris programját és a hatóságok tüntetők elleni fellépését. **Catherine Ashton**, az EU külügyi főképviselője azt mondta: Irán nukleáris programja sérti nemzetközi kötelezettségeit. Számos képviselő rámutatott: fontos különbséget tenni Mahmúd Ahmadinedzsád rendszere és az iráni nép között.

Csalódást okozott a koppenhágai csúcs – Óriási csalódásuknak adtak hangot az EP-képviselők szerdai plenáris ülésükön, amikor megvitatták az ENSZ tavaly decemberi éghajlati csúcstalálkozójának kudarcát. Mint ismert, Koppenhágában nem sikerült tető alá hozni egy ambiciózus, jogilag kötelező erejű nemzetközi megállapodást. Az EP koppenhágai küldöttségének tagjai egyetértettek abban, hogy az EU-nak egy olyan új stratégiára van szüksége, amely még az idén Mexikóban megnyitja az utat egy új, kötelező érvényű klímamegállapodás előtt.

www.europarl.europa.eu

Közlemény

Az Európai Parlament Erdélyi Magyar Képviselőcsoportja a 2010. január 19-én **Strasbourgban** megtartotta idei első ülését, melynek alkalmával a következőkben egyeztek meg.

1. 2010 februárjának végén közösen rendeznek ünnepélyes **évkezdő találkozót** jeles európai parlamenti képviselők részvételével, erdélyi nemzeti közösségünk jobb megismertetése és európai parlamenti támogatottságának erősítése céljából.

2. Annak ismeretében, hogy az illetékes bíróság elutasította a **Ştefan Guşă** volt vezérkari főnök marosvásárhelyi szobra felállításának a felfüggesztésére vonatkozó törvényes keresetet – az Európai Néppárt 2009. decemberi kongresszusának vonatkozó határozata értelmében, mely elítéli a kommunizmus szimbólumainak a feltámasztására irányuló törekvéseket, felemelik szavukat a vitatott szobor felállítása ellen. Ez a cselekmény a romániai forradalom megcsúfolását jelentené, annak 20. évfordulóján.

3. Erdélyi képviselőink elégtétellel állapítják meg, hogy az Európai Néppárt bonni kongresszusának egy **európai kisebbségvédelmi keretegyezmény** létrehozására vonatkozó határozata komoly előrelépést jelent a mindezt megelőző háttérbe szorult EU-kisebbségpolitika tekintetében. Egyetértenek abban és összefognak annak érdekében, hogy EP-mandátumuk idején ez a célkitűzés megvalósuljon.

4. Az új esztendő és az újrakezdődő munka jegyében erdélyi képviselőink egyetértettek a további együttműködés szorosabbra fűzésében, valamint a kölcsönös kommunikáció javításában.

Strasbourg, 2010. január 19.

Az Európai Parlament
Erdélyi Magyar
Képviselőcsoportjának
Sajtószolgálat

Az üldözött keresztény közösségek védelmében

Keresztények Egyiptomban

Az Európai Parlament strasbourgi plenáris ülése keretében, január 21-én, csütörtökön sürgősségi eljárásban került sor arra, **a keresztény közösségeket nemrégiben ért támadások** tárgyában tartott vitára, melyet az egyiptomi koptokat sújtó erőszakos cselekmények, valamint a malajziai keresztények hátrányos megkülönböztetése váltott ki.

Amint erről korábban is rendszeresen beszámoltunk, az emberi és kisebbségi jogok védelme, valamint a keresztény szolidaritás jegyében, **Tőkés László** EP-képviselő korábbi és jelen mandátuma során már több ízben is felemelte szavát a **keresztények üldözése** ellen, az Európai Közösség határozott fellépését kérve érdekükben. Ennek megfelelően, 2008 novemberében a **vallási fanatizmus áldozatait** vette védelmébe; 2009 októberében az indiai, bangladesi, afganisztáni, pakisztáni és törökországi **kisebbségi keresztények védelmében** fejezte ki tiltakozását; 2009 novemberében pedig az EP Emberi Jogi Bizottságában (DROI) fordult írásbeli kérdéssel az Európai Bizottsághoz (EB) indiai hitsorsosainak zaklatása, üldözése és a lakóhelyükről elűzött több tízezer menekült ügyében.

Az egyiptomi kopt, valamint a malajziai keresztény üldözöttek

ügyének sürgősséggel való napirendre tűzése elismerésre méltó. Ezzel szemben viszont sajnálatos az, ahogyan egyes európai körök, illetve politikai frakciók kompromisszumos langyossággal minimalizálni igyekeznek a világ számos részén hátrányos megkülönböztetésnek, sőt halálos fenyegetésnek kitett keresztény közösségek helyzetének súlyosságát.

Az egyiptomi kopt keresztények üldöztetésének története közel másfél évezredre nyúlik vissza. A 640-ben bekövetkezett arab hódítás óta, folyamatosan a muzulmán türelmetlenség és kegyetlen elnyomás váltakozó erejű ostromát kell elszenvedniük. Minekutána – a XVIII. században – anyanyelvük kihalt, azóta is hitbeli különbözőségük miatt részesülnek hátrányos megkülönböztetésben.

Az emberi jogok védelmének liberális megoldásának kevésnek bizonyul megvédelmezésükre. A muzulmán világ nem egyszer terroristikus keresztény-ellenességével szemben a **kisebbségi, illetve vallási kollektív jogok** biztosítására volna szükség. A **kopt kérdés** ilyen értelemben vár megoldásra, és igényel nemzetközi rendezést. Tőkés László európai képviselőnk felszólalásában ezen elvi megközelítésben

állt ki egyiptomi keresztény testvéreink védelmében. (A felszólalás szövegét lásd keretes anyagunkban) A plenáris vitában a felszólalók közül néhányan a vallásszabadság általános jogának álláspontjáról érveltek minden vallási közösség védelme mellett. Ugyanakkor több fontos megállapítás is elhangzott, többek között **Bernd Posselt** német képviselő az Európai Néppárt (EPP) szónokaként rámutatott: a keresztény gyökerű Európának meg kell védenie a világ minden táján élő keresztényeket, hiszen ki más tenné meg ezt helyettünk? **Filip Kaczmarek** lengyel néppárti képviselő arra hívta fel a figyelmet, hogy az EP-ben többször vitáznak különféle fóbiákról, úgymint homofóbia, xenofóbia – ellenben a „christofóbiáról” nem esik szó, márpedig ez – és ezt nem csak Egyiptom vagy Malajzia országaiban tapasztalhatjuk, hívták fel a figyelmet többben is – létező jelenség. **Fiorello Provero**, a Szabadság és Demokrácia Európája (EFD) frakciójának olasz képviselője és **Sonik Boguslaw** néppárti lengyel képviselő az javasolták, hogy az EU készítse egy átfogó jelentést a vallásszabadság világszintű helyzetéről.

Az Európai Bizottság részéről **Neelie Kroes** biztos összegző válaszában a vallásszabadság védelme mellett tett hitet. „Az EB támogatja a vallásszabadságot – a problémát fel kell vetni, elemezni kell és szembe kell nézni vele” – mondotta.

A vitanap végén az Egyiptomban és Malajziában nemrégiben történt, vallási kisebbségek elleni támadásokról többek között Tőkés László és Sógor Csaba erdélyi EP-képviselők indítványozására az Európai Parlament állásfoglalást fogadott el.

Strasbourg, 2010. január 21.

Felszólalás a keresztény közösségeket nemrégiben ért támadások európai parlamenti vitájában

Egészen friss hír, hogy néhány nappal ezelőtt az egyiptomi karhatalom több kopt jogvédő aktivistát tartóztatott le, akik a Karácsony ünnepén, **Naga Hammadi** településen meggyilkolt kopt keresztények közösségének védelme és támogatása céljából utaztak a véres események helyszínére. A muzulmán többség irányában részrehajló egyiptomi hatóságok a kopt kisebbség ellen irányuló erőszakos cselekményeket minimalizálni próbálják, és – íme – a keresztények jogos önvédelmét is diszkriminatív egyoldalúsággal gátolják. Ez ellen az **Egyesült Államok** kormánya is haladéktalanul felemelte szavát.

Annak ismeretében, hogy az Egyiptom őslakóinak számító **kopt keresztény közösség** közel másfél évezrede – sokszor – kegyetlen elnyomásnak van kitéve, az **Európai Közösségnek** a jelenleginél is határozottabban és egyértelműbben kellene fellépnie védelmükben.

Tőkés László
EP-képviselő

Az Európai Parlament 2010. január 21-i állásfoglalása az Egyiptomban és Malajziában nemrégiben történt, keresztény közösségek elleni támadásokról

Az Európai Parlament,
– tekintettel korábbi állásfoglalásaira, különösen 2007. november 15-i állásfoglalására azokról a súlyos eseményekről, melyek veszélybe sodorják a keresztény közösségek létét és más vallási közösségeket,

– tekintettel az 1966-ban elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 18. cikkére,

– tekintettel az ENSZ 1981-ben elfogadott, a valláson vagy meggyőződésen alapuló intolerancia és megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló nyilatkozatára;

– tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkének (5) bekezdésére,

A. mivel a demokrácia elősegítése és az emberi jogok és a polgári szabadságjogok tiszteletben tartása az Európai Unió alapelvei és alapvető céljai, és azok a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatainak közös alapját képezik,

B. mivel a nemzetközi emberi jogi jogszabályoknak és különösen a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 18. cikkének megfelelően mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz; mivel ez a jog magában foglalja a vallás vagy a meggyőződés megváltoztatásának szabadságát, valamint a vallásnak vagy meggyőződésnek mind egyénileg, mind együttesen, mind a nyilvánosság előtt, mind a magánéletben, isentisztelet, oktatás és szertartások

végzése útján való kifejezésre juttatását,

C. mivel a világ többi részéhez hasonlóan Európa sem mentes a szabadság megsértésének eseteitől, és Európában is előfordulnak a kisebbségek tagjai ellen, meggyőződésük miatt elkövetett egyes bűncselekmények,

D. mivel az Európai Unió több alkalommal is kifejezte a gondolat-szabadság, a lelkiismereti szabadság és a vallásszabadság melletti elkötelezettségét, és hangsúlyozta, hogy a kormányok kötelessége a szabadságjogok világszerte történő biztosítása,

E. mivel 2010. január 6-án Felső-Egyiptomban, Nagaa Hammádiban a kopt karácsony estéjén, az éjfél mise után a templomból kijövő hívők mellett elhaladó autóból tüzet nyitottak és megöltek hét személyt – hat kopt keresztényt és egy rendőrt – több személyt pedig megsebesítettek; mivel az utóbbi hetekben további összetűzésekre került sor a kopt keresztények és a muzulmánok között, amelyeket az egyiptomi kormány egyedi eseteknek minősített,

F. mivel 2010. január 8-án az egyiptomi hatóságok bejelentették, hogy a Nagaa Hammádiban január 6-án történt támadással összefüggésben három személyt letartóztattak és őrizetben tartanak; mivel az egyiptomi ügyész úgy határozott, hogy a három vádlottat előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság vádjával állítsák a Sürgősségi

Nemzetbiztonsági Bíróság elé,

G. mivel a kopt keresztények Egyiptom népességének 10%-át teszik ki; mivel az elmúlt évek során Egyiptomban a kopt keresztények ellen több erőszakos cselekményt is végrehajtottak,

H. mivel az egyiptomi alkotmány biztosítja a meggyőződés szabadságát és a vallási rituálék gyakorlásának szabadságát,

I. mivel nagy jelentőséget tulajdonít az Egyiptommal fenntartott kapcsolatoknak, és hangsúlyozza Egyiptom és az EU és Egyiptom közötti kapcsolatok jelentőségét az EU-mediterrán térség stabilitása és fejlődése szempontjából,

J. mivel a malajziai katolikus egyház 2007-ben kerestet indított Malajzia kormánya ellen, miután a kormány kilátásba helyezte, hogy nemzetbiztonsági okokból betiltja a Herald című újságot, ha nem hagy fel a – bahasza maláj nyelvű közösség által az „Isten” szó megfelelőjeként általánosan használt – „Allah” szó használatával,

K. mivel 2009. december 31-én Malajzia legfelső bírósága úgy határozott, hogy a malajziai keresztényeknek alkotmányos joguk az „Allah” szó „Isten” jelentésben való használata, és hogy a szó nem vonatkozik kizárólagosan az iszlám vallásra,

L. mivel a határozatot követően legalább kilenc támadást intéztek malajziai keresztény templomok ellen,

M. mivel 2009-ben a kormány lefoglalta a maláj nyelvű Biblia legalább 15 000 példányát, amelyben Istenre az „Allah” szóval utaltak, és ezeket a mai napig sem szolgáltatta vissza,

N. mivel Malajzia kormánya Szah és Sarawak államban elfogadja az „Allah” szó keresztény közösségek általi használatát, az ország más régióiban azonban megkérdőjelezi azt, és ezáltal további megkülönböztetést teremt Malajzia teljes keresztény közösségén belül,

O. mivel a népek közötti béke és kölcsönös megértés elősegítéséhez elengedhetetlen a közösségek közötti párbeszéd,

Osztrák fiatalok tüntetnek a koptokért

Kairói keresztény templom: kényszerű exodus?

1. hangsúlyozza, hogy a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság olyan alapvető emberi jogok, amelyeket nemzetközi jogi eszközök garantálnak, és határozottan elítéli a vallásos, a hitüket elhagyó és a nem hívő személyek elleni, valláson vagy meggyőződésen alapuló erőszak, hátrányos megkülönböztetés és intolerancia minden formáját;

2. aggodalmát fejezi ki az egyiptomi kopt keresztények ellen nemrégiben elkövetett támadások miatt, és együttérzését fejezi ki az áldozatok családjainak; felszólítja az egyiptomi kormányt, hogy biztosítsa a kopt keresztények és az ország más vallási kisebbségéhez tartozók személyes biztonságát és testi épségét;

3. üdvözlöli az egyiptomi hatóságok által az irányban tett erőfeszítéseket, hogy azonosítsák a 2010. január 6-i támadások kitervelőit és végrehajtóit; felszólítja az egyiptomi kormányt, hogy állítsák bíróság elé és vonják megfelelő büntetőeljárás alá a támadásért – és a kopt keresztények vagy más vallási kisebbségek tagjai ellen elkövetett egyéb erőszakos cselekményekért – felelős valamennyi személyt;

4. felszólítja az egyiptomi kormányt, hogy a kopt keresztények és más vallási kisebbségek tagjai számára teljes körűen biztosítsa emberi jogait és alapvető szabadságjogait – beleértve a vallás szabad megválasztásához és megváltoztatásához fűződő jogot –, és vegye elejét az ellenük irányuló mindenfajta hátrányos megkülönböztetésnek;

5. elítéli az Európában előforduló, vallási okokból elkövetett erőszak minden megnyilvánulását – beleértve Marva as-Serbíni meggyilkolását –, és együttérzését fejezi ki az áldozatok családjainak;

6. aggodalmát fejezi ki a malajziai templomokat és vallási helyszíneket ért közelmúltbeli támadások miatt, és együttérzését fejezi ki az áldozatok családjainak; felszólítja a malajziai hatóságokat, hogy biztosítsák a vallásukat gyakorló személyek személyes biztonságát és testi épségét, és tegyenek megfelelő lépéseket a templomok és más vallási épületek védelme érdekében;

7. felszólítja a malajziai hatóságokat, hogy végezzenek alapos és gyors nyomozást a vallási helyszíneket ért támadások ügyében, és a felelősöket állítsák bíróság elé;

8. úgy véli, hogy a Malajzia belügyminisztériuma által tett intézkedés sérti a vallásszabadságot; súlyos aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Malajzia kormánya jogellenes intézkedést hozott, és az általa végrehajtott beavatkozás hozzájárult az ország vallási csoportjai közötti feszültség fokozódásához;

9. üdvözlöli a Malajzia legfelső bírósága által hozott határozatot, és felszólítja a malajziai hatóságokat, hogy tartsák be azt; felszólítja Malajzia kormányát, hogy ne törekedjen az „Allah” szó használatára vonatkozó tiltás visszaállítására, hanem inkább próbálja lecsillapítani az előállt feszültséget, és tartózkodjon olyan további intézkedésektől, amelyek megzavarhatják a többségi és kisebbségi vallások közötti békés együttélést, ahogy azt Malajzia alkotmánya is előírja;

10. kéri a Tanácsot, a Bizottságot és az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy az EU által az érintett országokkal fenntartott kapcsolatok és együttműködés keretén belül fordítsanak fokozott figyelmet a vallási kisebbségek helyzetére, beleértve a keresztény közösségeket;

11. támogat minden olyan kezdeményezést, amely a közösségek közötti párbeszédet és kölcsönös tiszteletet segíti elő; minden vallási hatóságot arra hív fel, hogy támogassák a toleranciát, és tegyenek kezdeményezéseket a gyűlölet és a szélsőséges radikalizálódás ellen;

12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Egyiptom parlamentjének és Malajzia kormányának és parlamentjének.

Szabad a verseny az EP újságíródíjáért

Az Európai Parlament újságíródíjára olyanok pályázhatnak, akik európai témákkal foglalkozva segítik az EU intézményeinek, illetve tevékenységének jobb megértését. A parlament 2010-ben immáron harmadszor ítéli oda az elismerést. Tavaly magyar újságíró is nyert.

Az EP újságíródíját négy kategóriában osztják ki: írott sajtó, rádió, televízió, internet. A kategóriagyőztesek 5000-5000 eurót kapnak.

A díjra egyénileg vagy legfeljebb öt fős csapatokban lehet jelentkezni, olyan, az unió valamelyik hivatalos nyelvén készült cikkel vagy riportokkal, amelyek 2009. május 1-je és 2010. március 31-e között jelentek meg, illetve kerültek adásba. A versenybe újságíró-igazolvánnyal rendelkező uniós polgárok, illetve az unióban élők jelentkezhetnek.

Pályázni 2010. január 15-től március 31-ig lehet. A díjat 2010 októberében adják át.

A jelentkezéseket két fordulóban bírálják el. A nemzeti győzteseket újságírókból álló országos zsűri választja ki. Az európai szintű fordulóban pedig EP-képviselőkből és hat brüsszeli újságíróból álló, az EP kommunikációért felelős alelnöke által vezetett zsűri dönt.

www.europarl.europa.eu

„Fű alatt” Verespatakról az EP-ben

Az Európai Parlament e heti ülészaka rendkívüli meglepetéssel szolgált a hosszú ideje húzódó, botrányos körülményeiről elhíresült **verespataki bányáügy** érdekeltjei és érintettjei számára. A brüsszeli Parlamentbe visszatérő képviselőink a január 25-i, hétfői kezdőnapon – vagyis az utolsó pillanatban – értesültek arról, hogy másnap, január 26-án délelőtt, az EP égisze alatt, **Adina Vălean** liberális képviselő szervezésében egy rendhagyó szakkonferenciára fog sor kerülni „Európa váljék a fenntartható és felelősségteljes bányászat zászlóvivőjévé” („Making Europe a leader in sustainable and responsible mining”) címszó alatt.

Tőkés László erdélyi képviselőnk **Renate Weber** EP-képviselő, valamint **Bakk Miklós** politológus, az EMNT volt európai parlamenti képviselőjelöltje jóvoltából szerzett tudomást a titokzatos rendezvényről. Úgy tűnik, hogy a **Roşia Montana Gold Corporation** (RMGC) „erődemonstrációjával” („acţiune de forţă”) van dolgunk – írta a verespataki bányaberuházást ellenző álláspontjáról is ismert román képviselő sűrűs megkeresésében. A váratlanul és nagy „diszkrécióval” összehívott tanácskozás „a verespataki beruházást forszírozó Gold Corporation lobbierjét mutatja. Úgy tűnik, hogy a liberálisok is beszállnak mellettük a ringbe” – olvasható a jeles erdélyi magyar politológus figyelemfelhívó levelében.

Az eset vonatkozásában áruklodó az a körülmény, hogy Renate Weber liberális politikusként – Adina Vălean liberális pártbéli és frakcióbéli kolléganője – maga sem tudott a készülő szimpóziumról. A kezünkbe jutott **meghívottak listájának** tanúsága szerint az EP-képviselők közül kizárólag az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság (Industry, Research and Energy – ITRE) tagjai kaptak meghívást. Jelek szerint a szervezők a „Roşia Montana-projekt” ügyében egyáltalán nem tartották „illetékesnek” sem a Zöldek környezetvédő pártját, sem a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság (Environment, Public Health and Food Safety – ENVI), sem – példának okáért – a

vízvédelemre szakosodott Water Intergroup frakcióközi munkacsoport tagjait, vagy éppenséggel a beruházás kimenetelében leginkább érdekelt, szomszédos Magyarország képviselőit.

A bányászati szaktanácskozásnak álcázott rendezvény napirendje önmagában is sokat elárul a szervezők szándékairól. A konferencia első része európai ágazati szakembereket vonultatott fel, akik – közvetett módon – a tanácskozás, illetve a verespataki projekt szakmai és tudományos hitelességét voltak hivatottak biztosítani. Az előadók között szerepeltek: **Abraao Carvalho**, az Európai Bizottság Vállalkozási Főigazgatóságának és **Michel Sponar**, az EB Környezetvédelmi Főigazgatóságának a vezetői.

A konferencia második része szintén nem szűkölködött rangos szakemberekben. Közülük is említést érdemelnek **Susanne Lacase**, a Norvég Geotechnikai Intézet ügyvezető igazgatója, **Paul Whitehead** oxfordi professzor, vagy éppenséggel **Paul Damian**, a Román Nemzeti Történeti Múzeumának helyettes igazgatója.

Az ilyen előzmények mellett és ezen háttérrel megszervezett európai parlamenti „szakkonferencia” ma reggel Adina Vălean képviselőasszony bevezetőjével vette kezdetét, aki fontosnak tartotta kihangsúlyozni – s a későbbiek során ezt ismételtén megtette –, hogy az értekezlet nem „Roşia Montánáról”, hanem a „felelős és fenntartható bányászati kitermelés” szakmai kérdéseiről és európai távlatairól szól.

Az általa mondottakkal ellentétben senki előtt nem lehetett kétséges az esemény valódi célzata. Amint erdélyi európai képviselőnk megállapította: minden jel és körülmény arra vall, hogy az RMGC – nehezen leplezhető – „**lobbi-tanácskozásán**” és „**propaganda-rendezvényén**” veszünk részt, mely **európai legitimitációt** kíván szerezni a verespataki bányatervnek.

Egyébként ki is derült, hogy a konferencia anyagi főtámogatója maga az érdekelt bányavállalat volt. Ezen túlmenően annak főelőadójaként nem más, mint **Dragoş Tănase**, az RMGC menedzser-igazgatója ismertette a verespataki projektet, jól adatolt és „szakszerű” előterjesztésében ecsetelve a beruházás kedvező vonásait, biztonságos és környezetbarát voltát, valamint annak társadalmi és gazdasági szükségességét és „áldásait”. Egyebek mellett arról is biztosította a hallgatókat, hogy a nagybányai ciánkatasztrófa megismétlődése Verespatak esetében teljességgel kizárt.

„A nép nevében” **Eugen Furdui** verespataki és **Călin Andreş** topánfalvai (Câmpeni) polgármesterek tartottak beszédet, és szálltak síkra a beruházási terv megvalósítása, közérdekű és szociális jelentősége mellett.

Az értekezlet előzetes eltitkolása és rajtaütésszerű megrendezése miatt annak résztvevői közt kevés „ellenzéki” vehetett részt. Ezeknek egyikeként **dr. Ioan Piso** kolozsvári történészprofesszor keresetlen nyíltsággal mutatott rá, hogy a szer-

▶ vezők szándékosan tartották távol a tanácskozásról a bányaberuházás ellenzőit – példának okáért annak a hetven (70) romániai civilszervezetnek a képviselőit, akik röviddel ez előtt közös állásfoglalásban léptek fel a verespataki magánberuházás ellenében. „Et auditor altera pars” – hallgattassék meg a másik fél –, szorgalmazta a neves történész, nemese kiábrándultsággal leplezve le a korrupciótól sem idegen gazdasági és politikai körök ignoranciáját az Akadémia, a civilszféra és az egyházak megalapozott visszautasító álláspontja iránt. Határozottan elenezzük a verespataki projektet – jelentette ki Piso professzor –, azt a tervet, mely az ország „nemzeti kincsét”, az aranyat gátlás nélkül volna kész vagyonehes magánbefektetők kezére játszani; azt a politikát, mely a válságba taszított vidék és közösség helyett idegen érdekeket védelmez.

A hosszúra nyúló előterjesztések miatt, a végén már alig futotta az időből hozzászólásokra. Ioan Piso opponensként **Bogdan Baltazar** veterán politikus kapott szót, aki átlátszó demagógiával igyekezett nevetségessé tenni a hírhedt bánya-

projekt ellenzőit, köztük a kis számban ugyan, de mégiscsak jelen levő verespataki civileket.

Az elnökséget ellátó Adina Vălean utolsóként Tőkés László képviselőnknek adott szót, aki kétnyelvű – román és angol – referátumában mindenekelőtt a szimpózium egyoldalúságát és propagandisztikus jellegét bírálta. Őszinte sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy egyes jelek szerint a román **Nemzeti Liberális Párt** is megváltoztatni látszik véleményét a verespataki bányakitermelés ügyében. Hasonlóképpen a **Romániai Magyar Demokrata Szövetség** is eddigi – helyes – álláspontjának feladására készül, hiszen míg előzőleg, a liberális kormányzat idején, **Korodi Attila** környezetvédelmi miniszter még felfüggesztette a beruházás engedélyezési folyamatát, tavaly decemberben pedig **Markó Béla** RDMSZ-elnök még változatlanul elenezte a terv megvalósítását – velük szemben a demokrata-liberális párti kormány mostani tárcavezetője, **Borbély László** igencsak hajlik a bánya megnyitására jóváhagyására.

A „Roşia Montana” bányászati projekt ügyében érintett Románia

európai képviselőjeként Tőkés László az ország polgárainak és a jövő nemzedéknek a jól felfogott érdekei iránti elkötelezettséggel hívta fel a figyelmet a ciánalapú bányakitermelés környezetvédelmi és egészségügyi veszélyeire, valamint lehetséges katasztrofális következményeire. Ezzel együtt felidézte, hogy az elmúlt időszakban már több rendben felemelte szavát a közveszélyes beruházás ellen – mind plenáris felszólalásaiban, mind az illetékes európai biztoshoz, **Sztavrosz Dimaszhoz** intézett folyamodványában, melyet aláírásával több mint harminc (30) európai képviselő támogatott.

Ebben az összefüggésben szintén említésre méltó, hogy 2008 februárjában a liberális **Csibi Magor** és **Chris Davies**, valamint a szocialista **Daciana Octavia Sârbu** EP-képviselők ún. szóbeli kérdéssel fordultak az Európai Bizottsághoz, a ciánalapú bányakitermelés európai szintű betiltását indítványozva.

Erdélyi magyarként európai képviselőnk **a tiszai ciánszennyezés** 10. évfordulójáról is megemlékezett, mely rossz óment jelent a verespataki beruházási tervek nézve. Ennek kapcsán **dr. Áder János** EP-képviselő, a Magyar Országgyűlés korábbi elnökének a visszautasító álláspontját is tolmácsolta, az ügy regionális – Kárpát-medencei – veszélyeire hívva fel a figyelmet.

Végül bejelentette, hogy magyarországi kollégájával közösen egy **írásbeli nyilatkozat** beterjesztését kezdeményezik az Európai Parlamentben, a verespataki bányaterv megvalósítása ellenében.

Brüsszel, 2010. január 26.

Pécs Európa Kulturális Fővárosa

2010. január 10-én hivatalos nyitóünnepséggel vette kezdetét Magyarország eddigi legnagyobb kulturális eseménysorozata, a Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa program.

Pécs történelmi, kulturális, művészeti és tudományos hagyományainak köszönhetően már régóta az ország egyik legizgalmasabb városa. 2005-ben megszületett **A határtalan város** címet viselő pályázat, amelyet az Európa Kulturális Fővárosa címre pályázó települések tervei közül a legjobbnak ítélt a magyar kormány által felkért zsűri. Az Európai Unió Bizottsága 2006. november 13-án született döntésével Pécs 2010-re elnyerte az Európa Kulturális Fővárosa címet. Az Európa Kulturális Fővárosa programnak rendkívül fontos tétje a kulturális decentralizáció. Pécs előtt nagy feladat áll, képessé kell válnia arra, hogy a főváros mellett a hazai kulturális élet igazán jelentős pólusává váljon.

Pécs mellett 2010-ben Isztambul és a Ruhr-vidéki Essen is viseli az Európa Kulturális Fővárosa címet. A történelmi és kulturális hagyományok mindegyik város számára fontossá teszik a testvérfővárosokkal való együttműködést. Míg a németországi partnerekkel a már meglévő, kitűnő kulturális kapcsolatok, addig Isztambullal a közös múlton túl a nyitottság, a kíváncsiság és a kezdeményezőkézség nyújt alapot az együttműködésre.

További információk: www.pecs2010.hu

A Magyar Néppárti Delegáció 2010. januári híreiből

Január 12.

Gál Kinga néppárti képviselő felhívta az európai parlamenti meghallgatásán Viviane Reding, az alapvető jogokért felelős biztos jelölt figyelmét arra, hogy az elmúlt évek során világossá vált, számos tagállamban, különösen az új tagállamokban feszült helyzetben súlyosan sérültek az emberi jogok. A képviselő asszony külön felkérte a biztos jelöltet, hogy az új portfóliójában fordítson kiemelt figyelmet a tradicionális, őshonos nemzeti kisebbségek védelmére.

Január 13.

Áder János a cianidos bányászati technológia teljeskörű európai uniós betiltásának támogatását kérte a környezetvédelmi biztos jelölttől. A környezetvédelmi biztos jelölt mai szakbizottsági meghallgatásán Áder János európai parlamenti képviselő jelezte, hogy kezdeményezni fogja a cianidos bányászati technológia uniós szintű betiltását. **Janez Potocnik** válaszában ígéretet tett arra, hogy részletesen meg fogja vizsgálni a kérdést, és leszögezte, hogy amennyiben bebizonyosodik, hogy a cianidos technológia valóban komoly környezetvédelmi veszélyt jelent, akkor azt uniós szinten is be kell tiltani.

Január 14.

Schmitt Pál, az Európai Parlament alelnöke a szlovák nyelvtörvény diszkriminatív jellegére hívta fel Androulla Vassiliou kulturális és többnyelvűségi biztos-jelölt figyelmét az Európai Parlamentben csütörtökön tartott meghallgatáson.

Január 15.

Glattfelder Béla, fideszes európai parlamenti képviselő üdvözölte, hogy a romániai Dacian Cioloș személyében egy új tagállamból származó politikus fogja betölteni az agrárbiztosi posztot az újonnan felálló Európai Bizottságban. A néppárti képviselő szerint a biztosjelölt rendkívül felkészültnek és magabiztosnak mutatkozott a meghallgatás során.

Január 18.

Hankiss Ágnes, fideszes európai parlamenti képviselő a nemzetközi repülőtereken alkalmazott biztonsági intézkedések alkalmazása kapcsán szólalt fel a hétfői strasbourgi plenáris ülésen. Hiteles információk híján az emberek biztonsági intézkedések

be vetett bizalma és biztonságérzete is megrendül, az eltérő biztonsági protokollok és rendezetlenség miatti kiskapuk pedig végső soron a terrorizmus malmára hajtják a vizet.

Január 19.

Schöpflin György fideszes európai parlamenti képviselő a spanyol elnökség és a trió program kapcsán hívta fel Európa figyelmét a vízhiány sürgető problémájára. A néppárti képviselő egyperces felszólalásában hangsúlyozta, hogy magyar érdekek és értékek megjelenhetnek a trió programban, és Magyarország stratégiai helyzetéből adódóan hitelesen képviselheti a víz kiemelkedő jelentőségét az elnökségi trió során.

Január 20.

Györi Enikő, néppárti európai parlamenti képviselő (Fidesz) a 2010. első félévi spanyol EU-elnökségről rendezett vitában szólalt fel az Európai Parlament szerdai, strasbourgi plenáris ülésén. Beszédének központjában a munkahelyteremtés előmozdításának fontossága állt.

Január 21.

- A széleskörű nemzetközi megállapodás megszületéséig a regionális klímavédelmi megoldások kerülnek előtérbe – jelentette ki **Gyürk András** a koppenhágai klímacsúcsról szóló európai parlamenti vitához benyújtott írásbeli nyilatkozatában. Az európai parlamenti képviselő szerint úgy kell tovább csiszolni meglévő uniós klímavédelmi szabályozást, hogy az ne hozza versenyhátrányba az európai iparágakat és ne hozza kedvezőtlen helyzetbe az elmúlt két évtizedben jól teljesítő közép-európai országokat.

- **Áder János** az ivóvízbázis védelmét tartja a Duna Stratégia legfontosabb prioritásának, míg Kósa Ádám a folyó kultúrák összekapcsolásában betöltött szerepét hangsúlyozta az európai parlamenti vitában.

- **Öry Csabát**, fideszes európai parlamenti képviselőt választották a közérdekű szociális szolgáltatások (SSGI) kapcsán újonnan megalakult európai parlamenti intergroup egyik alelnökévé.

Január 26.

Az Európai Parlament illetékes bizottságában – a spanyol miniszter meghallgatásával – a bel- és iga-

zságügyi spanyol elnökségi program megvitatására került sor. **Gál Kinga** néppárti képviselő üdvözölte a spanyol cselekvési programot. Külön hangsúlyozta annak fontosságát, hogy egy trióban belga és magyar féllel együtt kidolgozott keretprogramról van szó, a szoros koordináció pedig megalapozza a magyar elnökség sikeres cselekvését is a belügyi és igazságügyi együttműködés területén.

Január 27.

Az Európai Parlament Mezőgazdasági Bizottsága tegnap szavazott az élelmiszerek címkézéséről szóló jogszabálytervezetről. **Glattfelder Béla**, fideszes európai parlamenti képviselő üdvözölte, hogy a képviselők az általa benyújtott módosító javaslatok nagy többségét elfogadták. A néppárti politikus által benyújtott legfontosabb módosító javaslatok a méz, ill. a mézzel készült termékek címkézésére vonatkoznak.

Január 28.

A nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos új uniós stratégiáról tartott közmeghallgatást az Európai Parlament Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottsága. **Járóka Livia** európai parlamenti képviselő, a bizottság alelnöke beszédében többek között a többszörös diszkrimináció jelenléte, valamint a nemek közötti egyenlőtlenségek káros gazdasági hatásaira hívta fel a figyelmet.

Január 29.

Ünnepélyes megnyitón köszöntötte az újralakult Disability Intergroup elnöke és az Európai Parlament alelnöke a tagokat. **Kósa Ádám** örömet fejezte ki a pártok feletti összefogásért, míg **Schmitt Pál**, méltatva az új elnök eddigi tevékenységét, reményét fejezte ki, hogy az Intergroup hozzájárul a fogyatékkal élők teljes társadalmi integrációjához. Példaként a sportmozgalmat nevezte meg, valamint a fogyatékos sportolók kiváló eredményeiről beszélt. A brüsszeli rendezvényen jelen volt az Európai Fogyatékosügyi Fórum (EDF) elnöke is. A szervezet a fogyatékosügyi frakcióközi csoport legfőbb támogatója és szakmai együttműködő partnere.

Kiosztották a Báthory-díjakat

Tizenkét olyan hazai és külföldi személyiség vehette át 2010. január 11-én a **Bolyai Kezdeményező Bizottság** (BKB) és az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** (EMNT) Báthory-díját szombaton este Marosvásárhelyen, akik sokat tettek a romániai, állami finanszírozású magyar egyetem megteremtése érdekében. Ez az intézmény ma már létezik, vagy legalábbis az ügy jóval közelebb állna a célhoz, ha nem a megalkuvások sorozata jellemezte volna a romániai magyar politikát – értékelte **Hantz Péter**, a BKB alelnöke.

Nem szabad a Petőfi–Schiller-féle zsákutcába hajtani, hanem az önállósodás útját kell követni – fogalmazta meg a romániai magyar felsőoktatás céljait **Tőkés László**, az EMNT elnöke, mielőtt átadta volna a díjakat. A díjazottak között van orvosprofesszor, irodalomtörténész, erdélyi újságíró, dél-tiroli napilap, alapítványi ügyvivő, volt miniszterhelyettes. Hantz Péter, a BKB alelnöke megítélésében mind olyan személyek, akik akár beosztásukat és létüket kockáztatva szembeszegültek az elnyomó hatalom zsoldosaival. „Ha mindenki ilyen lenne, és nem a megalkuvások sorozata jellemezte volna a romániai magyar politikát, jóval előbbre jutottunk volna az állami magyar egyetem ügyében” – vélekedett Hantz, aki néhány évvel ezelőtt a kolozsvári Babes–Bolyai Tudományegyetem oktatójaként vívott kisebbségjogi harcban maga is a hatalom és annak kiszolgálói áldozatává vált. A kolozsvári egyetemről eltávolított fiatal tanáron kívül a Marosvásárhelyen szervezett ünnepélyen jelen volt sorstársa, a szintén menesztett **Kovács Lehel** is, aki a **Báthory István fejedelemről** elnevezett díjak történetét ismertette. A felszólalók közül Tőkés László az autonómia és a magyar oktatás kiteljesítése között vont párhuzamot, mondván, hogy egyik sem lehetséges egységes fellépés nélkül. Megítélésében az ügy felkötése érdekében az utóbbi két évtized is azt tanúsította, hogy az erdélyi magyarságnak előre kell menekülnie, hiába várja a jóakaratot a többségi nemzet részéről. Tőkés a közösség magánegyetemein kívül a **Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen** történő előrelépéseket is méltatta a háromnyelvű feliratok kapcsán.

A díjazottak közül szót kérő **Hatto Schimdt**, a Dél-Tirolban megjelenő **Dolomiten** című napilap szerkesztője az Olaszországban élő osztrákok üdvözlését hozta el. Mint hangsúlyozta, Dél-Tirol most azon fáradozik, hogy visszaadjon valamit abból a hatalmas segítségből, amit az évtizedek során a nemzetközi közösségtől, többek között az erdélyi magyarságtól kapott. Arra hívta fel a figyelmet, hogy az identitás megőrzése a föderalizáción, majd az autonómián keresztül érhető el. **Ajtay Kincses Mária**, a BKB elnöke **Vízi E. Szilveszter** üzenetét tolmácsolta. „Ne feledjétek: merni kell, álmodni és merni kell, kimondani az igét. Merni kell, akarni, és lesz magyar nyelvű Bolyai egyetem, lesz a marosvásárhelyi egyetemnek magyar kara. Lesz területi és kulturális autonómia” – biztatót a Magyar Tudományos Akadémia volt elnöke.

Ebből az alkalomból Tőkés László EP képviselő a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem is tanáraival találkozott, és politikai támogatást ígért az általuk felsorolt diszkriminatív állapotok megváltoztatása érdekében.

Szucher Ervin, Krónika / BKB

A 2009-es év díjazottjai:

Bács-Várcuti Emőke, a Pro Karpatia Alapítvány ügyvivője; **Béres András** egyetemi tanár, az MSZE volt rektora; **Brassai Zoltán** orvosprofesszor, akadémikus; **a dél-tiroli Dolomiten napilap szerkesztősége**; az **Erdélyi Magyar Ifjak** (EMI); **Cornelius Hell** irodalomtörténész, újságíró; a **Kolozsvári Magyar Diákszövetség** (KMDSZ); **Kiss Olivér** újságíró, a Szabadság napilap volt főszerkesztője; **Pálfalvi Attila** egyetemi tanár, volt oktatási miniszterhelyettes; **Péter Mihály** orvosprofesszor, akadémikus; **Páskándiné Sebők Anna** irodalomtörténész, rendező; **Somai József**, a Bolyai Egyetem Barátai Egyesülete erdélyi szervezetének elnöke.

Báthory Díj

A Báthory Díjat a Bolyai Kezdeményező Bizottság (BKB) javaslatára az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) oktatási szakbizottsága adományozza évente legfennebb tizenöt személyiségnek vagy szervezetnek, akik az adott évben, vagy a megelőző időszakban a legtöbbet tették a romániai, állami finanszírozású magyar felsőoktatás megteremtése érdekében.

Bolyai Kezdeményező Bizottság

A Bolyai Kezdeményező Bizottság magyar egyetemi oktatók, értelmiségiek és diákok informális társasága, melynek célja a kolozsvári Bolyai Egyetem újraindításának, illetve az erdélyi magyar felsőoktatási hálózat kiteljesítésének előmozdítása. A BKB 2005 májusában alakult az I. Kisebbségi Felsőoktatási Konferencia kolozsvári szervező bizottságából, azóta létszáma folyamatosan bővül. Új tagokat konszenzusos döntés alapján fogad be, a tagság egyéni döntés vagy a BKB döntése alapján szünhet meg. A BKB elnöke **Ajtay Kincses Mária** egyetemi tanár (MOGYE, Gyógyszerészeti Kar), alelnöke pedig **Hantz Péter** posztdoktori ösztöndíjas (EMBL Heidelberg) és **Kovács Lehel István** egyetemi docens (Sapientia - Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Marosvásárhelyi Kar). A BKB titkára **Szász Csaba** egyetemi adjunktus (Kolozsvári Műszaki Egyetem, Villamosmérnöki Kar).

„Húsz évvel a temesvári népfelkelés után – Románia útja a demokratizálódás felé”

A **Konrad Adenauer Alapítvány** brüsszeli székházában szerdán, 2010. január 27-én megemlékező rendezvényt tartottak, amelynek díszvendége Tőkés László európai parlamenti képviselő volt. Németország egyik legerősebb politikai alapítványának új elnökévé legutóbb **Hans-Gert Poettering** német néppárti képviselőt, az Európa Parlament volt elnökét választották.

Megnyitó szavaiban **Peter R. Weilemann** alapítványi igazgató Tőkést a forradalom kulcsfigurájaként nevezte meg annak elindításában játszott szerepéért.

Monica Macovei néppárti EP képviselő, volt igazságügyi miniszter mutatta be a hallgatóságnak az est fő előadóját. Az életrajzi adatok ismertetése rendjén – egyebek mellett – kihangsúlyozta: Tőkés László lelkipáztorként már fiatal korában fellépett a rendszer elnyomó gépezete ellen, ő az, aki elindította a forradalmat, éppen ezért őt elsősorban szabadságharcosnak tartja.

Tőkés László *Temesvárról-Európába* című előadásában (lásd mellékelve beszédét) „Temesvár” szellemét az európai keresztény szellemséggel azonosnak nevezte. Beszédét követően többen kérdéseket intéz-

tek hozzá. Ezekre adott válaszában az előadó kifejtette: a temesvári népfelkelés azért robbant ki, mert a rendszert már nem lehetett elviselni. Az emberek legyőzték magukban a félelmet, így indult el minden. A szlovák nyelvtörvényről és a felvidéki magyarokról szóló kérdésre adott válaszában pedig azt emelte ki, hogy szegény, hogy egy európai országban ilyen megtörténhet, ez nem tekinthető szlovák belügynek, európai szolidaritásra van szükség a diszkrimináció megszüntetésére. Több kérdés érkezett a forradalmi események sajtóhíreiről, illetve arról, hogy miben állt a nyugati nyilvánosság, a sajtóorgánumok szerepe. Erre adott válaszaiban Tőkés újból megerősítette, hogy a magyarországi és nyugati sajtó beszámolóí, tudósításai védelmet jelentettek számára, ezek segítségével nélkül elképzelhetetlen lett volna az ellenállás. A diktátor-házaspár kivégzésére vonatkozó válaszában pedig elmondta, jogilag nehezen védhető az ellenük lefolytatott per, viszont érthető, hogy az új vezetők gyorsan meg akartak szabadulni tőlük.

Erre a kérdésre adott kiegészítő válaszában Monica Macovei hozzátette: az igazi bűnösök perét mind-

máig nem folytatták le, az igazságszolgáltatásban pedig mind a mai napig sokan vannak, akik a kommunizmusban elkövetett cselekedeteikért vagy a forradalom során elkövetett tetteikért büntetést érdemelnének.

Szájer József, a néppárti frakció alelnöke az est összegzésképpen azt mondta: az Unió jó keretet biztosít az egyébként egyáltalán nem problémamentes magyar-román kapcsolatok terén a közös fellépésre. Habár az autonómiáról, kisebbségi jogokról, regionalizmusról vitatkoznak a román és a magyar politikusok, az energiaellátás, az agrárpolitika, a közös Duna-stratégia ügyében viszont adott a közös fellépés lehetősége. A forradalom nem az ún. dominóelv automatizmusa alapján indult el: az emberek egyéni kiállása és részvétele nélkül elképzelhetetlen lett volna a kommunizmus megbuktatása. „A Havelek, Walesák, Tőkések és az őket támogatók bátor kiállása nélkül nem lett volna változás” – mondotta a politikus.

A rendezvény a nemzetközi vendégek számára adott fogadással zárult.

Brüsszel, 2010. január 28.

Temesvárról – Európába

Berlin, Brüsszel, Ljubljana, Budapest, Bukarest, Strasbourg – csupán néhány európai főváros és politikai központ, melyekben az elmúlt év során kiemelkedő rendezvényeken emlékeztünk meg a „vasfüggöny” leomlásának és kontinensünk újra-egyesülése kezdetének 20. évfordulójáról.

A **Konrad-Adenauer Alapítvány** jóvoltából ma sorra kerülő utórendezvény ráadásnak számít az említettek sorában. A kereszténydemokrata gyökerekre visszanyúló európai néppártok nagy családja körében méltó alkalmunk nyílik arra, hogy a tavalyi évfordulói emlékévtől kissé eltávolodva, a tudományos, történelmi és politikai természetű konferenciák szakszerű elemzéseit és következtetéseit ezúttal félretéve, az

1989-es **történelmi fordulópont**, annak részeként pedig kiemelten a **temesvári népi ellenállás és felkelés** emberi, hitbeli és erkölcsi mélysegű eseményeinek emlékét felidéz-

zük, és ezek tanulságait és üzenetét megfogalmazzuk.

Tunne Kelam szavaival szólva: „A kommunisták hatalma a **hazugság**” ▶

Közelmúltunk lapjai (CNSAS-archívum)

A Fal áldozatainak emlékműve

gon és az erőszakon alapul.” Ezekhez szorosan kapcsolódva: a totalitárius diktatúra másik két lélektani tartópillére a félelem és a – belőle fakadó – hallgatás. Ezekkel találta szemben magát a börtönfalnak számító vasfüggöny másik oldalán, a volt keleti tömb – a szovjet-orosz láger – országainak valamennyi állampolgára, köztük is fokozott mértékben az utolsó sztálini-bolszevik típusú kommunista diktatúra, a Ceaușescu-rezim megfélemlített és elnémított alattvalói.

Döbrentei Kornél kortárs magyar költő *Elvégeztetett* – Consumatum est – című versében a korabeli **Románia**: „Európa dogma-mord börtöne”, melyben „a dinasztikus sáttán” uralkodik, melyben „le kell bírni a szájjáras félelem hatalmát”; egy olyan rab-nemzet leigázott társadalma, melyben „fogy a túrás halálos jámborsága, / a hallgatás falát – végre – le kell bontani”.

A '80-as években, a „Kárpátok Géniusának” országában egy **olyan világban** adatott élnünk, melyben a rendőrállam titkosszolgálat, a hírhedt **Szekuritáé** – miként egykor a magyarországi ÁVO vagy a kelet-német Stasi – még a legintimebb emberi kapcsolatokba is beférkőzött. Testvér jelentette a fel a testvérét, a hitves a hitvesét, élettereinket „bedrótozták”, még a hálószobáinkba is „poloskákat” telepítettek; vágyainkról, álmainkról is tudni akartak – netalán nem jelentenek-e veszélyt a társadalmi rendre? Egy olyan világban éltünk, amely a teljes szabadságot hirdette – még a szovjet megszállást és saját diktatúráját

is „felszabadításként” ünnepeztette az elnyomottakkal –, és amely gondolatrendőrségével kényszerítette reánk a hazugság íratlan parancsolatát.

És hazudott mindenki – „állampolgári kötelességből”.

Hazudott – vagy nem a valót mondta.

Vagy – a jobbik esetben –: hallgatott.

Félelemből és hallgatásból rakunk magunk köré falakat, a hallgatás elefántcsont-tornyaiába húzódtunk vissza. Hallgatás béklyózta nyelvünket, cselekedeteinket – és miközben Keleten harsogott a hazug sikerpropaganda, a kiváló Nyugat-Európa is némán hallgatott.

1988-ban **Ceaușescu Nicolae** meghirdette az eufémikus módon „település-rendezésnek” nevezett, diabolikus **falurombolási tervét**. – Valóságos balkáni „tálib projektet”...

Jónás próféta, bűnös énjére hallgatva – ki tudja hányadszor? – ismét menekülőre fogta. „Nincs is itt haszna szép szónak s imának, / csak a harcnak és a hatalom nyilának” – gondolhattuk megsemmisülten a „bűnös **Ninivé**” fogságában (Babits Mihály).

Miként az ateista, nacional-kommunista pánszláv diktatúra egésze, az Európát – végre – felrázó falurombolás az erdélyi kisebbségeket többszörös mértékben sújtotta és fenyegette. Nemzeti és vallási identitásukban veszélyeztette – minekutána emberi mivoltukban már eleve tönkretette őket. A kemény-valutáért kiárusított zsidók, valamint erdélyi szászok és svábok – **Herta Müller**

népe után – mi, magyarok kerültünk a nacional-soviniszta „Endlösung” célkeresztjébe.

Az erdélyi történelem eme végtelen-végzetes időszakában kerestem meg segélykiáltó levelemmel – **Jimmy Carter** amerikai ex-elnök és **Lech Walesa** lengyel államfő mellett – **Raj Tamás** budapesti rabbitt, egy olyan történelmi helyzetben, melyben „mi, erdélyi magyarok és keresztények, az egykori »zsidótörvények« fokozatosságának ütemében, egyre inkább Románia »zsidóivá« minősültünk” (idézet a levélből, kelt 1989. december 8-án).

Ebben az esztendőben már saját **egyházunk főpapjai** is kényérekedvőre kiszolgáltattak bennünket a Szekuritáéknak, amelynek maguk is kollaboránsai voltak. A kommunista rezsim velük együtt százezreket aljasított el és tett saját cinkosává a nép elnyomásában.

A budapesti rabbi nyilvános válaszlevelében megrendítő emberiséggel – egyebek mellett – ezeket írta: „Az egyházi vezetés nálunk is gyakorta a kollaboráció és a kontraszelekció hálójába zuhan, s ettől még ma sem könnyű megszabadulni. Hiába, az üldöztetés nem egyszer még az üldözöttet is lealjasítja.”

„Vétkesek közt cinkos, aki néma” – mondja ki kemény ítéletét **Babits Mihály Jónás** könyvében. Nagy költőnk ezen magvas verssora juthat eszünkbe az idézett levél olvastán, mely így folytatódik: „Az erdélyi zsidóság soha nem szemlélte idegenként más kisebbségek ügyét, magának érezte a magyarság sorát. Kétszeresen is üldöztetésnek volt kitéve, az antiszemitizmus és a magyarellenesség egyazon töről fakadó sötét árnyának. Ma az erdélyi magyarok válnak »zsidóivá«, a zsidók viszont már régen magyarrá váltak... Talán még azok sem felejtették el magyarságukat, akik utoljára a marhavagon ablakából látták a szülői tájat...” – olvassuk az üldözöttekkel közösséget vállaló zsidó főpap válaszlevelében.

„Jaj azoknak, akik a vétkeket hazugságnak kötelein vonszák, és a bűnt, mint a szekeret, köteleken” – hangzik az igazságos ítélet **Ésaiás** próféta könyvéből (5,18) a csontja velejéig romlott totalitárius ateista diktatúra, valamint a csúfosan kivégzett Ceaușescu-házaspár sírja fölött.

„Eszitek a hazugság gyümölcsét” – olvassuk magunkra és sirlalmas helyzetünkre nézve **Hóseás** profétánál. (10,13).

„Elvégeztetett, ki kellett mondaní!” „**A hallgatás falát**” – mely képletes értelemben maga is a **Berlini Fal** szerves részét képezi – át kellett törni, le kellett bontani!

Akkor, **1989** hitet és embert próbáló viszonyai között végképp megértettük Jézus szavát: „Mondom néktek, hogyha ezek – a tanítványok – elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani” (Lk.19,40).

Temesvári gyülekezetünk és testvéregházai, a város magyarsága, többségi román lakossága és többi nemzeti közössége – hosszú adventi várakozás nyomán – **1989 szabadító Karácsonyán** tűrésének határára és megszólalásának küszöbére érkezett. „A mélységből kiáltott”, Isten meghallgatta imádságát, megáldotta bátor kiállítását, véget vetett „babiloni fogságának” – és megdöntötte az önistenítő diktátor személyi kultuszát.

A Ceaușescu-rezsim bukása után Temesvár egyik első vendége **Hans-Dietrich Genscher** akkori német külügyminiszter volt, aki a mi templomunkban rötta le kegyeletét a szabadságharc hősi halottai előtt. Ő állapította meg a tavalyi évfordulón, hogy: „a Fal lebontása olyan történelmi esemény volt, amely nemcsak Németország és Európa, hanem az egész világ megosztottságának a felszámolását segítette elő”.

Temesvár – a maga helyén – a sokféleségében megvalósuló **európai egység szellemét** előlegezte meg és vetítette előre, amikor is mintegy tíz nemzeti és ugyanannyi vallási közössége összefogott a kö-

zös ellenség – az istentelen diktatúra – ellen, és elindította a Bukarestben kiteljesedő romániai népfelkelésnek. „**Temesvár szelleme**” ebben az összefüggésben egyet jelent Európa keresztény hitünkbe gyökeresítő, ökumenikus szellemiségével; polgári értelemben pedig: az Európai Unió alapértékeiként számon tartott **toleranciával** és kölcsönös **szolidaritással**.

Ceaușescu szelleme változatos alakban és formában ma is visszakísért. A diktatúra visszahúzó örökségétől Európa kommunizmus-sújtotta keleti része nehezen képes megszabadulni.

A volt szovjet tábor országainak csatlakozásával az Európai Unió a posztkommunizmus **erkölcsi válságát**, a hosszú nyúló demokratikus átmenet problémáit is „megörökölte”. Ennél fogva – a globális válsággal együtt – a kelet-közép-európai rendszerváltozás is éppen úgy az egyesült Európa közös ügyévé vált.

A vasfüggöny által elválasztott nemzetek és országok **integrációja** csak úgy és azáltal valósulhat meg és válhat teljessé, hogyha Temesvár és a nemzeti közösségek közötti szolidaritás szellemében, a gyűlölet destruktív ellenkultúráját meghaladva, egy hitében és erkölcsi téren megújuló Európa **szellemi-spirituális egységét** sikerül megteremtünk.

Meggyőződésem, hogy csak ezen, a kétirányú úton járva érkezhetünk meg Európába, és találhatunk egymásra.

Brüsszel, 2010. január 27.

Tőkés László
EP-képviselő

Szeretet Márciusa

Romániában 1989 Felszabadító Karácsonya után, a népfelkelés és rendszerváltoztatás lelkesületében, a kommunista diktatúra alól felszabaduló állampolgárok közös jövőt álmodtak. A Nemzeti Megmentési Front, amely elvileg a diktatúrából a demokráciába való átmenet biztosítására volt hivatott, 1990. január 5-i Nyilatkozatában még a következőket vallotta: „A Nemzeti Megmentési Front határozottan elítéli az előző diktatórikus rendszernek a nemzeti kisebbségekkel szemben folytatott politikáját és ünnepélyesen kinyilvánítja: valóra váltja és garantálja az egyéni és kollektív nemzeti jogokat és szabadságjogokat.”

Románok és magyarok, valamint más nemzeti közösségek tenniakarását a véres áldozatok árán kiharcolt szabadság, a **Temesvári Forradalom** szolidaritásban és összefogásban gyökerező szelleme és a demokrácia értékeibe vetett hit alapozta meg. Mindaz, amit elnyomott a kommunista diktatúra, amiben nem hittek a pártállam elvtelen kiszolgálói, és amitől félték a hatalmukat átmeneti akaró volt nomenklatura tagjai, illetve a hírhedt pártállami titkosszolgálat, a Szekuritáté „munka nélkül maradt” erőszakoságai.

Hát megírták az **ellenforradalom** forgatókönyvét. Az alaphangot Ion Iliescu demokratává álcázott kriptokommunista adta meg, amikor már januárban az erdélyi megyék, „szeparatizmusáról” szóló nyilatkozataival tüzelte a vak nacionalizmusra könnyen kapható néptömegeket – miközben **Marosvásárhelyen**, csendes rendőri asszisztencia mellett, büntetőjogi következmények nélkül magyarokat vertek felheccelt román suhancok.

Mind ezt elnézte nekik az akkori hatalom, hiszen csak előkészítették azt, amire 1989 december végén senki sem gondolt: hogy aljas módon egymásnak lehet ugrasztani a közös jövőért cselekvő románokat és magyarokat.

Senki sem gondolt arra, ami ezután következett:

Marosvásárhelyen megalakult a Vatra Românească nevű magyarellenes szervezet, szélsőjobboldali

Rendszerváltók: Emil Constantinescu, Lech Walesa, Orbán Viktor és Tőkés László

▶ programmal. 1990. február 10-én gyertyás tüntetést kellett szervezni a magyar nyelvű oktatásért. 1990. március 11-én a Temesvári Kiáltvány 8. pontjában külön kellett kérni: a választási törvény tiltsa el a jelöltetés jogától három egymást követő ciklusban a volt kommunista aktivistákat és a volt állambiztonsági tisztakat. 1990. március 15-én, a fél évszázad utáni első szabad magyar nemzeti ünnepet az 1848–1849-es szabadságharc tiszteletére a Vatra Românească helyi aktivistái Erdélyszerte megzavarták, és néhol a tettlegességig fajultak a „tiltakozások”. 1990. március 16-án egy marosvásárhelyi gyógyszerár előtt azért vertek meg magyar embereket, mert a gyógyszerárra kétnyelvű feliratot függesztettek ki. 1990. március 17-étől Marosvásárhelyen rendőri „segédlettel” rendszeressé vált a fasisztoid jellegű magyarallenes megmozdulások sorozata.

1990. március 19-én Marosvásárhelyre 13 busszal hozott be a Vatra Românească a környékről zömében ittás „tüntetőket”, akik először letéptek minden magyar feliratot, majd a felbőszült csőcselék megtámadta a magyar nemzetiségűeket, és az RMDSZ székházát fejszékkal, husángokkal kezdte ostromolni. A benne-

kedt magyaroknak hiába garantálta személyesen Ion Judea ezredes a szabad elvonulást, kijövetelükkor a román tömeg láncokkal, botokkal verte őket – a katonaság ezt tétlenül szemlélte. Sütő András erdélyi magyar író olyannyira összeverték, hogy a fél szemére megvakult, több bordája eltörtött, a bal karja zúzódást szenvedett.

1990. március 20-án az igazságot követelő magyar tüntetők ellen kaszával, vasvillával fejszéval felfegyverzett román parasztokat hozott buszokkal a Vatra Românească – és a megérkező katonaság páncélosok fedezékében tétlenül szemlélte a kibontakozó véres összecsapásokat.

Senki nem gondolta volna, hogy az igazi felelősöket két évtized múltán sem állítják bíróság elé – miközben a magyar részről elítélt Cserenyés Pált a börtönben kínozták.

Az 1989-es romániai rendszerváltozást e pogrom térítette el.

A marosvásárhelyi **Fekete Március** forgatókönyvének írói hatalomba kerültek, és mind a mai napig hatalmon vannak, üzleteket kötnek, vagy – esetleg forradalmár igazolvánnyal a zsebükben – meg nem érdemelt kiemelt nyugdíjukat élvezve hazudják el múltunkat, miután 1990 elején közös jövőnket is ellopták.

2010. március 19–20-án emlékezzünk közösen Marosvásárhelyen 1990 Fekete Márciusára.

Emlékezzünk, hogy soha többé ez a szegény ne érhesse népeinket.

Emlékezzünk, hogy folytathassuk a posztkommunisták által vakvágnya terelt rendszerváltozást.

Emlékezzünk, hogy immár az egyesülő Európában közös otthonra lelhesünk.

Emlékezzünk – és Krisztus Urunk példáját követve bocsássunk meg azoknak, akik tudatlanságukban vétkeztek. Ám követeljük a felszabadító igazság kimondását, az igazi bűnösök felelősségrevonását – hogy soha többé ne manipulálhassanak bennünket.

Emlékezzünk közösen, hogy a **Fekete Március** után húsz évvel idén a **Szeretet Márciusát** éljük meg.

Vegyük vissza közös jövőnket!

Tervezett események:

Az Igazság Fáklyás Menete – felvonulás

Közös múlt, közös jövő: otthon, Európában –

román-magyar kerekasztal-beszélgetés

Kárpát-Medencei Ökumenikus Találkozó a Vártemplomban

Politikai nyilatkozat

a kommunizmus bűneit vizsgáló nemzetközi büntetőjogi rendszer kialakítása tárgyában

Tőkés László püspök, európai parlamenti képviselő 2009. december 15-én, a rendszerváltozás 20. évfordulóján Temesváron politikai szándéknyilatkozatot tett közzé a kommunizmus bűneit vizsgáló nemzetközi büntetőjogi rendszer kialakítása tárgyában, a következők szerint:

„Azt kérjük az Európai Uniótól, mint ötszázmillió polgár intézményes képviselőjétől, hogy az Egyesült Nemzetek Szövetségénél (ENSZ) indítsa be a megfelelő eljárásokat egy olyan nemzetközi büntetőjogi rendszer kialakításának érdekében, mely lehetővé tenné a kommunizmus ideje alatt elkövetett bűnök, emberiségellenes cselekmények törvényes kivizsgálását és elítélését a nemzetközi jog normáinak megfelelően. A kommunizmus **„temesvári peréhez”** az érintett államok erre szakosodott intézményei szolgáltatnának bizonyítékokat, ahol ezen intézmények már léteznek. Azon országokban, melyek nem rendelkeznek hasonló intézményekkel, az ENSZ égisze alatt ezután hoznák létre illetékes intézményeiket, illetve a megfelelő kivizsgálási szerveket. A létrehozandó törvényszék anyagi, területi és időbeli kompetenciáját, valamint a használt szakkifejezések meghatározását az említett intézmény alapidokumentumai tartalmazzák, melyek a törvényszék által hozott döntések jogi alapját is szolgáltatnák.”

Temesvár, 2009. december 15.

Tőkés László
EP-képviselő
Sajtóirodája